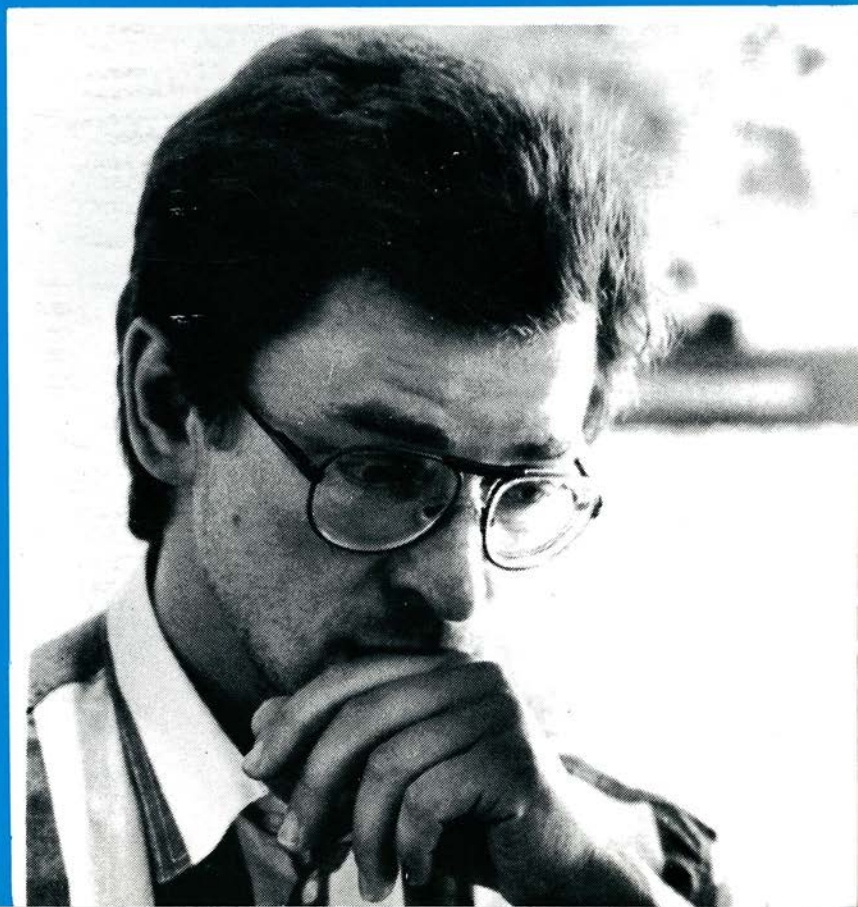

Tidskrift för **SCHACK**

Nr.
7-8

Årg. 94 Aug-sept. 1988

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Officiellt organ och medlemsblad för
Sveriges Schackförbund

Ägare: Sveriges Schackförbund
Ansvarig utgivare: Göran Abrahamsson 031/18 52 27
CS-representant: Sthig Jonasson 011/10 64 13
Redaktionschef: Björn Kobbel 031/13 41 01
Ungdomsredaktör: Mats Eriksson 031/29 11 82
Ekonomiansvarig: Rolf Pålsson 031/53 83 27
Prenumeration, Annonser: Bertil Nilsson 031/13 86 16
Allmänredaktör: Bo Plato 0451/128 50

Sats o. montage: Johannebergsbladet. Tryck: Komotryck, Göteborg 1988

Prenumerationsavgiften:

Prenumerationsavgiften för år 1988 är 150:- för till Sveriges Schackförbund ansluten medlem. För övriga prenumeranter i Sverige är avgiften 175:-, varigenom man även blir medlem i det till SSF anslutna "Tidskrift för Schacks Kamratförbund".

All korrespondens, manus, annonser sändes till:

REDAKTIONEN
Tidskrift för Schack
Haga Kyrkogata 3
411 23 Göteborg

Box 7123, 402 33 Göteborg. Postgiro: 60 46 34—6, Bankgiro 424—0131

Omslagsbilden: Årets SM-vinnare, Axel Ornstein

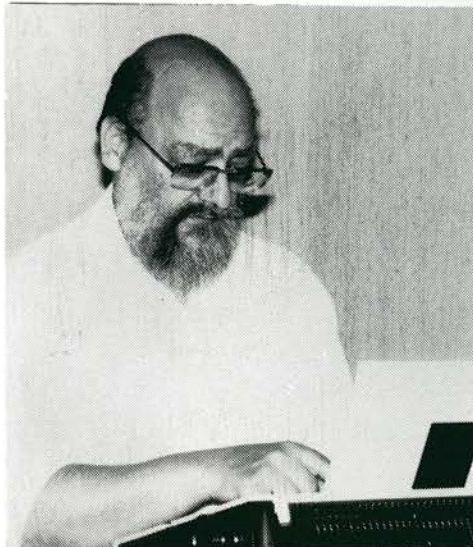
Det gamla vanliga

Den församlade SM-kongressen kunde inte heller i år komma fram med något positivt beslut i TfS-frågan, utan vi får fortsätta hanka oss fram med små medel. Merparten av innehållet i detta nummer är givetvis förbehållet SM-tävlingen, varför många intressanta schackhändelser får stå över till nästa nummer, bl.a. en uppsjö av svenskar som tagit nya IM-inteckningar.

Till slut ett stort GRATTIS till Axel Ornstein, som vid dom utmärkta arrangemangen i Norrköping tog sin sjunde SM-titel.

Manusstopp nästa nummer: 16/9.

På återseende!
Björn Kobbel

Bo Plato i skrivaretagen både som TfS-reporter och redaktör för SM-Bulletinen.

Nr 7-8	INNEHÅLL	1988
SM	203	Utland
Ungdomssidorna	240	Turneringar
		247
		252

Mats Eriksson:

Generationsskiftet som inte blev av

SM i Himmelstalundshallen: ett starkt startfält, fullt i klass med de senaste årens. En svårtippad historia där i stort sett samma gäng som vanligt är med och tampus, och där man kan urskilja fem-sex favoriter. De gamla rävarna Axel Ornstein och Lars-Åke Schneider bär på tillsammans tio SM-tecken, men kanske det är dags för någon annan i år? Thomas Ernst och Michael Wiedenkeller är alltid med i toppen... Nils-Gustaf Renman och Ralf Åkesson är gamla sverigemästare som inte heller ska räknas bort. Totalt deltar nio internationella mästare och det är bäddat för hård kamp!

Norrköpings-SM går till historien för ett spännande och växlingsrikt händelseförlopp, som vid ett närmare betraktande sonderfaller i fyra faser. Dessa skola vi granska i tur och ordning:

Fas 1

— i vilken Lars-Åke Schneider och framför allt Michael Wiedenkeller plockar fram det vinstgivande spelet direkt och går fram till ledningen...

Lars-Åke Schneider	1	2	3	3
Ralf Åkesson	½	½	1	2
Richard Wessman	1	1	1	1
Christer Hartman	½	1½	2	3
Thomas Welin	0	0	1	1
Pontus Sjödal	0	½	½	1
Björn Andersson	0	½	½	1½
Johan Ingbrandt	½	½	1	1
Lars Madebrink	½	1	1	1
Michael Wiedenkeller	1	2	3	4
Christer Bergström	1	1½	2	3
Axel Ornstein	1	1½	2½	3½
Nils-Gustaf Renman	½	1½	2½	2½
Bo Kyhle	0	0	0	½
Thomas Ernst	½	1½	2	3
Jan Johansson	0	½	1	1

Snabb ur startblocken var alltså Lars-Åke Schneider. En blick i spelprogrammet antydde något om "Malmö-lotning", d.v.s. en förhållandevis lätt första vecka med möjligheter att skapa ett gott utgångsläge — om spelet stämde.

SICILIANSKT PARTI

Lars-Åke Schneider — Ralf Åkesson
SS Manhem Södra SASS

1. e4 e5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6

Paulsenvarianten i Sicilianskt. Det populäraste motmedlet är 5. Ld3 varmed vit behåller möjligheten att ställa c-bonden på c4. Men en gång i början av 70-talet var Schneider portier på ett hotell i Jönköping och förberedde då ett antal skarpa varianter för vit. Dem håller han gärna fast vid.

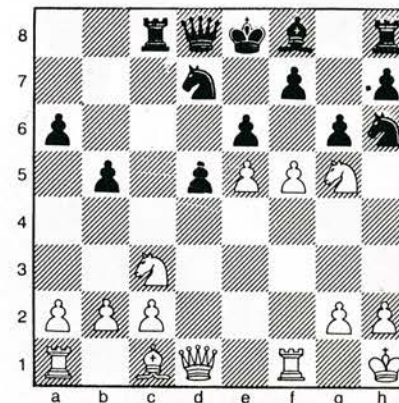
5. Sc3 d6 6. f4 b5 7. Le2 Lb7 8. Lf3 Sd7 9. 0-0 Tc8 Sicilianska överlevnadskonstnärer uppskjuter ibland utvecklandet av kungspringaren. Oftast beror detta på att de vill kunna följa upp Sb8-c6xd4 med Sg8-e7-c6. Åkessons väntan har andra orsaker. Antagligen vill han snabbt få fart på sitt damflygspel, men det är också tänkbart att han redan här planerat 11. -Sh6.

10. e5 Lxf3 11. Sxf3 Sh6 12. Kh1 d5 13. Sg5!?

Det naturliga draget är 13. Se2 för att genast ta i kje på det starka fältet d4 (svart har ingen c-bonde och det är därför svårt för honom att driva iväg hästen från d4). Förmodligen står vit då aningen bättre. Ändå väljer Schneider ett betydligt skarpare vederläggningsförsök av svarts öppningsidé.

13. -g6 14. f5

Annars har springaren inte på g5 att göra.

Åkessons närmaste drag är tvungna. På 14. -gxf5 följer 15. Sxe6 fxe6 16. Lxh6. Löparen kan inte slås på grund av Dh5+ och efter 16. -Dh4 17. Lf4 hotar vit att klä av svarts kung med 18. Sxd5.

14. -Sxf5 15. Txf5 exf5

15. -gxf5 besvaras med det numera välbekanta draget 16. Sxe6 (fxe6 17. Dh5+ Ke7 18. Lg5+).

16. Dxd5

Destruktivt schack. Visserligen vill vit helst ha hästen på d5, men efter 16. Sxd5 Sxe5 hinner svart föra kungen i säkerhet. Genom att slå med damen på d5 tvingar vit fram 16. -De7. Viktigast för vit är alltså inte att ställa de egna pjäserna på bra rutor — hans främsta idé är att med ideliga hot hålla kvar svarts kung i mitten.

16. -De7 17. Db7! Tb8 18. Dxa6 Lg7

Svart skyndar mot rockad — men hinner inte fram. Kanske var det därför bättre att spela 18. -Sc5 vilket förhindrar framstöten e5-e6. Efter 19. Dc6+ Dd7 20. Df6 Tg8 är det inte lätt för vit att komma åt svarts kung. Dessutom hotar svart att forcera dambyte med Lg7.

19. e6 fxe6

En snygg variant som Schneider räknat på är 19. -Lxc3 20. bxc3 0-0 21. La3 Dxc5 22. Lxf8 Sxf8 23. Da7 vilket tack vare dubbelhotet med b8 och f7 ger vit ett slutspel med merbonde och vinstchanser. Svart kan bl.a. avvika med 21. -b4, men 22. exf7+ tycks då vara bra för vit.

20. Sxe6 Tb6

Det sista och största felet. Spelarna tittade vid efteranalysen länge på 20. -Le5. Troligen bör vit då fortsätta med 21. Lg5 Dd6 22. Sc7+ med följande möjligheter:

Lars-Åke Schneider

22. -Dxc7 23. De6+ Kf8 24. Sd5 med vinnande angrepp; 22. -Kf7 23. Dxd6 Lxd6 24. Td1 Tb6 25. S3xb5 och vit vinner material; 22. -Kf8 23. Dxd6 Lxd6 24. S7xb5 med fördel i slutspelet.

21. Dc8+ Kf7 22. Sg5+ Dxc5 23. Dxd7+ De7 24. Dxe7+ Kxe7 25. Sd5+ Kd6 26. Sxb6 Ld4 27. Lf4+ Kc6 28. Sd7! 1-0

Här överskred Åkesson betänketiden och sträckte samtidigt fram handen som tecken på att han gav upp.

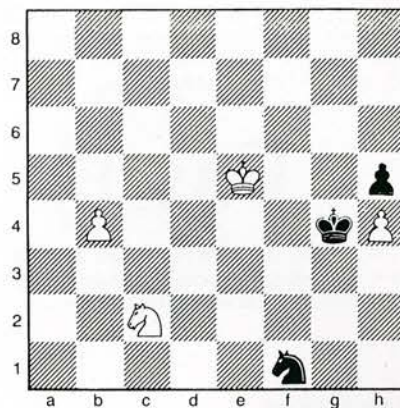
Kommentarerna är baserade på de varianter som framkom vid efteranalysen.

Kommentarer ur bulletinen: Harry Schüssler

Men i fjärde rondan blev det en förlust mot Christer Hartman, en första vink om det grus som senare skulle komma i maskineriet. Schneider hade turneringen igenom problem med tidsförbrukningen och hamnade gång på gång i kraftig tidsnöd, ett moment han inte behärskar så bra.

När Schneider föll bort låg fältet öppet för Wiedenkeller, som efter fyra ronder hade lika många ettor. I den andra rondan fick han föra hem ett intressant springarlutspel efter god — men som det skulle visa sig delvis överflödig — hemanalys.

Johan Ingbrandt

Michael Wiedenkeller

Det här var avbrottsställningen mot Ingbrandt. Förseglingsdraget var 1. b5, nu är frågan: kan vit vinna?

Första impulsen är väl att gå rakt på med b-bonden, men då har svart en räddning: 1. b5 Sd2 2. Se3+ Kxh4 3. b6 Sb3 4. b7 Sc5! 5. b8 = D Sd7+ och 6. -Sxb8.

Det krävs alltså lite trolleri ändå!

Nästa idé jag undersökte var 4. Kd6 Sa5 5. Kc7, och om nu 5. -Kg3 så 6. Sc4 Sb3 7. Kd6. Men vad gör man om svart spelar 5. -Sb3!? med poängen 6. b7 Sc5 7. b8 = D Sa6+?

Efter 5. -Sb3!? visste jag inte om det var vinst. Kanske kan det finnas någon genial springarmanöver för att locka bort svart, men jag såg ingen och det började bli sent.

Jag tog om varianten från början. Så undrade jag om det kunde gå att använda ett tempo innan b-bonden rusade på. Kanske aktivera kungen först?! Alltså 1. b5 Sd2 2. Se3+ Kxh4 3. Kd6!? Nu går inte 3. -Sb3 p.g.a. 4. Sc4! och svarts springare är avskuren. Svart måste försöka få springaren i spel med 3. -Se4+ 4. Kc6 Sg5 5. b6 Se6, men nu kan vit spela 6. Sf5+ varefter svart har två möjligheter:

A: 6. -Kg4 7. Sh6+ Kf4 8. Sf7 med det ogardbara hotet 9. b7.

B: 6. -Kg5 7. Sd4 Sxd4+ 8. Kd5 Sb5 9. Kc5 h4 10. b7 Sc7 11. Kb6 Sd5+ 12. Kc6 och vit vinner.

Jag har inte vågat ösa utropstecken över vits drag i variant B, för trots att jag tittat på ställningen i några timmar kan jag ha missat något! Men jag hoppas att ni tar er fem minuter extra och spelar igenom varianten ännu en gång. Varje drag kommer precis när det ska!

Nu är det dags att se vad som hände i partiet:

1. b5 Sd2 2. Se3+ Kxh4

Att avstå från bonden ger inga chanser, 2. -Kf3 3. b6 Sb3 4. Sc4 Sc5 5. Kf5.

3. Kd6

Och till min förvåning drog Johan ganska snabbt... 3. -Sb3

Jag visste inte om jag skulle vara glad eller ledsen. Så många varianter förgäves. Det kändes som om jag blivit lurad och min enda tröst är att få publicera analyserna här!

4. Sc4

1-0

Kommentarer för TfS: Michael Wiedenkeller

Nils-Gustaf Renman

Nils-Gustaf Renman startade också han bra, med 2½ poäng på de tre första. Här är ännu ett parti från den andra rondan, där han ger grönfeldhängarna något att tänka på. Vi lämnar ordet till vår specialist Richard Wessman!

Ett parti av högt spelöppningsteoretiskt värde var Renman—Welin, där en grönfeldvariant med anknytning till bl.a. VM-matchen spelades. Frågan lyder här: har vit fördel eller inte? I Informatör 43 ger den ryske experten Gavrikov ett kategoriskt = tecken men Renman har en annan åsikt!

GRÜNFELD-INDISKT

Nils-Gustaf Renman — Thomas Welin

Uppsala ASS Södra SASS

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 d5 5. Db3 dxc4 5. Dxc4 0-0 7. e4 Sa6!?

Kasparovs drag.

8. Le2 c5 9. d5 e6 10. 0-0 exd5 11. exd5 Lf5 12. Lf4 Db6 13. Le5

Garderar indirekt b2.

13. -Tad8

13. -Dxb2?! 14. Se4 Db6 15. Sd6 ger vit fördel.

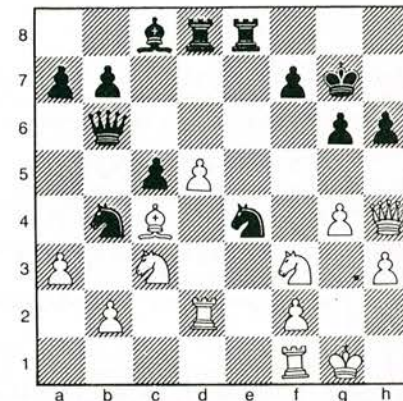
14. Tad1!

I partiet Gurevitj—Gavrikov, Sovjetmästerskapet 1987, tog vit fel torn (14. Tfd1) och svart lyckades utjämna.

14. -Tfe8 15. Dh4 Sd7 16. Lxg7 Kxg7 17. Td2 Sf6 18. h3!

Vits plan är här att flytta fram positionerna på kungsflygel. Kanske borde svart nu ha försökt förhindra detta med 18. -h5.

18. -Sb4?! 19. g4 Lc8 20. Lc4 h6 21. a3 Se4!?

Svart inser att hans ställning är positionellt tveaktig och försöker att på taktisk väg ställa vit inför nya problem.

22. Sxe4 Txe4 23. Tc1 Tf4 24. axb4 Txf3 25. De7!

Idealrutan för damen, som angriper f7 och hjälper till att lotsa fram d-bonden.

25. -Dxb4 26. Tcc2 Da5 27. d6 Ld7 28. De5+!

Vit upptäcker att svarts torn på f3 börjar få ont om fält.

28. -Kh7 29. Kg2! Lc6 30. Ld5! e4

Svart gör sin sista chansning i förlorad ställning.

31. Kxf3! Te8 32. Dd4 Te1 33. Lxc6 bxc6 34. Te2 Th1 35. Te7 1-0

De sista dragen i partiet gjordes i svår, ömsesidig tidsnöd.

Kommentarer för TfS: **Richard Wessman**

Men i den fjärde rondon fick Renman stryka på foten i en av publikspelaren Björn Anderssons många hejdlösa tidsnödkubbningar. Efter detta lyckades han aldrig riktigt nå tåtkontakt igen men genomförde ändå en stabil turnering.

Fas 2

—under vilken Michael Wiedenkeller behåller ledningen, men under vilken fältet också gradvis trycks ihop allt mer så att efter tio ronder inte mindre än sex spelare rymms inom en halvpoäng!

Lars-Åke Schneider	1	2	3	3	4	4½	4½	5½	6	6½
Ralf Åkesson	½	½	1	2	3	3½	4½	4½	5½	6½
Richard Wessman	1	1	1	1	1	1½	2	3	3½	3½
Christer Hartman	½	1½	2	3	3	3½	4	4	4	5
Thomas Welin	0	0	1	1	1	1½	2	3	3½	4½
Pontus Sjödah	0	½	½	1	2	2½	2½	2½	3½	3½
Björn Andersson	0	½	½	1½	2	2	3	4	4½	4½
Johan Ingbrandt	½	½	1	1	1½	2	2½	2½	2½	3½
Lars Madebrink	½	1	1	1	2	2½	2½	2½	3	3
Michael Wiedenkeller	1	2	3	4	4	4½	5	6	6½	7
Christer Bergström	1	1½	2	3	4	4½	5	5	6	6½
Axel Ornstein	1	1½	2½	3½	3½	4	4½	5	6	6½
Nils-Gustaf Renman	½	1½	2½	2½	3	3½	4	5	5	5½
Bo Kyhle	0	0	0	½	1	1½	2½	2½	2½	3
Thomas Ernst	½	1½	2	3	3	4	4½	5½	6	6½
Jan Johansson	0	½	1	1	2	2½	3	3½	4	4½

Den här hoptryckningen påbörjades redan i den femte rondon, när ledaren led sitt första nederlag. Studera hur Bergström aktiverar sig i slutspelet!

NIMZOINDISKT FÖRSVAR

Michael Wiedenkeller — Christer Bergström
SK Rockaden, Sthlm Solna SS

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Sf3 b6 5. Lg5 Lb7 6. e3 h6 7. Lh4 g5 8. Lg3 Se4 9. Sd2

Även 9. Dc2 är populärt i denna "nimzodamindiska" variant.

9. -Lxc3

9. -Sxc3 10. bxc3 Lxc3 ger vit goda chanser.

10. bxc3 Sxg3 11. fxg3 Sc6 12. e4 De7 13. Ld3 d6 14. 0-0 0-0

Kort rockad är inte tilltalande.

15. Dh5 Tdf8 16. Tf2 f6 17. Taf1 Dg7

Därmed har svart neutraliserat vits kungsflygelspel.

18. h3 Kb8 19. Sb3 Se7 20. a4 f5!

Svart kan inte avvakta nu när vits spel hotar att flytta över till damflygeln, t.ex. 20. -a5 21. Tb2 Ka7 22. Tfb1.

21. De2

21. exf5 Sxf5! och svart kommer loss.

21. -fxe4 22. Lxe4 Txf2 23. Txf2 Lc8!

Svart måste behålla löparen, annars blir e-bonden ett angreppsmål.

24. a5 Tf8 25. Lf3 Dg6 26. Tf1

Någonstans här vänder partiet.

26. -Lb7 27. axb6 axb6 28. e5 Lxf3 29. gxf3 Df5 30. cxd6 cxd6 31. Kg2 h5

Med drömmar om h4 och kanske senare springarin hopp över f4.

32. De4 Sd5

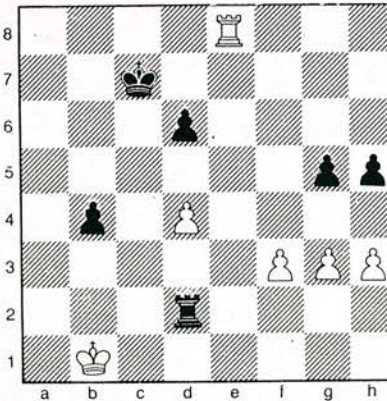
Vits c-bonde visar sig svag.

33. Te1 Te8 34. Sd2 Txc3 35. Dxe6 Dxe6 36. Txe6 Te2 37. Te2 b5

Svarts b-bonde blir nu snabbt en maktfaktor.

38. Kf2 b4 39. Ke1 Te1 + 40. Kf2 Te2 41. Ke1 Te1 + 42. Kf2 Kc7 43. Te8 Td1 44. Ke2 Sc3 + 45. Kd3 Sb1

46. Kc2 Txd2 + 47. Kxb1

47. -Kc6!

Kungen skall givetvis aktiveras; 47. -Txd4 är sannolikt remi efter 48. Tg8.

48. Tg8 Kd5 49. Tgx5 + Kxd4 50. Tg8

Vit hinner inte slå h-bonden.

50. -Tf2 51. f4 Kc3 52. Tc8 + Kb3 53. Kc1 Tf3 54. Tg8 Kc3 55. Tc8 + Kb3 56. Tg8 h4 57. gxh4 Txf4

58. h5

Passivt försvar med 58. Tg3 + är ett troligen otillräckligt alternativ.

58. -Th4 59. Th8 Txb3 60. Kd2 Ka2 61. h6 b3 62. Th7 Kb2 63. Th8 Kb1 64. Th7 b2 65. Th8 d5 66. Th7

d4 67. Th8 Ta3 68. Tg8 Ka2 69. h7 b1 = D 70. h8 = D

Td3 + 71. Ke2 Dc2 + 0-1

Kommentarer för TfS: **Christer Bergström**

Christer Bergström

Bergström var en av turneringens positiva överraskningar. Han hängde hela tiden med i toppen och svarade för sin bästa SM-insats hittills om man tar hänsyn till motståndet.

En som i det här skedet av turneringen också var bra med var sexfaldige sverigemästaren Ornstein. Han skuggade hela tiden ledaren på en halvpoängs avstånd och var inblandad i ett flertal skarpa partier där publiken inte riktigt visste vad som pågick på brädet...

DAMGAMBIT

Axel Ornstein — Nils-Gustaf Renman
Södra SASS Upsala ASS

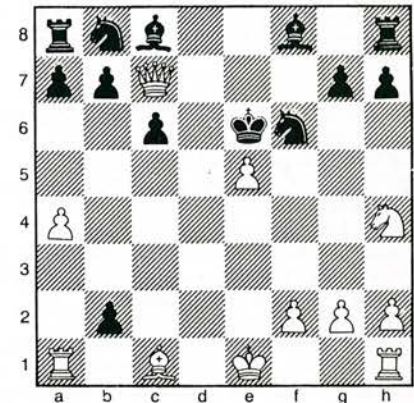
1. d4 d5 2. e4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Sf3 dxc4 5. a4

5. e4 b5 6. e5 Sd5 7. a4 e6 8. Sg5! är ett lovande alternativ. Partifortsättningen leder till lugnare och mer positionellt spel.

5. -Lf5 6. Sh4!?

Vanligare är 6. e3 och 6. Se5. Genom att angripa löparen på f5 vill vit försvaga svarts kontroll över e4-fältet, men att ställa en springare på kanten av brädet kan väl aldrig vara bra? Teorins svar lyder 6. -Lc8! Ett illustrativt exempel på svarts möjligheter ger partiet

Larsen-Teschner, Wageningen 1957: 7. e4 e5! 8. Lxc4 exd4 9. e5 dxc3!?! (Ett briljant men också mycket riskabelt drag.) 10. Lxf7+ Kxf7 11. Dxd8 cxb2 12. Dc7+ Ke6!

(Ett otroligt drag. Svart hotar plötsligt att fånga vits dam med 13. -Sa6.) **13. Dxc8 + Sbd7 14. Dxb7 bxa1 = D 15. Dxc6 + Kf7 16. e6 + Kg8** och svart fick fördel med sitt materiella övertag.

6. -e6!?

Svart ger löparparet men får en sund och solid ställning i utbyte.

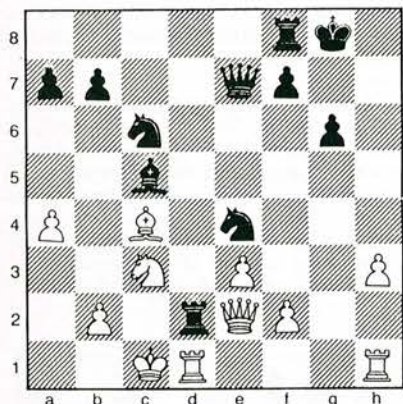
7. Sxf5 exf5 8. e3 Ld6 9. Lxc4 0-0 10. Df3

Vits strategiska idé i ställningen är att angripa f5 och därigenom lätta på trycket mot e4-fältet.

10. -g6 11. h3 De7!?

Renman bemöter vits flygelattack på klassiskt manér, med en motattack i centrum. I partiet Inkjov-Meduna, Varna 1983, förhindrades vits framstöt 12. g4 med 11. -h5 och partiet fortsatte 12. 0-0 De7 13. Ld2 Sbd7 14. Tae1 Se4 15. Sxe4 fxe4 16. De2 och vit hade en liten fördel tack vare sitt löparpar.

12. g4 c5! 13. dxc5 Lxc5 14. gxf5 Sc6 15. fxc6 hxc6 Svart har fått ett klart övertag i utvecklingen och möjligheter att angripa vits kung till priset av en bonde.
16. De2 Tad8?!
17. Ld2 Se4 18. 0-0-0 Txd2!?

Svarts angrepp ser mycket starkt ut, men Ornstein genomför en balansakt på hög nivå.

19. Txd2 Sxc3 20. bxc3 De4 21. Df1!
Briljant försvar! Kungen får ett flyktfält på e2 och tornet garderas.

21. -Se5 22. Ld5 Dxa4?
Här kunde svart ha forcerat remi med 22. -La3 + 23. Kd1 Dxa4 + 24. Ke2 Db5 + 25. Kd1 Db1 +. Förmodligen förbisåg han vits nästa drag.

23. Dd1!
Avslutar den vackra försvarsmanövern De2-f1-d1. Nu säkrar vit sin kungsställning och svart har inte längre någon fullgod kompensation för den offrade kvaliteten.

23. -Da5 24 Db3 Tc8 25. Ta2
Vit har plötsligt fått sina pjäser idealiskt placerade, något han bara kunde drömma om några drag tidigare.

25. -Dd8 26. Kb1 Lb6 27. f4! Txc3
Renman är inte den som ger sig frivilligt och gör ett sista försök att komplicera läget med ytterligare ett kvalitetsoffer.

28. Lxf7 + Sxf7 29. Dxc3 Dd5 30. Tg1 Kh7 31. Td2 De4 + 32. Dd3
Resten är en teknisk sak och Ornstein slutför partiet exakt och elegant.

32. -Sd6 33. Dxe4 Sxe4 34. Td7 + Kh6 35. Txb7 Lxe3 36. Te1 Sd2 + 37. Kc2 Lxf4 38. Tb4 Sf3 39. Txf4 Sxe1 + 40. Kd2 g5 41. Tf2 1-0
Kommentarer för TfS: Richard Wessman

En SM-debut som många såg fram emot med stort intresse var Pontus Sjädhals. Efter vinsten i förra årets JSM gjorde han i år premiär i högsta societeten vid 17 års ålder, som en av de yngsta någonsin. Och han har all heder av sin insats. 5 poäng blev det och den här skalpen som togs i femte rondan är ju inte fy skam!

BENONI

Pontus Sjädhall — Thomas Ernst
Halmstads SS Limhamns SK

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. d5 exd5 5. cxd5 d6 6. Sc3 g6 7. e4 Lg7 8. Ld3 0-0-9. 0-0
9. h3 b5!

9. -Lg4 10. h3 Lxf3 11. Dxf3 Sbd7
Vit har spelat ganska mesigt i öppningen, så ställningen är ganska jämn.

12. Lf4 De7
12. -Se8!? Kan inte damen stå kvar på d8?
13. Lh2 Se8 14. Tfe1 Sc7 15. De2 Tab8 16. a4 a6 17. f4 Tfe8 18. Dd2

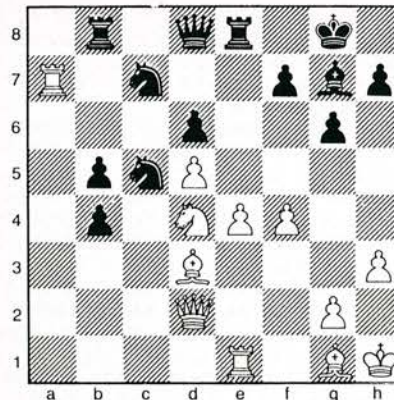
Med de senaste dragen har vit försökt genomföra e5 och förhindra b5, men här verkar det som om planen inte följts alls. I själva verket har vit svårt att genomföra e5 med damen på e2, nu stöds också framstöten d5-d6 i vissa lägen.

18. -Ld4 + 19. Kh1 b5!?
Alldeles för bråttom, nu hugger vit tag om damflygeln.

20. axb5 axb5 21. Ta7 Dd8 22. Se2 Lg7 23. b4 cxb4 23. -c4? är dåligt, men 23. -Ta8 kanske är bra.
24. Lg1 Sc5 25. Sd4

Pontus Sjädhall

25. -Sxd5

Svart har en del att välja på, men inget verkar vara bra, exempelvis: 25. -Lxd4 26. Lxd4 Sb3 27. Dxb4 Sxd4 28. Dxd4 eller 26. -Sxd3 27. Dxd3 Sxd5 28.

Db3 Dh4 29. Tfl Se7 30. La1 eller 25. -Sxd3 26. Dxd3 Sxd5 27. Db3 Sc7 (27. -Se7 28. Sc6) 28. Sc6 Dc8 29. Sxb8 Dxb8 30. Dxb4.

26. exd5 Txe1 27. Dxe1 Sxd3 28. Dd2 Sc5
28. -Lxd4 29. Lxd4 Sc5, löpardiagonalen är avgörande.

29. Sc6 Dd6
Kvalitetsoffret med 29. -Df8 ger de bästa chanserna.
30. Dxb4

Här var jag nära att spela 30. Ld4?? vilket förlorar: 30. -Sb3! 31. Lxb6 Sxd2 32. Sxb8 b3 33. Sc6/d7 h5!
30. -Lf8 31. Dd4(?) Lg7 32. Db4

Ingen remiinvit som många trott. Damen skulle gått till b2 istället, t.ex. 31. Db2 Lg7 32. Ld4 Lf8 33. Lxc5 dxc5 (33. -Dxc5 34. Df6) 34. Df6 Tb7 35. Ta8.

32. -Te8 33. Ld4 Lf8
Här är det alldeles hopplöst för svart.

34. f5 Tc8 35. fxc6 hxc6 36. Lf6 Te8 37. Dh4 Lg7 38. Se7 + Kf8 39. Sxg6 +
39. Dh7!

39. -Kg8 40. Se7 + Kf8 41. Lxg7 + 1-0
Kommentarer för TfS: Pontus Sjädhall

Fas 3

—i vilken flera av spelarna i tätklungan förlorar och det står klart att den blivande sverigemästaren står att finna bland namnen Michael Wiedenkiller, Thomas Ernst och Christer Bergström.

Lars-Åke Schneider	1	2	3	3	4	4½	4½	5½	6	6½	6½
Ralf Åkesson	½	½	1	2	3	3½	4½	4½	5½	6½	6½
Richard Wessman	1	1	1	1	1	1½	2	3	3½	3½	4½
Christer Hartman	½	1½	2	3	3	3½	4	4	4	5	5½
Thomas Welin	0	0	1	1	1	1½	2	3	3½	4½	5½
Pontus Sjädhall	0	½	½	1	2	2½	2½	2½	3½	3½	4
Björn Andersson	0	½	½	1½	2	2	3	4	4½	4½	4½
Johan Ingbrandt	½	½	1	1	1½	2	2½	2½	2½	3½	4
Lars Madebrink	½	1	1	1	2	2½	2½	2½	3	3	3
Michael Wiedenkiller	1	2	3	4	4	4½	5	6	6½	7	8
Christer Bergström	1	1½	2	3	4	4½	5	6	6½	7½	7½
Axel Ornstein	1	1½	2½	3½	3½	4	4½	5	6	6½	6½
Nils-Gustaf Renman	½	1½	2½	2½	3	3½	4	5	5	5½	6
Bo Kyhle	0	0	0	½	1	1½	2½	2½	2½	3	3½
Thomas Ernst	½	1½	2	3	3	4	4½	5½	6	6½	7½
Jan Johansson	0	½	1	1	2	2½	3	3½	4	4½	5

Inför den elfte ronden var bordet dukat för dramatik. De sex spelarna i tåtklungan skulle möta varandra, och det blev kamp vid alla bord. När krutröken skingrats stod det klart att Wiedenkiller, Ernst och Bergström hade besegrat Åkesson, Ornstein respektive Schneider! Och därmed skulle väl någon av dem avgå med slutsegern!?

GAMMALBENONI

Michael Wiedenkiller — Ralf Åkesson
SK Rockaden, Sthlm Södra SASS

1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. d5 e5

Där flög mina förberedelser ut genom fönstret!

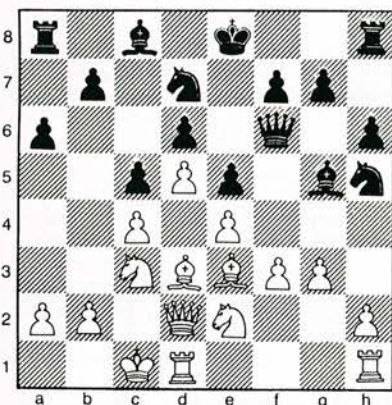
Öppningen är ganska ovanlig, men jag kunde i alla fall minnas hur Dlugy (ung stormästare från USA) hade ställt sig upp i ett parti mot Roland Ekström och använde samma recept...

4. Sc3 d6 5. e4 Le7 6. Ld3 a6 7. Sge2 Sbd7 8. f3 Sh5 Svarts idé i det här partiet är vanlig; han vill byta bort svartfältslöparna. Jag försöker inte förhindra det, utan hoppas att damen och bönderna ska kontrollera de svarta fälten.

9. Le3 Lg5 10. Dd2 h6 11. g3 Df6

Om svart spelar 11. -Lxe3 12. Dxe3 Dg5 kan vit undvika dambyte med 13. Df2! Sedan spelar vit med bönderna på kungsflygeln och rockerar långt.

12. 0-0-0

12. -Dxf3!?

Typiskt för Åkesson som gärna komplicerar spelet. 12. -Lxe3 13. Dxe3 g5 var ett solidare alternativ, men vit står nog lite bättre efter 14. Tdf1.

13. Lxg5 hxg5 14. Tdf1 Dg2 15. Dxg5

Trots att jag tänkte länge hittade jag inget sätt att stänga in svarts dam och bestämde mig för att bara ta tillbaka bonden.

15. -Sdf6 16. h3! Lxh3 17. Tfg1 Df3 18. Txb3 Dxd3 19. Tgh1

Poängen med vits bondeoffer. Svart kan inte rädda springaren på h5. Visserligen kan han få tre bönder för den, men samspelet mellan de kvarvarande pjäserna fungerar inte så bra.

Försöket att direkt få bort kungen med 19. -0-0-0 är dåligt; 20. g4 Dxc4 21. gxh5 och 21. -Sxe4 går inte p.g.a. 22. Df5+ och 23. Dxe4. Bästa draget är nog 19. -Dxc4. Nu är 20. Txb5 Txb5 21. Txb5 Sxb5 22. Dxb5 Ke7 ganska oklart.

Vit kan i stället försöka 20. g4 Sxe4 21. Df5 Sxc3 22. Sxc3 g6 23. Df3. Ställningen är svårbedömd; för ögonblicket har ju faktiskt svart tre merbönder! Men jag tror vit har de bättre chanserna efter både 23. -0-0-0 24. gxh5 Txb5 25. Txb5 gxh5 26. Dxf7 och 23. -Df4+ 24. Dxf4 exf4 25. gxh5. I den senare varianten har vit möjligheten Se4.

19. -Sxe4? 20. Sxe4 Dxe4 21. Sc3 Dxc4 22. Txb5 Txb5 23. Dxb5 0-0-0 24. Df5+ Kb8 25. Th4!

Nu står vit på vinst. Svart kan inte hålla i bönderna utan får försöka hitta hot mot vits kung.

25. -e4 26. Txe4 Dd3 27. Dxf7 Dxb3 28. Te7 Ka8 29. Txb7 Dg1+ 30. Kc2 c4 31. Te7 Tb8 32. Dxb7 Df2+ 33. Te2 Df5+ 34. Kc1 Df1+ 35. Kc2 Df5+ 36. Te4 Df2+ 37. Se2 Df5 38. Dd4 Tg8 39. Kd2 Tb8 40. Kc2 Tg8 41. a3 Dh3 42. Te7 Db3+ 43. Kc1 1-0

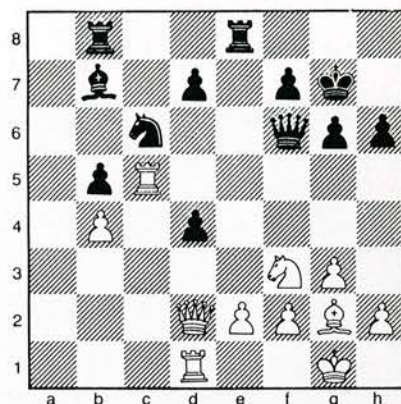
Dragserien är avklarad och svarts pjäser tvingas tillbaka; 43. -Db8 44. Kbl Te8 45. Sc3 och vit vinner lätt.

Kommentarer för TfS: Michael Wiedenkiller

ENGELSKT PARTI

Axel Ornstein — Thomas Ernst
Södra/SASS Limhamns SK

1. c4 e5 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. Sc3 Sc6 5. a3 a6 6. Sf3 Tb8 7. Tb1 b5 8. exb5 axb5 9. b4 cxb4 10. axb4 e5 11. d4 exd4 12. Sd5 Sf6 13. Lg5 h6 14. Lxf6 Lxf6 15. Sxf6+ Dxf6 16. Dd2 0-0 17. 0-0 Kg7 18. Tfe1 Te8 19. Tc5 Lb7 20. Td1

20. -d3 21. exd3 Sxb4 22. Se5 Txe5 23. Txe5 Lxg2 24. Kxg2 Dxe5 25. Dxb4 Dd5+ 26. Kg1 Te8 27. Db2+ Kg8 28. h4 Df3 29. Te1 Dxd3 30. h5 gxh5 31. Df6 Dg6 32. Df4 Dg5 33. Dxb4 Dg5+ hxg5 34. Te5 f6 35. Txb5 Kf7 36. f4 gxf4 37. gxf4 Te4 38. Tb7 Ke7

0-1

Fas 4

—i vilken Axel Ornstein vinner fyra partier i rad, susar förbi konkurrenterna och bärgar sin sjunde SM-titel till publiks, medtävlarens och inte minst egen häpnad.

Lars-Åke Schneider	1	2	3	3	4	4½	4½	5½	6	6½	6½	6½	7	8	8
Ralf Åkesson	½	½	1	2	3	3½	4½	4½	5½	6½	6½	6½	7	7	8
Richard Wessman	1	1	1	1	1	1½	2	3	3½	3½	4½	5	6	6	6½
Christer Hartman	½	1½	2	3	3	3½	4	4	5	5½	6½	7	7½	7½	
Thomas Welin	0	0	1	1	1	1½	2	3	3½	4½	5½	6	6½	7½	8
Pontus Sjödahl	0	½	½	1	2	2½	2½	3½	3½	4	4	4	5	5	
Björn Andersson	0	½	½	1½	2	2	3	4	4½	4½	5½	5½	5½	6	
Johan Ingbrandt	½	½	1	1	1½	2	2½	2½	2½	3½	4	4½	5½	6½	7½
Lars Madebrink	½	1	1	1	2	2½	2½	2½	3	3	3	3	3½	3½	
Michael Wiedenkiller	1	2	3	4	4	4½	5	6	6½	7	8	8½	9	9	10
Christer Bergström	1	1½	2	3	4	4½	5	5	6	6½	7½	8	8	8½	9
Axel Ornstein	1	1½	2½	3½	3½	4	4½	5	6	6½	6½	7½	8½	9½	10½
Nils-Gustaf Renman	½	1½	2½	2½	3	3½	4	5	5	5½	6	6½	7	8	8½
Bo Kyle	0	0	½	1	1½	2½	2½	2½	3	3½	3½	3½	3½	3½	3½
Thomas Ernst	½	1½	2	3	3	4	4½	5½	6	6½	7½	8	9	9	10
Jan Johansson	0	½	1	1	2	2½	3	3½	4	4½	5	6	7	8	8

Nej, efter elfte rondens förlust mot Ernst var det nog inte många som räknade med Ornstein, som låg hela 1½ poäng efter alltjämt ledande Wiedenkiller. Men i det fördolda började han plocka poäng, och det var i slutskedet av turneringen som han presterade sina bästa partier. Speciellt nöjd var han med vinsten i den tolfte ronden, mot en motståndare han haft vis-a-vis problem med på senare år:

CARO-KANN

Lars-Åke Schneider — Axel Ornstein
SS Manhem Södra SASS

1. e4 e6

På 1. e4 varierade Axel sitt spel ordentligt och valde så skilda öppningssystem som Sicilianskt, Spanskt, Franskt och Caro-Kann.

2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. Ld3

Denna solida men aningen uddlösa uppställning blev populär i och med Bobby Fischers seger över Tigran Petrosian i matchen Sovjet—Övriga världen i Belgrad 1970.

4. -Sc6 5. c3 Sf6 6. Lf4 Lg4 7. Db3 Dc8

Här spelade Petrosian i ovannämnda parti det sämre 7. -Sa5 och Fischer fick så småningom fördel efter 8. Da4+ Ld7 9. Dc2 e6 10. Sf3 Db6 11. a4! Tc8 12. Sbd2 Sc6 13. Db1 etc.

8. Sd2 Lh5

En fin manöver för att bryta av vits aggressiva löpare på d3.

9. Sgf3 Lg6 10. Lxg6 hxg6 11. Se5 e6 12. 0-0

Kanske borde vit ha spelat 12. h3 direkt för att vid behov kunna krypa ner på h2 med löparen.

12. -Sh5 13. Le3 Ld6 14. Sdf3 Dc7 15. Tfe1 Sf6

Att slå på e5 tre gånger gick naturligtvis inte då det

bl.a. hänger på b7.

16. h3 0-0 17. Lf4 Se4 18. Sxc6 Lxf4 19. Scc5 g5 Detta aktiva drag belyser att det inte bara är nackdelar med en sådan dubbelbonde. Den kan i stället bli en avgörande maktfaktor om den senare används till att bryta upp vits kungsställning med g5-g4.

20. Sd3 Ld6 21. Dd1 f6 22. Sd2

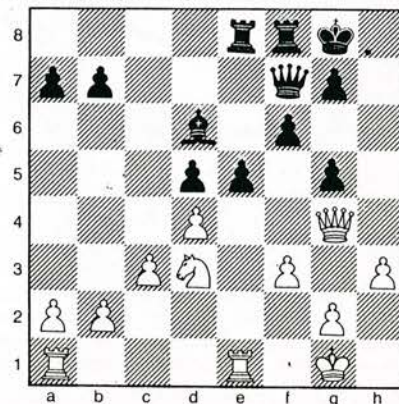
Vit har de senaste dragen slagit till reträtt för att bli kvitt den framfusiga springaren på e4.

22. -Sxd2 23. Dxd2 Tae8 24. Dd1

Vit plågas redan av tidsnöd och har svårt att hitta någon förnuftig plan.

24. -Df7 25. Dg4 e5 26. f3?!?

En allvarlig försvagning av kungsställningen, men efter t.ex. 26. dxe5 fxe5 27. Dxb5 e4 bryter svart in via f2 när springaren flyttas.

26. -e4! 27. fxe4!? dxe4 28. Sc1

Och här gick inte 28. Txe4 på grund av gaffeln f5. För att hålla tornen förenade var 28. Sf2 att försöka. Nu kommer springaren att stå kvar på c1 resten av partiet, och då också det utvecklade tornet på a1.

28. -Dg6

Med hotet f6-f5.

29. Dd7

Vit överger sin oskyddade kung, men här var han inne på sista minuten av betänketiden.

29. -f5 30. Dxb7 g4 31. hxc4 Lg3 32. Te3

Svart hotade inte bara att slå på e1 utan även Dh6 följt av Dh2+. Kvalitetsoffret 32. Se2 Lxe1 33. Txe1 Dxc4 ser hopplöst ut; vit hinner aldrig få i gång sina bönder på damflygeln.

32. -f4 33. Dd5+ Kh8 34. Te2

Med tornet i slag hinner vit inte med dambyte på h5, då 34. Txc3 fxc3 35. Dh5+ Dxc5 36. gxh5 Tf2 är utsiktslöst.

34. -Dxc3 35. Txe4 Dd1+

0-1

Kommentarer för TfS: Rolf Lekander

Samtidigt gick det trögt för Wiedenkeller, trots att han på papperet skulle ha en "lätt" slutspurt. Men Wessman, Hartman och Welin är inte dåliga... mot slutet av turneringen hade de börjat ta poäng igen, i synnerhet Welin som svarade för en formidabel spurt.

I den trettonde ronden blev Wiedenkeller verkligen tagen på sängen av sin motståndare:

Christer Hartman

KUNGSINDISKT FÖRSVAR

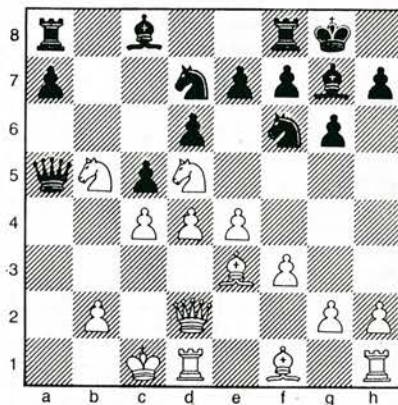
Michael Wiedenkeller — Christer Hartman
SK Rockaden SK Rockaden

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0-0 6. Le3 Sbd7 7. Dd2 c5 8. Sge2 Da5 9. 0-0-0 b5!?

En idé som har lanserats av Ludvig Sandström, Lunds ASK. Sandström har gjort omfattande undersökningar av Kungsindiskt och en del av sina rön har han publicerat i korrshacks spelarnas organ SSKK-bulletinen.

Teorin anger i denna ställning endast 9. -Sb6 10. b3 Le6 11. dxc5 dxc5 12. Sb5 Dxd2+ 13. Txd2 var- efter vit anses stå något bättre.

10. Sxb5 Dxa2 11. Sec3 Da5 12. Sd5

12. -Sxd5!?!?

—Du kan skriva att det kom som en kalldusch, sade Wiedenkeller efter partiet.

13. Dxa5 Sxe3 14. Td2 a6 15. d5 Tb8 16. Sa3 Tb4

17. Te2 Ld4 18. Txe3 Lxe3+ 19. Kc2 1/2-1/2

Kommentarer ur SM-bulletinen

Christer Hartman har gjort en bra säsong. Vi har tidigare berättat om hans seger i egna klubben Rockadens Elo-turnering i våras. När han nu fick en reservplats i SM-gruppen motsvarade han förtroendet väl, även om en svacka i mitten av tävlingen ödelade hoppet om en säker plats nästa år. Så här säger han:

—Vad tycker Du om turneringen?

—Det var upp och ned. Det borde ha blivit lite bättre efter starten, man jag har svårt att spela gediget en hel turnering igenom — till skillnad från t.ex. Ornstein som kan få remi när han vill.

—Ibland spelar jag som ett barn. I t.ex. partiet mot Welin spelade jag vansinnigt, och det förstod ju han. Han måste ha suttit och skrattat åt mig. Kan jag få positionsspelet att stämma så kan också resultatet bli bättre.

—Det är lätt att få en chock av första förlusten. Då kan man få det psykologiskt svårt. Kyhle t.ex. förlorar nästan aldrig i lagmatcher men här tappade han många partier.

—Går Du mot en ny vår i karriären?

—Det är väl tveksamt, men jag har gått upp en del i Elo. Nu skall jag vara med i Täby-turneringen. Vinner jag den så skall jag åka ut och spela, då skall jag satsa...

Och när så den fjortonde ronden förde med sig en förlust mot Welin fick Wiedenkeller för första gången i turneringen släppa ifrån sig ledningen. Bittert, snöpligt eller vad? Det här är vad Michael själv säger om turneringen!

Samma gamla visa...

—Wiedenkeller har guldläge. Ja, så uttryckte sig en av huvudkonkurrenterna om tättstriden inför den andra SM-veckan. Nog såg det också lovande ut: ensamledning och ett på papperet "lätt" program kvar.

Men som så många gånger förr bevisades det att partierna inte görs upp på papperet utan på schackbrädet. Vad var det som gick snett?

—Psykologiskt är det ganska svårt att ligga i toppen hela tiden som jag gjorde. Krafterna förbrukas snabbare när man ska bevaka ledningen. Ornstein hade det nog lättare på så sätt att han slapp den pressen. Han kom verkligen som gubben ur lådan!

—Inverkade nerverna på utgången?

—Hur det var för Ernst vet jag inte, men inte för mig. Jag förlorade mot Welin som spelade bra, medan jag själv spelade kraftlöst. Nervös kan man bli när man står bra och börjar undra om man vinner... Självt stod jag inte så bra att det fanns anledning att bli nervös.

—Vad tycker Du om årets insats jämfört med Dina tidigare starter i SM-gruppen?

—Jag tycker det blir samma utgång nästan jämt. Om man räknar delade placeringar har jag kommit tvåa efter Schneider tre gånger och efter Ornstein två gånger, och jag brukar ta 9½—10 poäng. Jag gör i stort sett samma insats varje år.

—En föredömlig jämnhet...

—Jo, det är det ju, men oftast är det vinnarna man räknar. Självt lägger jag större vikt vid att göra ett gott resultat — inte nödvändigtvis vinna, men vara med toppen, för det är mer spännande. Dessutom blir andra mer intresserade av hur det går i ens partier då.

—Har Du några synpunkter på SM-tävlingarna?

—SM är en viktig tävling, både schackligt och socialt. Den står först på önskelistan när jag lägger upp spelprogrammet.

—Däremot tycker jag att det är en lång turnering. Jag försökte ta remier för att spara på krafterna — det var väl också en reaktion på förlusten mot Bergström (femte ronden) — men blev trött ändå. Jag lade nog ned åtta timmar per dag om man räknar in efteranalys och förberedelser, och det är väldigt jobbigt. Jag förstår inte varför det skall vara sexton spelare, och inte fjorton eller tolv.

—Mitt förslag är att man spelar elva ronder under samma tid men med lediga dagar, då man kunde ha

kringarrangemang som partidemonstrationer eller simultan. Jag tror nog att de flesta skulle ställa upp någon dag. Som det är nu orkar man inte ge av sig själv.

—Annars verkade arrangemangen väldigt bra. Frågan är möjligen om det var bra att ha oss i SM-gruppen uppe i solen, för det blev litet varmt. Men mycket jobb lades ned.

—Hur ser Dina planer ut nu?

—Jag har gått ut Handelshögskolan i Stockholm, men kommer att avvakta med att söka jobb. Jag kommer att träna schack och se hur bra jag kan bli.

—Jag skall spela några matcher i min schweiziska klubb. I september är jag tillbaka och sedan blir det helgtureringar fram till jul.

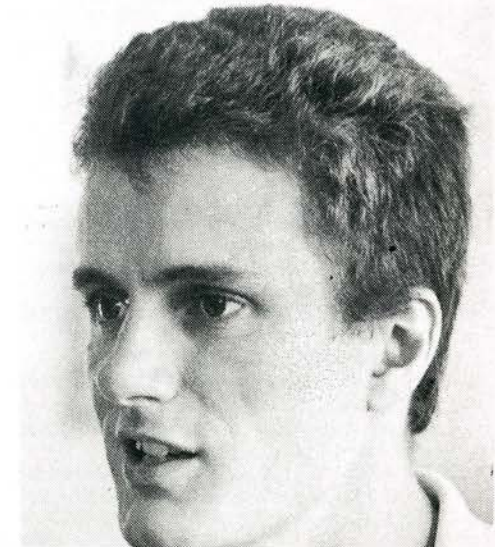
—Är det ont om speltillfällen?

—Om man inte kan lägga ned pengar själv så är det det. Det är svårt att få bra villkor som IM.

—Jag spelar hellre öppna turneringar än Berger. Det är mer liv och rörelse där.

—Har Du satt upp några mål?

—Jag arbetar med schackliga målsättningar. Jag är nöjd med mina spelöppningar, som åtminstone för tillfället är bra. Vad jag nu skall göra är att öva upp det taktiska — kombinationer och varianträkning — som har varit min svaghet. Jag vill försöka bli allsidig, en "hel" schackspelare.

Michael Wiedenkeller

Och Ornsteins segertåg bara fortsatte. Den fjortonde ronden fick den sensationella utgången att både Wiedenkeller och Ernst förlorade — setboll för "den gamle":

SPANSKT PARTI

Richard Wessman — Axel Ornstein
Wasa SK Södra SASS

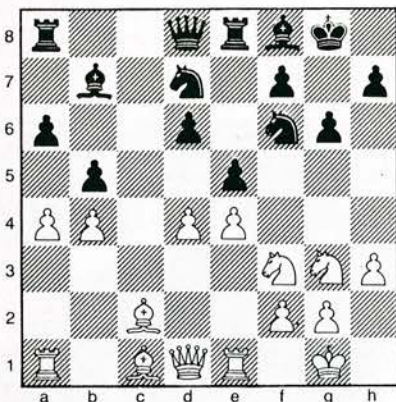
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7
6. Te1 b5 7. Lb3 0-0-8. c3 d6 9. h3 Sb8

Breyervarianten i slutet Spanskt. Svart förbättrar placeringen av sin springare och får en solid ställning.

10. d4 Sbd7 11. Sbd2 Lb7 12. Le2 Te8 13. Sf1 Lf8
14. Sg3 g6 15. a4 e5 16. b4?!

Båda spelarna har ställt upp sina styrkor på bästa sätt och först här sker en missbedömning. Vit borde ha hållit ställningen slutet med 16. d5. Ett fårskt exempel är Chandler-Hjartarson, Linares 1988: 16. d5 c4 17. Lg5! h6 18. Le3 Sc5 19. Dd2 h5 20. Sg5 Lh6 21. f4! och vit fick ett visst övertag. Till mitt försvar kan hävdas att samma positionella misstag (16. b4?!) har begåtts av Karpov för åtta år sedan!

16. -cxd4 17. cxd4

17. -d5! 18. axb5?!

I partiet Karpov—Tukmakov, Sovjetmästerskapet 1980, lyckades vit i alla fall utjämna spelet med 18. dxe5 dxe4 19. Sxe4 Sxe4 20. Lxe4 Lxe4. Svarts poäng med 17. -d5! blir nu tydlig: 21. Txe4 Sxe5! 18. -Lxb4! 19. Ld2 Lxd2 20. Dxd2 axb5 21. Txa8 Dxa8 22. exd5?!

En bättre chans till utjämning låg i 22. dxe5.
22. -Lxd5 23. dxe5 Lxf3 24. exf6 Txe1+ 25. Dxe1 Lxg2 26. De7 Lxh3! 27. Le4 Da1+ 28. Kh2 Le6

Svart har nu konsoliderat sin ställning och vinner lätt med sina merbönder.

29. Dd8+ Sf8 30. Lg2 De5 31. Kg1 b4 32. Se4 b3
33. Dd2 Sd7 34. Sc3 Sxf6 35. f4 Dc5+ 36. Kh1 Sg4
37. Lf3 Dc3 38. Dxe3 Sxe3 39. Kg1 b2 40. Kf2 Sd5

0-1

Kommentarer för TfS: Richard Wessman

Även i den sista ronden var Ornstein obevklig. Christer Hartman pressades längre och längre ned i brygga och efter nära fem timmar var saken klar. Då hjälpte det inte att hans båda förföljare redan hade vunnit.

Thomas Ernst fick ändå en liten tröst i att han lyckades utjämna till 2—2 i en prestigefylld teori-duell:

RYSKT PARTI

Thomas Ernst — Lars-Åke Schneider
Limhamns SK SS Manhem

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. d4 d5 6.
Ld3 Le7 7. 0-0 Sc6 8. Te1 Lg4 9. c3 f5 10. Db3

Mot samme motståndare har Ernst även provat 10. c4?!, som efter 10. -Lh4! 11. cxd5? Lxf2+ 12. Kf1 Lxe1 13. dxc6 Lxf3! gav svart en snabb fall-seger i SM 1986.

10. -Dd6! 11. Sfd2

I ett parti i allsvenskan 1986 glufsade Ernst i sig testamentsbonden mot Schneider, men det slutade illa: 11. Dxb7? Tb8 12. Da6 Lxf3 13. gxf3 0-0 14. Lb5 Tb6 15. Da4 Lh4 16. Te2 Lxf2+ 17. Txf2 Sxf2 18. Kxf2 Te8 och svart fick ett oemotståndligt angrepp.

11. -0-0-0 12. f3 Lh3?!

En nyhet. I Göteborg Open tidigare i år försökte Lars-Åke med 12. -Lh4!?, men efter 13. Tf1 Lf2+ 14. Txf2 Sxf2 15. Kxf2 Dxh2 16. Sf1 Dh4+ 17. Kg1 stod Thomas emot svarts angrepp och vann efter 44 drag.

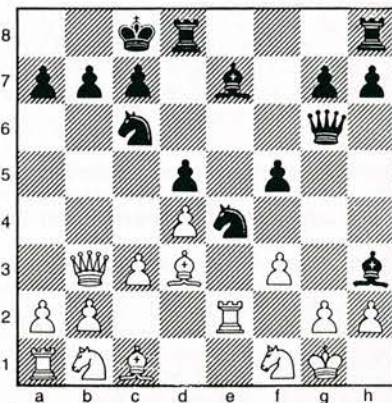
13. Te2

På 13. Dc2 kan svart nog fortsätta med offret 13. -Lxg2?! 14. Kxg2 Dg6+ 15. Kf1 Thf8 och vit har problem med att utveckla sin damflygel.

13. -Dg6 14. Sf1

En annan möjlighet var 14. Dc2 följt av Sb3. I de varianter där vits dam står på c2 hänger hela tiden hotet Lxf5+ i luften, bara Se4 och Lh3 bytts bort.

14. -Sg5?

Här var spelarna efter partiet överens om att svart i stället borde spelat 14. -Lg5, t.ex. 15. Lxg5 Sxg5

16. Sbd2 The8 eller 15. Dc2 The8 16. Sa3 Lxc1 17. Txc1 Sg5, i båda fallen med oklart spel. Kan vit bara byta av tillräckligt med pjäser är den instängda Lh3 dömd till undergång.

15. Lxg5 Dxc5 16. Kh1

Med denna undanmanöver hotar vit i olika lägen att helt enkelt att slå på h3.

16. -Dc1 17. Td2 Lg5 18. Td1 Df4 19. Dc2 Td6?!

Svart besväras redan av tidsnöd. Här borde han ha valt 19. -The8 i stället, för att åtminstone lägga beslag på den öppna e-linjen.

20. Dd2 Dh4 21. De1 Lxg2+

På 21. -Df4 följer 22. Dg3 och 21. -Dh6 besvaras med 22. gxh3.

22. Kxg2 Dh6 23. Lxf5+ Kb8 24. Sbd2

Äntligen kommer även denna springare med i spelet.

24. -Se7 25. Lc2

Inte 25. Lg4? för 25. -Sg6 och svart kan fortfarande sprattla emot. Det är viktigt för vit att hålla fältet g6.

25. -Te6?!

Svart tycks inte få någon större glädje av h-linjen efter 25. -Sg6 26. Lxg6 hxg6 27. Df2 Dh3+ 28. Kg1 och vit hinner med Td1-e1-e2, Ta1-e1 etc. Textdraget påskyndar dock slutet.

26. Df2 Lf4 27. Te1 Dg5+ 28. Kh1 Th6 29. Te2 Sg6

30. Tae1 a6

Det hotade matt.

31. Te8+ Txe8 32. Txe8+ Ka7 33. Lxg6 Txg6 34. Te2 h5

Svart griper det sista halmstrået i tidsnöden.

35. Se3 h4?! 36. Sg4(!)

Därmed är det definitivt stopp på g-linjen.

36. -h3 37. Sf1 Df5 38. Te1 Dd3 39. De2 Df5 40. Sg3

Dd7

och i denna hopplösa ställning föll kläppen på svarts klocka. 1-0

Vad kan vi vänta oss i nästa ryska drabbning? Varför inte en kombination av dragen Lh4 och Lh3 från svarts sida?

Kommentarer för TfS: Rolf Lekander

"Så nära och ändå så långt borta" —Det blev alltså än en gång facit av turneringen för Thomas Ernst, bofast i SM-gruppens tästirid de senaste åren. Men han var inte helt missnöjd ändå, framgick det vid ett samtal:

—Vad säger Du om Din insats i årets SM?

—Rent Elo-mässigt var det bra, jag gick upp ca tio poäng. Men jag vet inte, man kunde ju ha spelat bättre. Jag missade klara fördelar och t.o.m. vinst-fortsättningar p.g.a. lättja. Det är en så lång turnering, så mycket spel, att man inte kan behålla viljan i partierna. Man gör mycket automatiskt.

—Var det nerver med i spelet när tävlingen avgjordes?

—Nerver? Nej. Det var ju bara det att vi var tvungna att vinna med svart för att behålla ledningen, i alla fall inbillade vi oss det. Minnena satt i

Thomas Ernst

från SM-turneringarna för några år sedan, där det gällde att vinna varje parti. Men numera har standarden förbättrats. Jag är faktiskt imponerad av spelstyrkan i SM. Den har utvecklats mycket sedan första gången jag var med, 1980. Spelarna är bra.

—Är SM en viktig tävling för Dig?

—Nja, det är förmånligt på så sätt att man kan tjäna ett par tusen om man spelar hyfsat. Och det är ju roligt att träffa kompisar och det gör man på SM. Däremot ser jag inte att själva SM-titeln har någon betydelse. Även om man vinner SM — vem tar någon notis om det? Kanske om schacket fick mer status.

—Hur tänker Du Dig framtiden?

—Jag är tveksam till en karriär som schackproffs när det inte är mer pengar i det. Att försörja sig på öppna turneringar i Sverige verkar riskabelt; det finns så pass många bra spelare här.

En tredje match mellan Sovjet och Övriga världen planeras till våren 1989 i Gent, Belgien. Laget består av tio spelare, är det tänkt, med 8 seniorbord, ett juniorbord och ett dambord.

Den första matchen spelades 1970 och då vann Sovjet med 20½—19½. Nästa möte ägde rum 1984 och slutade 21—19 till Sovjet. Det var då Ulf Andersson spelade mot Karpov på första bord.

"GUBBEN" ORNSTEIN IGEN — DET VAR SOM SJUTTON!

—Det var ju väldigt spännande. Så lyder **nygamle** sverigemästarens omdöme om 1988 års SM-grupp. Och det kan man ju inte hålla med om. Besegrad av Thomas Ernst i elfte rondan, 1½ poäng efter täten och uträknad av **bulletinredaktionen**, lyckades Axel Ornstein slå på en väldig spurt och svepa förbi medtävlarna på **upplöpet**.

—Ibland händer det konstiga saker i slutskedet av en turnering. Glimmade det ändå inte ett litet hopp innerst inne i en gammal SM-räv?

—Nä, jag tänkte "Nu är det kört!" Det gick ju inte att ta in det... Man kan inte planera att ta fyra raka. Det var inte förrän inför sista rondan som jag fick tillbaka hoppet.

—Fast före näst sista rondan sade jag till Janne Johansson och Thomas Welin: "Nu tar ni dem!" Och det gjorde de.

—Varför är det Du som vinner SM gång på gång.

—Jag är ju bra! Ha, ha... Man får in vanan... Ernst och Wiedenkeller hade inte förlorat i näst sista rondan om de varit mindre nervösa. För mig är det inte nerver som gäller i sista rondan — utan "vinna SM". Jag har aldrig kommit tvåa-trea-fyra, utan endera har jag vunnit eller blivit sju eller något sådant.

—Är Du en medgångsspelare?

—Javisst, men det hjälper ju inte om de andra som ligger före vinner.

—Du har ofta varit med i SM.

—... (räknar) Jaa... sjutton gånger har det blivit (varav tolv i SM-gruppen). SM är ganska trevligt, man träffar gamla polare. Jag trivs, och så finns det inte så många tävlingar. De senaste åren har det blivit en rutin att spela med. Jag är ändå på plats och skriver om turneringen.

—I och med årets seger är Du uppe i sju SM-tecken, lika många som Erik Lundin har. Fast han har vunnit fyra kongressmästerskap (från tiden innan kongressstävlingarna fick SM-status också...)

—Ja, jag räknar mig inte som rekordhållare om jag kommer upp i åtta. Men det är ändå en sporre — fyra till kan väl inte vara omöjligt...

—Tidigare tyckte jag inte det var så stor sak att vinna SM. Mellan -72 och -78 var jag sverigetvåa och stod i en klass för mig när jag ställde upp. Men om man jämför bakåt i tiden så kanske det inte är så stor skillnad nu mot på 1970-talet. Den stora generationsväxlingen kom vid 70-talets mitt med bl.a. Schneider, Schüssler, litet senare Lasse Karlsson.

Axel Ornstein

Sedan dess har Ernst, Wiedenkeller och Hellers kommit fram men vi håller dem stängna!

—Det kanske är ett litet svaghetstecken.

—Det var väl lättare att slå sig fram då...

—Ja, vi fick nog slippa motgångar. Nu måste ungdomarna ta sig igenom "gubbsskicket".

—Hade ni mera illusioner?

—Kanske det! Det blev djupt det här, ha ha... Det kanske vi hade. Den ende som hade slagit sig fram var Uffe som kommit in i världseliten. Jag tror nog att juniorerna drömmer om det nu också, men det har ju visat sig att det inte är så lätt.

—Vi pluggade nog hårdare... Snackade mer teori... Sverigemästaren drömmer sig tillbaka men återvänder med ett ryck till verkligheten: —Nej, det skall jag inte säga, Hellers och Wessman kan ju allt t.ex!

—Var har Du för uppfattning om SM:s betydelse för uttagning av t.ex. OS-laget?

—SM väger tungt. Det skall vara så, och det är så. Däremot behöver det inte vara så att sverigemästaren har en plats bokad i OS-laget. Man kan tänka sig det också, men då måste man nog förbättra villkoren. Men de har ju blivit bättre de senaste åren.

—Hur ser Du på villkoren för att spela i SM?

—Lasse och Harry har fått startpengar tidigare (Malmö och Stockholm), men det tycker jag inte om. Man skall få betalt för att man är en bra schackspelare, inte för att man är...

—En skicklig förhandlare?

—Ja, just det! I år gav man alla spelarna i SM-gruppen samma villkor, och det är en bra princip. Eventuella tillskott tycker jag skall användas till att förbättra prispengarna.

—Under SM hade vi ett möte med spelarföreningen (FSES, Föreningen för svenskt elitschack), där vi diskuterade just de här frågorna. Alla var glada över de bättre villkoren.

—Existerar spelarföreningen?

—Knappt. Jag har varit ordförande ett par år. En fråga som jag har haft uppe har varit en höjning av spelarsättningen vid landslagsuppdrag från 100 till 200 kronor per dag, men det är segt. Vi skulle få besked innan landskampen 1986 mot Danmark, men sedan hette det att ingen stadfäst regel skulle finnas utan att saken skulle bedömas från fall till fall. Men vi har fått ungefär 200 kronor hittills.

—Nu har jag tappat sugen. Man får bråka eller blanda sig i styrelsearbetet. I år blev vi (AO och Nils-Gustaf Renman) erbjudna en Cs-plats men vi var inte intresserade.

—Vad har spelarföreningen för uppgifter?

—Vid bildandet (på Rune Emanuelssons tid) var det att vara en motpol till Cs. Fortfarande finns anledning till kritik, men det får inte vara för mycket gnäll — det gillar jag inte. Det är svårt att vara konstruktiv. Sveriges Schackförbund har litet pengar.

—Den viktigaste sakfrågan då var att få fler turneringar, men det börjar komma nu.

—Skall FSES vara en påtryckningsorganisation?

—I vissa lägen, ja, men det är inte säkert att det är ett sådant läge just nu. Jag skulle vilja att spelarföreningen kunde vara en samlingspunkt för de bästa spelarna. En plats där de kunde stärka samhörigheten och diskutera sig fram till gemensamma synpunkter när arrangörer frågar oss. Ta t.ex. tävlingen i Haninge: där hade det varit värdefullt om man hade kunnat ordna en B-turnering parallellt.

—Vi skall blåsa liv i FSES nu. Och välja en ny ordförande...

Och nedan har vi så sluttabeln från detta SM, som gav Axel Ornstein sin sjunde titel. Vad kommer det sig förresten att det praktiskt taget aldrig blir delad seger och därmed särspel om mästerskapet? Toppstriden är ofta både hård och spännande, men trots detta har tätplatsen inte delats sedan 1978 i Degerfors! Har läsarna några teorier?

SM-GRUPPEN 1988

1. Axel Ornstein	Södra SASS	—	0	½	½	1	1	½	1	1	1	1	1	½	0	½	10½
2. Thomas Ernst	Limhamns SK	1	—	½	½	½	1	0	½	1	½	1	1	0	1	1	10
3. Michael Wiedenkeller	SK Rockaden, Sthlm	½	½	—	0	½	½	1	1	0	½	1	½	1	1	1	10
4. Christer Bergström	Solna SS	½	½	1	—	0	1	½	½	½	½	0	½	1	1	1	9
5. Nils-Gustaf Renman	Upsala ASS	0	½	½	1	—	½	½	1	1	½	½	0	1	½	½	8½
6. Lars-Åke Schneider	SS Manhem	0	0	½	0	½	—	1	1	1	0	1	1	0	½	½	8
7. Jan Johansson	Upsala ASS	½	1	0	½	½	0	—	½	½	0	1	1	½	½	1	8
8. Ralf Åkesson	Södra SASS	0	½	0	½	0	0	½	—	½	1	1	1	0	1	1	8
9. Thomas Welin	Södra SASS	0	0	1	½	0	0	½	—	1	½	½	1	1	½	1	8
10. Christer Hartman	SK Rockaden, Sthlm	0	½	½	½	½	1	½	0	0	—	½	1	0	1	1	7½
11. Johan Ingbrandt	Schack 08	0	½	0	½	½	1	0	½	½	—	1	1	1	½	½	7½
12. Richard Wessman	Wasa SK	0	0	½	1	½	0	0	½	½	0	—	½	1	1	1	6½
13. Björn Andersson	SS Manhem	0	0	0	½	1	1	0	1	0	0	0	—	1	½	½	6
14. Pontus Sjödhall	Halmstads SS	½	1	0	0	0	½	½	0	0	1	0	0	0	—	1	5
15. Lars Madebrink	Karlskoga SK	1	0	0	0	½	½	0	½	0	½	0	½	0	—	0	4
16. Bo Kyle	SK Rockaden, Sthlm	½	0	0	0	½	0	0	0	0	0	½	0	½	1	—	3½

Resultattabeln ovan är den officiella. Frågan är dock om inte särskiljningen om platserna 6—9 har utförts felaktigt. När två eller flera man hamnat på samma poäng skall enligt bestämmelserna 1) *inbördes möte* avgöra. Här har Schneider tre vinster och blir sexa, medan övriga spelat remi inbördes. Därefter ser man till 2) *Resultat mot övriga spelare i den ordning dessa placerat sig*. Johansson kommer då sju i kraft av sin remi mot Ornstein, och vad man sedan gjort är att placera Åkesson åtta för sin remi mot tvåan Ernst.

Detta verkar vid första påseende fullt rimligt, men skall inte poängen mot tvåan och trean — som ju sinsemellan har särskiljts — räknas samman? I så fall får Åkesson ½ + 0 = ½ och Welin 0 + 1 = 1, vilket innebär att den åttonde och sista platsen i 1989 års SM-grupp går till den senare!

Åtminstone två argument talar för denna tolkning av reglerna:

- Den inbördes ordningen mellan tvåan och trean fastställdes ju genom samma särskiljningskriterier, och alltså skulle dessa placeringar kunna bero på resultatet mot t.ex. åttan och nian. Man skulle då få en slags "cirkel-särskiljning", där en godtyckligt vald rangordning av åttan/nian fastställer ordningen mellan tvåan och trean. Men när tvåan blir tvåa just på bättre resultat mot åttan, så kommer denne i sin tur definitionsmässigt att ha sämre resultat än nian mot tvåan. Han skall därmed rätteligen komma nia — o.s.v....

Denna tolkning är med andra ord inte entydig och logiskt sammanhängande, vilket man måste kunna kräva av ett system för särskiljning.

- Särskiljningsbestämmelsernas nästa punkt 3) *Störst antal vinster*, förutsätter att man under 2) lägger samman resultat mot spelare på samma poäng, annars skulle den ju vara helt överflödig. Detta visar vad man tänkt men tyvärr inte formulerat tillräckligt klart när reglerna skrevs.

EN NYMODIGHET SOM STÅR SIG?

Den stora nyheten i årets SM var mästar-
elitgruppen. Sexton spelare gjorde i en
Bergergrupp upp om fyra platser i 1989
års SM-grupp, och åtminstone bland de
som fick vara med var nymodigheten upp-
skattad: när kan man annars spela en så
lång turnering med idel hårda partier?

Rankingmässigt spände årets startfält mellan 2210
och 2342 i LASK-tal — inga större skillnader alltså.
Det är dessutom inte uteslutet att gruppen kan bli
starkare i framtiden, eftersom det finns en reserv av
titelösa spelare med hög ranking som har möjlighet
att gå in direkt utan att behöva kvalificera sig via
mästarklassen.

Föga överraskande i ett så jämnt fält var ett fler-
tal spelare inblandade i kampen om toppplatserna.
Bäst i väg i starten var **Peter Bjarnehag**, som med
3½ poäng på de fyra första partierna gick till ensam-
ledning. Det visade sig emellertid att han därmed
hade vunnit sitt sista parti för turneringen! Från en
plats i täten efter första veckan sjönk han tillbaka
för att slutligen bli trea, en missräkning.

En fin inledning svarade också **Jesper Hall** för.
Hall är utan tvekan ett av svenskt schacks största
framtidshopp i dagsläget, och räknades nog på en
del håll till förhandsfavoriterna efter en strålande
årsåsong. Från den fjärde rondan härstammar det
här skönhetspartiet:

SPANSKT PARTI

Jesper Hall — Anders Kling

Lunds ASK SK Rockaden, Sundsvall

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6.
Lxc6 dxc6 7. d3 Sd7 8. Sbd2 f6 9. Sh4 0-0 10. Sc4
Sc5 11. b3 Le6 12. Lb2

En idé som jag hittade i ett parti mellan Tom Wed-
berg och Samuel Reshevsky för några år sedan.

12. -Dd7 13. Se3 g6 14. De2

Här ser 14. f4 rätt naturligt ut men mer än remi blir
det inte: 14. f4 exf4 15. Txf4 g5 16. Shf5 gxf4 17.
Dg4+ Kf7 18. Dh5+ etc.

14. -a5 15. Tad1!?

Jag tror att 15. a3 är sundare men jag ville spela
hårt.

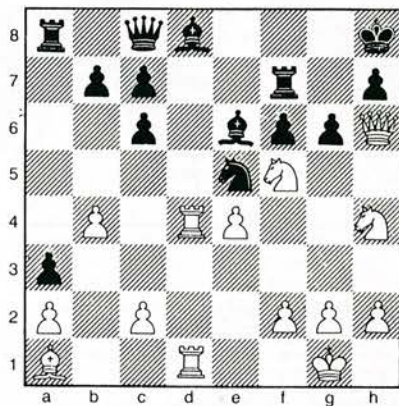
15. -a4 16. d4 exd4

Svart kunde ha spelat 16. -Sxe4 som leder till mycket
komplexa vändningar.

17. Txd4 Dc8?

Mycket bättre är 17. -De8 som förhindrar partifort-
sättningen.

18. Sef5! Ld8 19. b4 a3 20. La1 Sd7 21. Tfd1 Kh8
Om 21. -Te8 så 22. f4 och svart är mycket illa ut
eftersom det knappast går att slå springaren på f5.
22. Dd2! Se5 23. Dh6 Tf7

24. Sxg6+! Kg8

På 24. -Sxg6 finns den vackra fortsättningen: 25.
Txd8+ Dxd8 26. Txd8+ Txd8 27. Lxf6+!.

25. Dg7+!! Txg7 26. Sh6+ matt! 1-0

Kommentarer i SM-bulletinen: **Jesper Hall**

Men vad som just spelats upp blev Halls enda vinst
med de vita pjäserna under SM. Han klagade efteråt
på att han orutinerat spelat alldeles för hårt på vinst
med vit och överansträngt sina ställningar. Över-
huvudtaget gick det bra för svart i turneringen, men
Halls statistik blev den mest extrema. I längden höll
det inte att bara ta poäng med svart och han föll
tillbaka till sjunde plats.

En annan spelare det ställdes vissa förväntningar
på var **Peter Backe**, med i Stockholms-SM:s högsta
grupp. En svag första halva grusade möjligheterna,
men en formidabel spurt med 5½/6 förde i alla fall
upp till sjätte plats.

Och femma kom litet överraskande **Lars-Göran
Eklund**, som inte tidigare låtit tala om sig i de här
sammanhangen. Trots den goda insatsen kändes nog
ändå avslutningen litet bitter, ty det var först i och
med två nollor i ronderna 13 och 14 som vittringen
av en SM-gruppplats dog bort.

Fyra: Stefan Winge

Främsta meriterna i SM-sammanhang under senare
år hade Stefan Winge, med i SM-gruppen 1981,
1983 och 1984. Det såg länge ut som om återkomsten
skulle låta vänta på sig. Fyra ronder från slutet låg
han på 50%, men så började vinsterna trilla in...
—Jag hann aldrig bli nervös, som kanske Hall som
länge var bra med — det har jag känt av i liknande
lägen.

Av stor betydelse var partiet i den trettonde ron-
den:

HOLLÄNSKT FÖRSVAR

Lars-Göran Eklund — Stefan Winge

Skara SS Bollmora SK

1. Sf3 f5

Med förväntan om en lugn Stonewall eller en solid
Leningrad...

2. e4!? fxe4 3. Sg5 Sf6 4. d3 e5

4. -d5 5. dxe4 Dd6 har spelats av Åkesson, vilket
dock inte svart kände till.

5. dxe4 c6

Det hotade 6. Lc4.

6. f4!?

Möjligen ett nytt drag. Spelöppningsencyklopedin
föreslår 6. Lc4.

6. -d5! 7. exd5

Efter 7. fxe5 Sxe4 8. Sxe4 dxe4 9. Dxd8+ Kxd8 har
svart kanske en liten fördel.

7. -Le5! 8. De2?

Eller 8. fxe5 Sxd5 9. Ld3 g6 10. Tf1 (10. Sxh7
Dh4+) Le3 med oklar spel.

8. -0-0 9. Se6 Lxe6 10. dxe6 exf4

Här hade svart redan använt en timme av betänke-
tiden.

11. Dc4?!

Bättre utsikter till försvar gav utveckling genom Sc3
eller Ld2.

11. -De7 12. Sc3 Sbd7 13. Ld2 Se5 14. De2 Seg4
15. Sa4

Det var inte bara Jesper Hall som hade problem
med de vita pjäserna i Mästareelitgruppen. Totalt
slutade av de 120 partierna 29 med vit vinst, 51
med remi och hela 40 med svart vinst. Det inne-
bär att svartpjäserna lade beslag på 55% av po-
ängen...!

Vad kan sådant komma sig? Kanske spelarna
i gruppen hade för stor respekt för varandra? Detta
i kombination med ovana vid en lång Ber-
gerturning kan ha lett till användande av en
överdriven "vit-taktik", d.v.s. säkerhetsspel
med svart parat med (alltför hårda) vinstförsök
med vit.

Av de sexton hade inte mindre än elva spelare
bättre statistik med svart. De fem "normala"
var Peter Backe, Nils Törnblom, Anders Kling,
Anders Larsson och Torbjörn Glimbrant.

Kvalitetsoffer genom 15. 0-0-0 Sf2 håller ut femton
drag längre.

15. -Lf2+ 16. Kd1 Tad8 17. Kc1

17. -Txd2! 18. Kxd2 Le3+ 19. Ke1 Db4+ 20. c3

20. Sc3 Dxb2

20. -Dxa4 21. b4 Lf2+ 22. Kd2 Td8+ 23. Kc1
Da3+ 0-1

Kommentarer för TfS: **Mats Eriksson efter
Stefan Winge**

Det här var en ganska rörig historia, men egentligen
får väl det skyllas på vit. Man fick faktiskt intrycket
av att blodet svalnat en aning i den gamle (näja,
25 i år) mästerrufflaren Winge, som numera ofta
ställer upp sig ganska avvaktande!

—Lugnare?? Jaaa... det har jag nog blivit. Jag
har försökt bredda spelstilen, och det har nog lett
till att jag blivit en jämnare spelare. Numera har jag
färre toppar, men också färre djupdykningar. Och
så är det allmänbildande att spela på olika sätt.

Om SM-gruppen nästa år:

—Skall bli kul. Med den tidigare rutinen jag har
känts det inte så jättespeciellt att spela där, så jag
kommer nog inte att vara så spänd som första
gången. Det är bra att ha något att se fram emot —
det ökar träningsmotivationen.

—Men det är svårt att kombinera heltidsjobb med
schackträning, så det har blivit dåligt med den. Än-
då har jag en förstående chef och kan få ledigt en
del.

—Nästa år kommer jag nog att spela för Södra
SASS, och det kan kanske ses som ett sista sprattel
för att se om man kan bli bättre... Min klubb
Bollmora, där jag varit med i femton år, har tappat
flera spelare. Och så har jag spelat i Södra SASS'
fotbollslag, så det är väl en logisk utveckling(?)

Trea: Ari Ziegler

—Min inställning i den här turneringen är att inte förlora med svart; mina öppningar är nog sämre med den färgen. Som vit får det bli försiktiga vinstförsök...

Den som yttrade sig så var trean Ari Ziegler, tävlingens främste överraskning men alls inte oförtjänt i den rollen. I stället för "planerade" 9 poäng blev det 10 efter en målmedveten och säker insats. För tre år sedan ledde Ziegler JSM-gruppen från start till ...upplopp, men nu darrade manschetten bara en gång. Det var i tionde rondan som Eklund gick segrande ur striden, men redan dagen därpå hände det här:

ENGELSKT PARTI

Felix Nordström — Ari Ziegler
Wasa SK AK 77

1. d4 Sf6 2. e4 e5 3. Sf3 cxd4 4. Sxd4 e5 5. Sb5 d5 6. cxd5 Lc5 7. S5c3 0-0 8. g3!?

Normalt spelas 8. e3 här. Svart brukar då få riklig kompensation för bonden efter 8. -e4 med idén De7 och Id8.

8. -e4

I partiet Ubilava—P. Gaprindasjvili, Sovjet 1982, följde 8. -Sg4 9. Se4?! f5 10. Sxc5 Da5+ 11. b4 Dxb4+ och svart kom något bättre.

Vit kan dock fortsätta 9. e3 och få bekvämt spel, t.ex. 9. -f5 10. Le2 Sf6 11. 0-0, även om svart givetvis inte är utan chanser.

9. Lg2 Te8 10. 0-0 Lf5 11. Db3

11. Lg5 var ett alternativ.

11. -Sbd7 12. Dxb7?!

Vit har redan en bonde och borde istället fullborda sin utveckling med 12. Lg5 och 13. Sd2.

12. -Tb8 13. Da6 Sg4

Hotar e4-e3 samtidigt som det ger svarts tunga pjäser möjlighet att gå till kungsflygeln.

14. Sa3?!

Vit har ingen lätt uppgift. Textdraget utvecklar den sista springaren, men den hamnar litet utanför händelsernas centrum. 14. e3 var mer konsistent, med mycket komplicerat spel som följde, t.ex. 14. -Tb6 15. De2 Th6 16. h3 Sgf6 17. h4 Se5 18. Sd2 Lg4 och svart står bättre.

14. -Tb6 15. Da4 Tb4 16. Dd1

16. Da6? Sb8

16. -e3 17. fxe3

Eller 17. f3 med möjligheterna

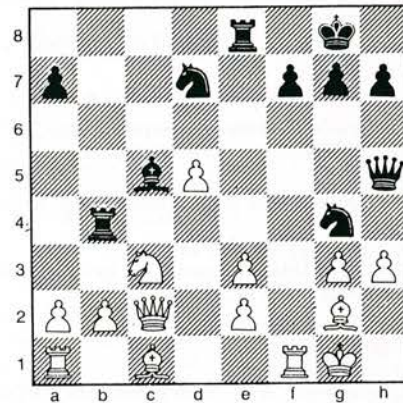
A) 17. -Sf2 18. Txf2 exf2+ 19. Kf1 och svart står något bättre;

B) 17. -Sxh2 18. Kxh2 Dg5 (med idén Tb6 och Th6) 19. f4 Dh5+ 20. Kgl Tb6 med idén Th6 och svart vinner.

17. -Dg5 18. Sc2?!

Vits enda chans var 18. Txf5 Dxf5 19. Sc2 Sxe3 20. Sxe3 Lxe3+ 21. Lxe3 Txe3 22. Dd2 Te8 23. Td1 h5 och svart står bättre.

18. -Lxc2 19. Dxc2 Dh5 20. h3

20. -Txe3 21. Kh1

A) 21. Lxe3 Sxe3 22. Db1 (22. Dd3 Se5 23. Da6 Sxf1+ 24. Kxf1 Df5+ 25. Ke1 Df2+ eller 25. Lf3 Sxf3 med avgörande fördel) Txb2 och svart vinner.

B) 21. hxg4 Txe2+ 22. Tf2 Te1+ 23. Lf1 Dh3 24. Le3 Dxc3+ och vinner.

21. -Txc3 22. Tf3 Dxc3+ 0-1

Kommentarer för Tf3: Ari Ziegler

Trots försprånget 1½ poäng var det först i finalronden som Zieglers SM-grupplats blev klar. I näst sista rondan satt han till efter midnatt innan vinstförsöken mot Matti Svensson fick ställas in, och det var

lätt att tro att han därmed hade spillt sitt bästa krut inför det svåra partiet mot Hall. Men han red ut stormen och när Hall efter tidskontrollen blev det avslag trots att halvan skulle säkra avancemanget.

—Man skall inte kunna tro att det bara är att bjuda remi bara för att jag behöver poäng, säger han på sitt stillsamma vis. —Det misstaget gjorde jag själv en gång mot Harry Schüssler: avböjde remi i sista rondan och bjöd när jag kommit litet sämre, men då fick jag inte...

22-åriga Ziegler satsar hårt på schack. Efter SM står flera turneringar ute i Europa på programmet, något som förstås också kostar pengar:

—Jag lever billigt. Kläder kan jag köpa sällan och under det senaste halvåret har det bara blivit en grammofonskiva. Man måste prioritera...

Tvåa: Ludvig Sandström

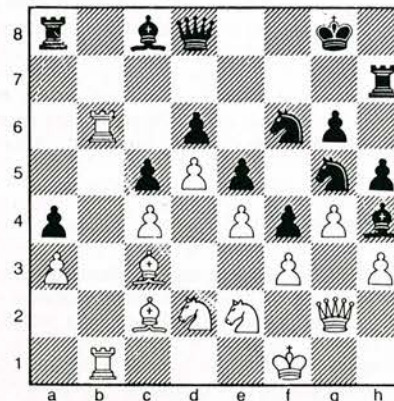
För den som tidigare om åren följt Ludvig Sandströms spel kan det möjligen komma som en överraskning att han nu blev den ende obesegrade spelaren. Hans skarpa spel och läggning för kontringar har då och då förorsakat förluster. Själv menar han sig nu helt enkelt ha blivit bättre än tidigare, med färre bort sättningar.

Sandström låg genom turneringen väl framme och hade hela tiden läget under kontroll även om han vid ett par tillfällen stod dåligt.

KUNGSINDISKT FÖRSVAR

Ludvig Sandström — Pavel Lacko
Lunds ASK Linköpings ASS

1. d4 g6 2. c4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Sf3 Sd7 5. e4 e5 6. Le2 Sgf6 7. 0-0 0-0 8. De2 c6 9. d5 e5 10. a3 b6 11. b4 Se8 12. Tb1 h6 13. Ld3 Sdf6 14. bxc5 bxc5 15. Sd2 Sh5 16. g3 f5 17. f3 f4 18. g4 Shf6 19. Sb3 Sh7 20. Dg2 Lf6 21. Ld2 Lh4 22. Se2 a5 23. Lc3 Lf6 24. Tb2 a4 25. Sd2 Tf7 26. Tfb1 Lh4 27. Lc2 Sg5 28. Tb6 h5 29. h3 Th7 30. Kf1 Sf6

31. Sxf4 exf4 32. e5 dxe5 33. Lxe5 Sxd5 34. Txc6+ Kf7 35. cxd5 Dxd5 36. Lxf4 La6+ 37. Txa6 Txa6 38. Lxh7 Sxh7 39. De2 Te6 40. Td4 Sf6 41. g5 Dxc4 42. Sxc4 Sd5 43. Ld2 Kg6 44. Tb5 Sf4 45. Txe5 Te2 46. Se5+ Kg7 47. Te7+ Kg8 48. Tc8+ Kg7 49. Lc3 Tf2+ 50. Ke1 Txf3+ 51. Kd1 Tf1+ 52. Kc2 Tf2+ 53. Kb1 Tf1+ 54. Ka2 Sd5 55. Ld4 Lxg5 56. Sd7+ Lf6 57. Sxf6 Sxf6 58. Tc4 Kg6 59. Txa4 Sd5 60. Ta5 Sf4 61. h4 Th1 62. Tg5+ Kh6 63. Le3 Txb4 64. Tf5 Kg6 65. Txf4 Txf4 66. Lxf4 Kf5 ½-½

—Jag rufflar rätt bra... En stark sida hos mig är förmågan att knipa poäng i dåliga ställningar.

Sandström är 23 år och en "ur-LASKare" trots en kort sejour i Malmörockaden för några år sedan. Däremot är han inte någon produkt av den juniorverksamhet klubben sedan några år driver med viss framgång, och där han själv fram till i våras under tre-fyra år varit aktiv som ledare. Han har "fötts in" i LASK genom sin far Bengt.

Vad tror han om utsikterna i SM-gruppen?

—Min målsättning är att bli så mycket bättre att jag kan hänga kvar, vilket innebär 50% eller kanske en halva däröver. Men det är stor skillnad mellan att möta de internationella mästarna i öppna turneringar — där har jag klarat mig rätt bra — och att spela mot dem i SM. Där satsar de mycket hårdare.

—Schack är för mig den stora fritidssysselsättningen, men jag satsar inte alls professionellt. Det tycker jag är ett bra sätt att uttrycka det.

Etta: Thomas Engqvist

... så var det bara ettan kvar... Klar segrare på 11 poäng blev alltså Thomas Engqvist som nu spelar för KH-Alliansen -72, men som fostrats i SK 33, Enköping, och som under sin 25-åriga levnad också hunnit representera Örebro SS och Vällingby SS. Han förlorade två partier, i ronderna tre och fyra, men vann i gengäld hela nio stycken. Fyra av dessa kom i en rad i mitten av turneringen, och det var förstas då han pikerade sig i toppen. Det här är en av spjalorna i det staketet:

GRÜNFELD-INDISKT

Thomas Engqvist — Stefan Winge
KH-Alliansen -72 Bollmora SK

1. d4 Sf6 2. e4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. e3 0-0 b. b4 Makagonovs variant. Vit vill hindra c7-c5.
6. -b6 7. Lb2 c5 8. bxc5 bxc5 9. Tc1 exd4 10. Sxd4 Lb7 11. Db3 Db6
Ett underskattat drag; tidigare har spelats 11. -Sc6 med fortsättningen 12. Dxb7 Sxd4 13. Da6 Se6 14. Sb5 med lika spel. Intresserade kan slå upp Informatör 18/623.

12. c5
Här menar Tajmanov att vit står litet bättre, men så enkelt är det inte.

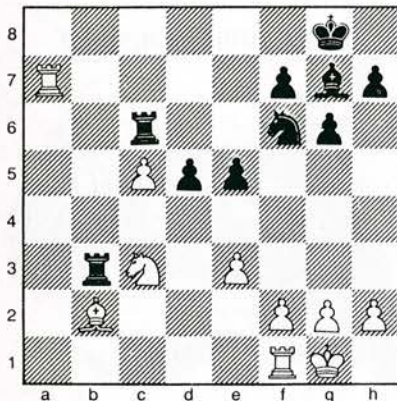
12. -Dxb3 13. axb3 Sc6
Bonden på c5 måste blockeras.

14. Lb5 Tf8
Svart vill inte gärna slå på d4, för då blir hans bondemajoritet på kungsflygeln svår att mobilisera.
15. 0-0 Tab8?!

Här var 15. -e6 bättre för att sätta kungsspringaren i spel.

16. Ta1 e5?
Nu blir centrum svagt.

17. Sxc6 Lxc6 18. Lxc6 Txc6 19. Txa7 Txb3
19. -Txc5 besvaras med 20. Sa4 följt av 21. Lxe5.

20. Sa4!
Inte 20. Ta8 + p.g.a. 20. -Lf8 21. Sa4 Sd7!
20. -Se8 21. Ta8 Kf8 22. Td1 d4
Eller 22. -Ke7 23. Txd5 Sc7 24. Ta7 o.s.v.
23. exd4 exd4 24. Te1 Te6 25. Txe6 fxe6 26. c6! Ke7?
26. -d3? 27. c7 d2 28. Txe8 + Kf7 29. Td8 och vit vinner. 26. -Le5 var enda draget, varpå vit kan fortsätta 27. f4 Lxf4 28. Lxd4 med fördelaktigare spel.
27. Txe8 + 1-0
P.g.a. 27. -Kxe8 28. c7 Kd7 29. Sc5 +.

Kommentarer för Tf8: Thomas Engqvist

Thomas Engqvist började spela 1976 och tog redan två år senare sitt första enköpsmästerskap. Senare har han också blivit örebromästare, men mest känd för den breda schackpubliken är han nog för segern 1986 i Tusenmannas före en mängd etablerade spelare.

—Jag har lyckats bra i snabbeschack. Jag tror att jag har en rätt bra känsla för spelet och klarar mig utan att räkna så mycket. Det är nyttigt i t.ex. blyt, men å andra sidan kan resultatet också bli grova feldrag. I SM hade jag oftast ett tidsförsprång redan från början. Det verkade som om jag kunde mer teori än mina motståndare.

—Men även om det har gått bra i snabbeschack, så är det närschack som är "riktigt schack" för mig. Det är det som räknas och det är där jag vill utvecklas. Några speciella mål har jag inte, men jag vill se hur bra jag kan bli.

På frågan om schackliga förebilder bekänner han sig till de strategiska mästarna, och börjar entusiastiskt räkna upp namn: Capablanca, Maroczy, Schlechter, Petrosjan, Nimzowitsch, Vidmar... När jag en smula ofint avbryter säger han (lyssna nu, alla juniorer):

—Att studera schackhistoria lär man sig väldigt mycket på!

Själv anser han sig alltså ligga mer åt det strategiska hållet, men "helst vill man ju vara en universell spelare som t.ex. Spasskij".

Under en tidigare fyramånadersperiod av sitt liv spelade han "professionellt" och reste runt på helgturneringar i England. —Det var väldigt roligt, och jag lyckades också vinna ett par turneringar. Annars har jag studerat och inte haft råd att spela så mycket, men nu skall jag ut igen. Jag har sparat ihop pengar och sagt upp mig från jobbet. Det blir England igen. Där finns väldigt mycket turneringar (många menar att det är mängden av just sådana turneringar som är en huvudorsak till det engelska "schackundret". Däremot tror jag att helgturneringarna i Sverige är starkare. De allra starkaste engelsmännen är sällan med, och de vanliga engelska IM är svagare än de svenska som spelar i våra tävlingar.

Chanserna i SM-gruppen?

—Målet är att hänga kvar men det blir tufft. Jag tror personligen att jag spelar bättre med hårt motstånd. Jag blir inspirerad, och i enkasta partier har det också gått bra. Men SM är en lång turnering och hur reagerar man då? Konditionen är viktig. Det gäller att förbereda sig på alla fronter.

MÄSTARELIT

1. Thomas Engqvist	KH-Alliansen	—	0	½	1	½	1	1	0	1	½	1	1	1	½	11	
2. Ludvig Sandström	Lunds ASK	1	—	½	—	½	1	½	½	1	½	½	1	½	½	10	
3. Ari Ziegler	AK-77, Göteborg	½	½	—	½	0	½	1	½	1	1	½	½	1	1	10	
4. Stefan Winge	Bollmora SK	0	½	½	—	1	1	0	½	1	0	½	1	1	½	9	
5. Lars-Göran Eklund	Skara SS	½	0	1	0	—	1	½	½	1	0	½	1	1	½	8½	
6. Peter Backe	KH-Alliansen	0	½	½	0	0	—	½	½	1	1	½	1	1	½	8½	
7. Jesper Hall	Lunds ASK	0	½	0	1	½	½	—	1	0	1	½	1	0	1	8	
8. Nils Tornblom	Schack -27/Hägersten	0	½	½	½	½	0	—	1	0	1	½	½	½	1	7½	
9. Mats Eriksson	SS Manhem	1	½	0	0	0	0	1	—	½	1	½	½	1	½	7	
10. Anders Kling	SK Rockaden, S-vall	0	0	0	1	1	0	0	1	½	—	1	½	½	0	7	
11. Pavel Lacko	Linköpings ASS	½	½	½	½	½	½	1	0	0	—	0	1	1	½	7	
12. Peter Bjarnehag	Solna SS	0	½	½	0	1	0	½	½	½	1	—	0	1	0	6½	
13. Matti Svensn	SK Kamraterna, Gbg	0	0	½	0	0	0	0	½	½	½	0	1	—	1	5½	
14. Felix Nordström	Wasa SK	0	½	0	0	½	½	1	½	0	½	0	0	—	1	5	
15. Anders Larsson	Uppsala ASS	0	½	0	½	0	½	0	½	1	½	1	½	0	—	0	5
16. Torbjörn Glimbrant	Uppsala ASS	½	0	0	½	0	0	0	½	½	0	½	½	0	½	4½	

Lugn kongress i Norrköping

Kommunfullmäktiges ordförande Åke Eklund öppnade kongressförhandlingarna med ett kort inledningsanförande om Norrköping. Förvisso finns det mycket intressant att göra för schackspelarna mellan ronderna i SM-staden. Eklund valdes senare till ordförande att leda kongressförhandlingarna.

Innan förbundsordförande Christer Wänéus höll sitt tal fick fyra tidigare ledamöter i Cs utmärkelser. Tora Johansson och hans "parhäst" Lars Holmstrand erhöll således Rogardplaketten i guld respektive Collijnplaketten i samma ädelmetall. Till hedersledamöter i Sveriges Schackförbund kallades Rolf Littorin och Sören Björnlert. Även Wänéus' tal till kongressen blev kortfattat. Han påpekade att nedgången på ungdomssidan antligen var bruten. TV-bevakningen i samband med Haningeturneringen och det nya schackgymnasiet i Norrköping var andra positiva faktorer, framhöll Wänéus.

Debatt

När så verksamhetsberättelsen kom upp blev det debatt. Västergötlands Schackförbund med Arne Svensson och Rune Emanuelsson i spetsen hävdade att Cs hade gått emot kongressens beslut från förra året vad det gällde kanslifrågan. Wänéus påpekade att kongressens beslut i Stockholm var en eventuell omprövning av handläggningen.

—Vad ska man göra när det i april saknas förbundssekreterare och vi står med tomma lokaler? undrade Wänéus. Även den ekonomiska berättelsen hade Emanuelsson och Svensson invändningar emot. Det gick faktiskt så långt att Svensson föreslog kongressen att bordlägga frågan om ansvarsfrihet och kalla till nya förhandlingar om åtta veckor. Detta förslag tog han senare tillbaka. Svensson lovade i stället att göra täta besök på kansliet i Norrköping. Ingemar Eriksson missade inte tillfället att välkomna honom. Det hela fick en "lycklig" upplösning och Cs beviljades ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Beslut

- Följande beslut togs vid kongressen:
—Cs proposition om tvåårig kongressperiod avsågs
—frågan om verksamhetsåret ska vara kalenderåret återremitterades
—frågan om särskilda medlemmars skyldigheter och rättigheter återremitterades
—ingen anslutning till Riksidrottsförbundet
—ekonomiskt bidrag med ett halvt basbelopp (13.000) från första matchen till laget i Europacupen
—junioravgiften försvinner, istället höjs senioravgiften med kronor 5

Personvalen

Ordförande: Christer Wänéus, Norrköping (omval). Ledamöter: Ove Attefall, Haparanda (omval), Peter Bigge, Lund (nyval), Stig Jonasson, Uppsala (omval), Ingvar Persson, Malmö (omval), Berndt Söderborg, Stockholm (omval). Revisorer: Kurt Savegren, Stockholm (omval), Roland Thapper (omval). Revisorsuppplanter: Jan Johansson (Uppsala), Anders Wengholm, Alingsås (omval). Valberedningen: Carl-Eric Erlandsson, Lund, Lars Holmstrand, Uppsala och Gösta Viklund, Sandviken.

Rapportör: Krister Berg

Miss inte chansen

När schack-SM gick i Stockholm 1987 var det nära att Tipstjänst tagit med SM-gruppen som spelobjekt på Toppen. Nästa år går Världscupen i Skellefteå och då bör väl saken vara klar. Vilket reklamvärde för schacket det skulle bli! Nu gäller det bara att uppvakta Lars-Gunnar Björklund och kompani. För nog är det fler som spelar schack i Sverige än t.ex. kör Formel 1.

PR-sinnade Jan Berglund kommer säkert att göra sitt för att det hela ska gå i lås. Men enskilda medlemmar kan också utöva "påtryckningar". Tänkbara spelobjekt i Skellefteå kan vara: Vem vinner turneringen? Vilken plats kommer Ulf Andersson på? Eller varför inte tippa trippeln: Kasparov—Karpov, Andersson—Karpov, Andersson—Kasparov.

Krister Berg

Vilken uppvisning!

Utklassning när Per Vernersson vann JSM

När Richard Wessman tog hem Junior-SM i Malmö 1986 med fenomenala 12 av 14 var det många som bugade och tänkte något i stil med, "Den här prestationen gör man nog inte om i brådskedet". Men historien upprepar sig. Himmelstalundshallen i Norrköping fick se en minst lika imponerande segerherre i Per Vernersson, Linköpings ASS, som på de femton ronderna tog hela 13 poäng!

Första veckan av JSM blev en ganska ojämn tillställning, med flera spelare som tog många poäng och också några som hade svårt att få i gång pjäserna. "Ojämnast av alla" var Per Vernersson, som efter en vecka ståtade med 7½ poäng på åtta partier. Detta gav ett försprång på två pinnar, men det fanns teckentydare som trots detta spådde en jämn slutstrid. I den halvfärdiga korstabell som datorerna spottade ut på fredagskvällen innan kongressen kunde man se hur tvåan Christian Jepson mött samtliga spelare i täten, medan Vernersson bara stött på Jepson + köfolket.

I nionde rondan kom krisen. Mats Tuveusson spelade upp en ypperlig ställning med kvalitet över och angrepp och hade bara att sätta pricken över i:et, när ett enda ögonblicks ouppmärksamhet tillät Vernerssons kung att slinka ut ur nätet. Och inte bara det: ett par offensiva kungsdrag förvandlade den plötsligt till en livsfarlig angripare, och efter avbrottet hamnade till slut hela poängen i Linköping!

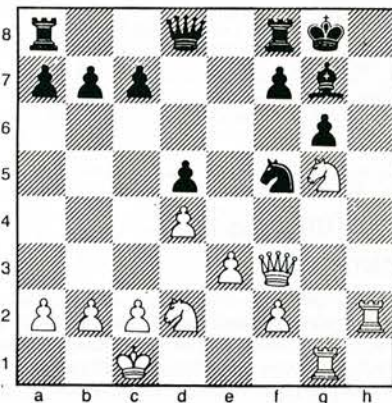
Det slutliga avgörandet föll i fjortonde rondan, när blivande trean Peter Laveryd svarade för motståndet — men också denne fick bita i gräset.

Då hjälpte det inte att Jepson gjorde sitt. Hans resultat 11 poäng är mycket bra, och vanligtvis vinner man på den poängen. Så icke denna gång, men han kan åtminstone trösta sig med att vara "juniorvärdare med vit". De vita pjäserna och specialvapnet Trompovskys spelöppning inbringade inte mindre än 7½ av 8, samma som slutsegraren!

TROMPOVSKYS ANGREPP

Christian Jepson — Karl Johan Moberg
Lunds ASK SS Manhem

1. d4 Sf6 2. Lg5 g6 3. Lxf6 exf6 4. e3 Lg7 5. Ld3 f5 6. Sd2 0-0 7. Df3 d6 8. h3 Sd7 9. g4 fxg4 10. hxg4 Sf6 11. g5 Sg4 12. Sh3 h6 13. 0-0-0 hxg5 14. Td1 Sh6 15. Sxg5 d5 16. Th2 Lf5 17. Lxf5 Sxf5

18. Dh1 Lxd4 19. Th8 + Kg7 20. Se6 + fxe6 21. Dh7 + Kf6 22. Txc6 + Ke5 23. Dh2 + 1-0

Vad finns att säga om årets JSM-grupp som helhet? Ganska få av fjolårets spelare var med i år, och av deras prestationer är det svårt att dra någon slutsats. Möjligen var gruppen en aning ojämn, men andra veckan fick de flesta av spelarna i slutet på fältet ordning på poängplockandet.

När man jämför bakåt i tiden är det lätt att haka upp sig vid alla starka namn som var med då, och man underskattar därför lätt senare års turneringar. Min tro är att årets turnering mycket väl kan ha varit starkare än 1986 och 1987!

Christian Jepson

DAGENS NYHETER. DN

TUSEN MANNA SCHACKET

BLÅ HALLEN
26-27 NOVEMBER

För information ring
Stockholms Schackförbund 08-69 36 54

Det är numera några år sedan som de sicilianska Svesjnikov-bönderna rullade på som värst. I det här toppmötet från JSM visar de sig dock ha kvar en hel del sting:

SICILIANSKT PARTI

Peter Laveryd — Teodor Hellborg
Schack 08 Wasa SK

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5

Svesjnikov-varianten. 7. Sd5 finns också.

7. -a6 8. Sa3 b5 9. Lxf6

Den slutna varianten 9. Sd5 spelas inte så ofta längre, eftersom den inte anses speciellt vass för vit.

9. -gxf6 10. Sd5 Lg7! 11. Ld3 Se7 12. Sxe7 Dxe7 13. c4 f5 14. 0-0

Om 14. cxb5 så 14. -d5 15. exd5 e4. 14. -0-0 15. Dh5! bxc4 16. Sxc4 Tb8 17. Se3 f4 18. Sd5 Dd8 19. b3 Le6 20. Tad1 Kh8!

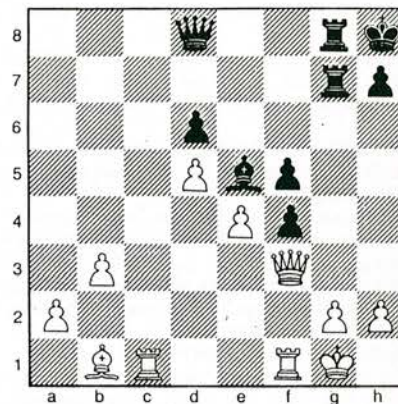
20. -f5 gick inte p.g.a. 21. exf5 Lxd5 22. f6. Först tänkte jag spela 20. -Dd7 med idén 21. f3 Lxd5 22. exd5 f5, men vit kan bara fortsätta 21. Lc4 Lg4 22. Dg5.

Därför gjorde jag 20. -Kh8, som samtidigt förbereder angrepp på g-linjen.

21. Lxa6 f5 22. Ld3 Lxd5 23. exd5 e4 24. Lb1 Le5 25. Tc1

25. f3 är inte bra p.g.a. 25. -e3 som hotar e3-e2. Efter gardering av detta blir vits dam instängd genom 26. -Dd7.

25. -Tb7 26. f3 Tg7 27. fxe4 Tfg8 28. Df3

28. -Txc2 +!

Den avgörande kombinationen.

29. Dxc2 Ld4 + 30. Kh1 Txc2 31. Kxc2 Dg5 + 32. Kh1 f3 0-1

Kommentarer för TfS: Teodor Hellborg

JSM-GRUPPEN

1. Per Vernersson	Linköpings ASS	—	1	1	½	1	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	1	13
2. Christian Jepson	Lunds ASK	0	—	½	½	1	1	1	1	½	1	½	½	½	1	1	1	11
3. Peter Laveryd	Schack 08	0	½	—	0	1	1	½	½	1	1	1	1	½	½	½	1	10
4. Teodor Hellborg	Wasa SK	½	½	1	—	½	½	½	½	0	1	1	0	0	1	1	1	9
5. Tiger Hillarp Persson	Malmö AS	0	0	0	½	—	½	1	½	1	1	1	1	½	½	½	1	9
6. Karl Johan Moberg	SS Manhem	½	0	0	½	½	—	1	½	1	½	½	½	1	0	½	1	8
7. Fredrik Nordlund	SK Passanten	½	0	½	½	0	0	—	½	½	½	1	½	1	½	1	½	7½
8. Jan Clementsson	SK Laxen, Mörrum	0	0	½	½	½	½	—	½	1	1	1	½	½	0	0	7½	
9. Tomas Denecke	Solna SS	½	0	0	1	0	0	½	—	1	0	0	½	1	1	½	6½	
10. Tommi Toivanen	Kristianstads SK	0	½	0	0	0	½	½	0	0	—	½	1	1	½	1	6½	
11. Krister Olsson	Sandvikens SK	0	0	0	0	0	½	0	0	1	½	—	1	½	1	1	6	
12. Anders Burman	Nässjö SK	0	½	0	1	0	½	½	0	1	0	0	—	1	0	½	6	
13. Jörgen Dalmau	Solna SS	0	½	½	1	½	0	0	½	½	0	½	0	—	1	0	5½	
14. Anton Åberg	Lundby SS	0	½	½	0	½	1	½	½	0	0	0	1	0	—	½	5½	
15. Mats Tuveusson	Åhus SK	0	0	½	0	½	1	0	½	0	½	0	½	1	½	—	5	
16. Milad Keryakes	SK Passanten	0	0	0	0	0	0	½	1	½	0	½	0	½	½	—	4	

CAPABLANCA OCH KARPOV HJÄLPER DIG VINNA SM!

Den nye juniormästaren är 19 år och har spelat schack sedan 1976. Två år senare kom den första framgången, en seger i Skol-DM. Andra milstolpar i utvecklingen har varit knattmästerskapet för Östergötland och en tredjeplats i Skol-SM 1982. Sedan 1984 spelar han i sin klubb Linköpings ASS:s förstalag, och till hösten lär han få ta hand om toppbordet.

Vid sidan av schacket spelar han en del bridge "mest på skoj". Han håller också på med badminton.

Det närmaste året ägnar han sig åt militärtjänstgöringen. Därefter — hösten 1989 — skall det bli ekonomistudier, endera i Lund eller hemorten Linköping.

—Du släppte sammanlagt bara fyra remier under hela turneringen. Det kan Du knappast ha haft som mål innan starten...

—Nej, o nej, det hade jag inte. Mitt enda mål innan var "att spela så felfritt som möjligt", och hur långt det skulle räcka visste jag inte. Det räcker med att det är jobbigt att spela partier, har man dessutom mål i placeringar eller poäng blir de bara en tyngd som hänger över en.

—Du verkade samlad i SM!

—Det är ju så att man bara har en viss mängd energi att förbruka, och därför gäller det att hålla med den. Vissa konkurrenter var litet klivna och ägnade sig åt andra aktiviteter under turneringen. Jag tror i vart fall inte att det var någon fördel för dem.

—Jag hade också fördel av att spela på hemmaplan. Mellan partierna var jag mest hemma.

—Man har inte sett Dig så mycket ute på tävlingar genom åren. Hur mycket har Du hållit på med schack?

—Per är spelare jag 40-50 partier, vilket egentligen är på tok för litet. Om man jämför mig med Hellers och Wessman (som också är 19 år) så var skillnaden mellan oss mindre 1982. Det ligger litet i min karaktär, att jag inte vill ge mig på något jag inte klarar av. Det har nog hämmat mig litet. Det är förresten likadant med min spelstil: jag går ofta ut löst i partierna och försöker inte matta med en gång.

—Jag har nog satsat för litet; men man prioriterar...

—Hur mycket tränar Du schack?

—Det varierar mycket. Räkna man bort tävlingspartier så ligger det mellan fem och tjugo timmar per vecka.

Per Vernersson

—Kan Du namnge någon bok "som hjälpt Dig vinna JSM"?

—Njaa... jo, det kan jag nog! "Capablanca's 60 best Endings" av Chernev har inneburit ett stort tillskott till schackkunskanden. Boken innehåller hela partier, men slutspelen är kommenterade i detalj. Man behöver inte vara särskilt bra för att få utbyte av den heller.

—Har Du någon schacklig förebild?

—Vissa av Karpovs partier imponerar väldigt på mig.

—Om vi riktar blickarna framåt, så är Du i och med JSM-segern kvalificerad till nästa års mästar-elitgrupp — till skillnad från de senaste årens vinnare, som gått direkt upp i SM-gruppen. Har Du några åsikter om det?

—Jag tycker egentligen att det är fel att inte juniormästaren får den chans till en nyttig genomkörare. Det är ju nästa spelargeneration det är fråga om. Klassen på SM-gruppen blir sämre, menar man, men den blir ändå inte så mycket starkare än nu. Ulf Andersson ställer knappast upp.

—Vad tror Du om utsikterna i mästarelit?

—Skulle tävlingen spelas i dag skulle jag kanske komma någonstans i mitten. Om ett år — det kan hända en del. Spelet hinner kanske mogna litet. Jag muckar i april, så det finns tid till schack. Det gör det i det militära också, men det blir mindre, det blir det.

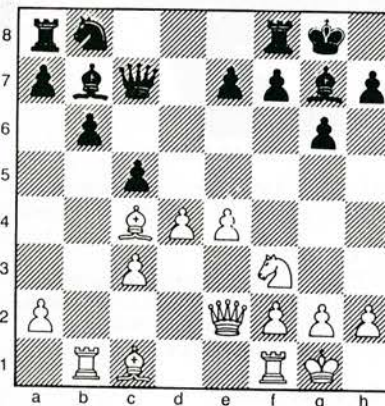
—Under året kommer jag att delta i Allsvenskan, och över jul har jag tänkt att det skall bli någon turnering. Men jag får knappast ledigt från det militära för att spela.

—Mina chanser i mästarelit beror förstås också mycket på vilka som ställer upp.

Ur sin rika flora av vinstpartier har den nye sverigemästaren valt följande:

GRÜNFELD-INDISKT
Per Vernersson — Anders Burman
Linköpings ASS Nässjö SK

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. d4 Lg7 6. e3
 6. e4 leder till en av huvudfärorna av avbytesvarianten efter 6. -Sxc3.
 6. -0-0 7. Lc4 Sxc3
 7. -Sb6 är ett alternativ som även det leder till utjämning.
 8. bxc3 e5 9. 0-0 Dc7 10. De2 b6 11. Tb1
- En annan uppställning är med 11. Lb2, varefter vit placerar sina torn på c- och d-linjen.
11. -Lb7 12. e4

I den teoretiska debatten för och emot Grünfeld har man för tillfället svårt att påvisa något påtagligt övertag för vit. Den i detta partiet valda varianten

är ett försök att lura in svart i någonting där vits kungsspringare kommer till f3 utan att Lg4 tillåts. Från e2 kan det som bekant uppstå vissa svårigheter med att dirigera om den till aggressiva uppgifter. Idén kostar dock ett drag (e2-e3-e4 i stället för e2-e4).

I varianten 1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Sf3 e5 8. h3 förhindrar vit att svart kommer till Lg4. Där kan dock svart utjämna utan större problem, då vit givit bort ett tempo. Följaktligen måste svart kunna utjämna även i den i partiet av vit valda varianten.

Personligen har jag en känsla av att svarts elfte drag inte var så lyckat. Vänta med placeringen av Lc8, t.ex. 11. -Sc6 12. Td1 Td8! Vit får då dessutom problem att genomföra e3-e4.

12. -Sc6 13. Le3 Tac8 14. Tfc1

14. Tfd1 tycks inte hålla måttet: 14. -cxd4 15. cxd4 Sxd4 16. Lxf7 + Txf7 17. Lxd4 e5! med svart fördel.

14. -Tfd8 15. La6

Nu börjar drag i stil med dxc5 hänga i luften. Samtidigt finns expansionsidéer med d5 följt av c4.

15. -cxd4

Med remianbud.

16. cxd4 Lxa6 17. Dxa6 e6

Svart vill ta stinet ur d5. På t.ex. 17. -Dd7?! kan följa 18. d5 Se5 19. Sd4 Sg4 20. Sc6 och vit står bättre. 19. -e6 är en bivariant liksom 18. -Sa5.

18. Lg5 Td7

18. -f6 undviker vad som följer. Svarts bondeställning blir emellertid försvagad.

19. Lf4 Db7?

Förlorar forcerat. Nödvändigt var 19. -Dd8, men Burman var rädd för 20. Se5 för att framtinga 20. -Lxe5 21. Lxe5 och bindningen på c-linjen blir besvärlig. 20. -Td6 faller på 21. Sxf7, men 20. -Tdc7?! är inte helt klart även om vit har de bästa taktiska chanserna.

20. Dxb7 Txb7 21. d5 exd5 22. exd5 Se7 23. Txc8 + Sxc8 24. Tc1 Se7 25. d6 Sf5 26. g4 Lh6 27. Tc8 + Kg7 28. g5

1-0
Kommentarer för TfS: Per Vernersson

TÄVLINGSKALENDER

031-53 61 04.

881105-881106 Ernst Åhmans Minnesturnering. Upplysningar som ovan.

881120 ALLSVENSKAN ROND 3

881211 ALLSVENSKAN ROND 4

881216-881218 Malmö Open. Uppl.: Malmö Schackförbund, Box 300 55, 200 61. Tel. 040-15 03 88.

890115 ALLSVENSKAN ROND 5

890205 ALLSVENSKAN ROND 6

890226 ALLSVENSKAN ROND 7

Allsvenskan 1989-1990, 1990-1991

Allsvenska kommittén har fastslagit följande speldagar för 1989-1990: 8/10, 29/10, 19/11, 10/12, 14/1, 4/2 och 25/2.

För 1990-1991: 7/10, 28/10, 18/11, 9/12, 13/1, 3/2 och 24/2.

880911 Nynäs Open. 9 ronder Monrad. 30 minuter/parti med tidshandikapp. Information: Sören Lövkvist tel. 0752-115 54, Per Landelius tel. 181 08. 880923-880925 Skolschack-SM. Botkyrka SK. Uppl.: Jon Arnason tel. 0753-853 23 el. 0753-732 60.

881001 Knalle-Kvarten. Plats: SA Fenix lokaler, Moldeg. 4 Borås. 2-mannalag. Uppl.: Anders Johansson tel. 033-11 39 85.

881009 ALLSVENSKAN ROND 1

881030 ALLSVENSKAN ROND 2

881104 Åskbollen. SS Manhem. Blixtturnering. Uppl.: SS Manhem, Haga Kyrkog. 3, 411 23 Göteborg. Tel. 031-13 68 15 el. Claes Nilsheden tel.

Ut i rampljuset

”Doldisen” Mikael Jonsson ny kadettmästare

—Jag visste att han skulle bli en bra schackspelare, men att det skulle gå så här fort får man säga var oväntat... Den som faller dessa ord är Rockadens ungdomsledare Olof Eleby, som alltså än en gång får se en av sina adepter bli kadettmästare.

Mikael Jonsson är född 1974 och har tidigare inga större meriter att visa upp. Han började spela ganska sent, men var för ett par år sedan i klass med sin mera kände, jämnåriga klubbkamrat Jonas Barkhagen. Sedan höll han mer eller mindre upp i över ett år, men har alltså nu tagit upp spelet igen.

Än så länge har han inte hunnit studera så mycket öppningar, men han är duktig på att räkna varianter. —En blygsam, trevlig kille, betygsätter hans ungdomsledare.

—Han har inte spelat så mycket långpartier tidigare. Nu spelar han väldigt flitigt och inspirerat, och jag tror att han har mycket utveckling kvar, säger Olof Eleby.

Av avgörande betydelse för vart segern skulle gå i finalen var det här partiet från femte ronden. De båda spelarna delade då ledningen på 3 poäng vardera.

SICILIANSKT PARTI

Mikael Jonsson — Johan Eriksson
SK Rockaden, Sthlm Västerås ÖSK

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. Sc3
5. c4 är nog bättre och vanligare.
5. -Lg7 6. Lc3 Sf6 7. f3 0-0 8. Dd2 d5
Därför skall 5. c4 spelas.
9. 0-0-0 dxe4 10. Sxc6 Dxd2+ 11. Txd2 bxc6 12.
Sxe4?
Typiskt mig att sätta bort kvalitet. 12. fxe4 Sg4 13.

Mikael Jonsson

Sd1 Sxe3 14. Sxe3 ger en isolerad e-bonde, men det kompenseras av att både svarts a- och c-bonde är svaga.

12. -Sd5 13. Ld4

13. Lg5 f6 14. Lh4 Lh6 försvagar visserligen svarts kungsställning, men vits svartfältare blir deplacerad.

13. -Lh6 14. h4 Lxd2+ 15. Sxd2 Sf4

Varför inte försöka utveckla de passiva Ta8 och Lc8?

16. g3 Se6 17. Lc3 Td8

Se kommentar till drag 15!

18. h5 gxh5?

Öppnar alldeles för många linjer mot svarts kung. 18. -g5 öppnar inte alls så många linjer, t.ex. 19. h6 f6 20. Ld3 och svart kan i lugn och ro utveckla sina passiva pjäser.

19. Txb5 Td5 20. Th4 Sg7 21. g4 e6?

Försvagar fältet f6 och stänger in löparen. Jag börjar kanske bli tjugig, men varför inte utveckla Ta8 och Lc8?

Kadettfinalen

1. Mikael Jonsson	SK Rockaden, Sthlm	—	1	1	0	½	1	1	1	5½
2. Johan Eriksson	Västerås ÖSK	0	—	1	1	0	1	1	1	5
3. Patrik Sjöborg	Västerås SA	0	0	—	1	1	1	1	½	4½
4. Jacob Henriksson	SK Rockaden, Sthlm	1	0	0	—	1	½	1	1	4½
5. Ulf Billqvist	Eslövs SK	½	1	0	0	—	½	0	1	3
6. Lena Johansson	Västerås SA	0	0	0	½	½	—	1	1	3
7. Tomas Karlsson	Schack 08	0	0	0	0	1	0	—	1	2
8. Jörgen Gustafsson	Ervalla SS	0	0	½	0	0	0	0	—	½

Inbetalning med denna blankett kan ske till postgiro- och personkonton. Den tas emot av postkontor, lantbrevbärare, PKbankskontor och sparbanker.

Blanketten kan även användas för girering från postgiro- och personkonton samt för betalning via PKbankens banklönegiro eller sparbanksgiro.

Det går också bra att använda denna blankett för betalning till svenskt postgiro på posten i Danmark, Finland och Norge eller för girering till Sverige från postgirokonton i dessa länder.

Blanketten skall skrivas ut med bläck, kulpena eller på maskinell väg. Man får inte radera, stryka över eller göra annan ändring av tryckt eller skriven text. Angivet kontonummer eller belopp får inte ändras.

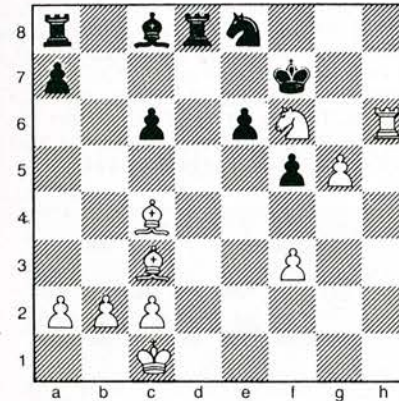
SIBTRÖCK AB, NORRSBORG

22. Se4 Se8

Enda draget. 22. -Td8 strandar på 23. Sf6+ Kf8 24. Lb4+ med matt i två drag.

23. Lc4 Td8 24. Sg5 f6 25. Sxh7 Kf7 26. g5 f5 27. Sf6 Sg7 28. Th6 Se8?!

En ödesdiger tidsförflust.

29. Sh5! Sd6

Det finns inget försvar. 29. -Tb8 30. g6+ Ke7 31. Th7+ Kd6 32. g7 Sc7 33. Th8 Ld7 34. Txd8 Txd8 35. Sf6 och svart måste ge tornet för bonden, eller 29. -Ld7 30. g6+ Ke7 31. Lb4+ Sd6 32. Th7+ Ke8 33. Sf6+ Kf8 34. Lxd6+ matt.

30. g6+ Ke8 31. Th8+ Kd7 32. Txd8+! Kxd8 33. g7

Svart kan inte hindra att bonden går i dam och kan redan här ge upp.

33. -Sxc4 34. g8=D+ Ke7 35. Dg7+ Ld7 36. Sf6 Td8 37. Dg3+ Kb7 38. b3 Se3 39. Dd6 Sd5 40. Sxd7 Sxc3

och i samma stund gav svart upp. 1-0
Kommentarer för TfS: Mikael Jonsson

Lena Johansson

I övrigt kan från kadettklassen noteras att Lena Johansson gjorde sig historisk genom att bli den första flickan som gick till final (näja, tävlingen spelades bara för fjärde gången).

Här är resultaten för de främsta i kvalgrupperna den första veckan:

Grupp 1: 1. Jacob Henriksson, SK Rockaden, Sthlm 7 (av 8), 2. Patrik Sjöborg, Västerås SA 6½, 3. Arvid Wikner, SS Manhem 6½, 4. Peter Bergström, Sollentuna SK 5½, 5. Josef Styf, Upsala ASS 5, 6. Mattias Blomster, Västerås Östra SK 5, 7. Mikael Huss, Vattholma SS 5 (32 delt).

Grupp 2: 1. Johan Eriksson, Västerås Östra SK 7 (av 8), 2. Ulf Billqvist, Eslövs SK 7, 3. Ulrik Svensson, Rödeby SK 5½, 4. Michael Wiander, Nacka SK 5, 5. Thomas Degerhammar, Kristianstads SK 5, 6. Henrik Axelsson, SS Manhem 5 (32 delt).

Grupp 3: 1. Jörgen Gustafsson, Ervalla SS 6 (av 8), 2. Tomas Karlsson, Schack 08 6, 3. Magnus Wahlund, Västerås Östra SK 6, 4. Daniel Malmgren, SS Manhem 5½, 5. Jan Peter Palmblad, Sollentuna SK 5½, 6. Mikael Kadri, Västerås Östra SK 5½, 7. Christin Andersson, SK Bara Bönder 5, 8. Olle Wademark, Mariefreds SK 5, 9. Joakim Bjurenheim, Varbergs SK 5, 10. Johan Jersblad, Åhus SK 5 (34 delt).

Grupp 4: 1. Lena Johansson, Västerås SA 6½ (av 8), 2. Mikael Jonsson, SK Rockaden, Sthlm 6, 3. Per Steneskog, Sollentuna SK 6, 4. Johan Hellgren, Lidköpings SS 5½, 5. Johan Hellsten, Limhamns SK 5½, 6. Victoria Johansson, Linköpings ASS 5½, 7. Olle Tidblad, Täby SK 5, 8. Jonas Gunnäs, SK Rockaden, Sthlm 5, 9. Anders Umegård, Västerås ASK 5 (32 delt).

1988 var första året som inte mindre än fyra spelare gick från juniorkvalgruppen till JSM. Efter en hård och spännande tätstrid utkristalliserades följande resultatlista:

Juniorkval: 1) Jesper Hamark, SS Manhem 6½ (av 8), 2. Peter Nilsson, Västerås Östra SK 6, 3. Staffan Zetterberg, Horndals SK 5½, 4. Jon-Olov Vatn, Västerås Östra SK 5½, 5. Jan Thomas Storaas, Limhamns SK 5½, 6. Tomas Dedorson, SS Luleå 5½, 7. Johan Berglund, Avesta SS 5, 8. Fredrik Mella, Schack-64, Haparanda 5, 9. Tor-Leif Bengts, Horndals SK 5, 10. Sebastian Wärmländer, Wasa SK 5, 11. Fredrik Jaenecke, Limhamns SK 5, 12. Jonas Barkhagen, SK Rockaden, Stockholm 5, 13. Niclas Solin, Kallhälls SK 5, 14. Christian Smedjeborg, KH-Alliansen -72, 5 (41 delt).

Ska mästar-klassen bli en avslagen historia?

I år var det alltså premiär för den "kluvna" mästar-klassen — sexton spelare hade ju avskilts för att spela i den nyinrättade mästarelitgruppen. —Det känns lite avslaget, kommenterade en av toppspelarna. —Förr fanns det så pass många bra spelare med att man kunde räkna med en hård kamp varje rond. Nu är det så i en del partier att man har råd med både ett och två misstag — man kan vinna ändå. Och ibland kan motståndaren kollapsa helt och hållet...

Nej, inget gott som inte har något ont med sig, eller vad det nu heter. Kanske nyordningen avskräckt några spelare från deltagande, för mästare + mästarelit samlade färre deltagare i år än mästar-klassen gjorde i fjol, ett brott i senare års utveckling.

Från varje grupp gick två spelare upp till nästa års mästarelitgrupp, och det är klart: tätmenningen i årets mästar-klass hade varit med där framme också med den gamla ordningen. Över dessa må alltså ingen skugga falla!

Grupp 1

Här utkristalliserades ganska snabbt en tätt trio bestående av Anders Lundin, Ingemar Schütz och Åke Olsson. Dessa lämnade resten av fältet bakom sig, men den inbördes kampen avgjordes först i slutronderna då Åke Olsson släppte ett par remier. Men att takterna sitter i visade han i följande parti, ett tidigt finalmöte:

FLANKSPEL

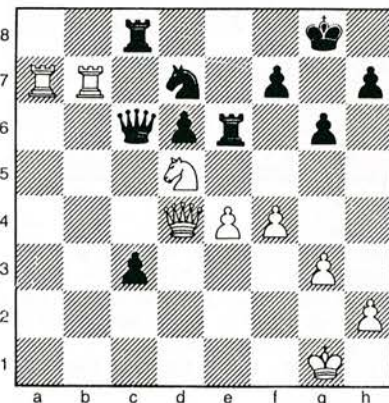
Åke Olsson — Anders Lundin
Vällingby SS SK Passanten

1. Sf3 Sf6 2. b3 g6 3. Lb2 Lg7 4. e3 0-0 5. Le2 d6 6. d4 Sbd7 7. c4 e5 8. dxe5 Sg4 9. Dc2 Sdxe5 10. Sxe5 Sxe5 11. 0-0 Te8 12. Sc3 Ld7 13. Tad1 Dh4 14. Td4

Anders Lundin

Dd8 15. Tfd1 Sc6 16. T4d2 b6 17. Sd5 Lf5 18. Ld3 Lxd3 19. Txd3 Se5 20. T3d2 a5 21. f4 Sd7 22. Lxg7 Kxg7 23. e4 Te6 24. Te2 c6 25. Sc3 Df6 26. g3 Sc5 27. a3 Tae8 28. b4 axb4 29. axb4 Sb7 30. b5 exb5 31. Sxb5 De7 32. Tde1 Sc5 33. Sc3 Df6 34. Td1 De7 35. Sd5 Db7 36. Tde1 Kg8 37. Dc3 Sd7 38. Db2 Te8 39. Tc1 Tce8 40. Tce1 Tc8 41. Dd4 Dc6 42. Tc1 Tce8 43. Ta1 Tc8 44. Ta7 b5 45. Tb2 bxc4 46. Tbb7 c3

47. Tc7! Txc7 48. Txc7 Db5 49. Tc8+ Sf8 50. Txf8+ 1-0

Resultat: 1. Anders Lundin, SK Passanten 11 (av 13), 2. Ingemar Schütz, SS Allians, Skänninge 10, 3. Åke Olsson, Vällingby SS 9½, 4. Håkan Greiff, Rödeby SK 8, 5. Göran Åström, Danderyds SK 7½, 6. Rune Ljungberg, Wasa SK 7½, 7. Peter Ryman, ASK Uppsala 7, 8. Gay Stävhammar, SS Manhem 7, 9. Mats Dysing, SS Delectus 7, 10. Per Larsson, Uppsala ASS, 11. Egon Marklund, Ronneby SK 7, 12. Ronald Heidenfors, Teleborgs SK 7 (28 delt).

Grupp 2

I mellangruppen svarade Thore Ångqvist för en imponerande uppvisning! Efter elva ronder stätade han överst i tabellen med 10½ poäng, och det var först i de två slutronderna han tillät sig lyxen av två remier. Klubbkamraten Dan Östergaard tog med säker marginal den andra kvalplatsen.

ANTAGEN DAMGAMBIT

Bo Sjögren — Thore Ångqvist
Linköpings ASS SK Rockaden, Sthlm

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. e3 e5 4. Lxc4 exd4 5. exd4 Lb4+ 6. Sc3 De7+ 7. Se2 Sf6 8. 0-0 0-0 9. Lg5 c6 10. Db3

I ECO kan man finna 10. Dd3 h6 11. Lh4 Le6 12. Sg3 Lxc3 (12. -g5? 13. Sf5 Lxf5 14. Dxf5 gxh4 15. Tae1 Dd6 16. Te4! och vit har ett farligt angrepp) 13. bxc3 Lxc4 14. Dxc4 och vit står litet bättre.

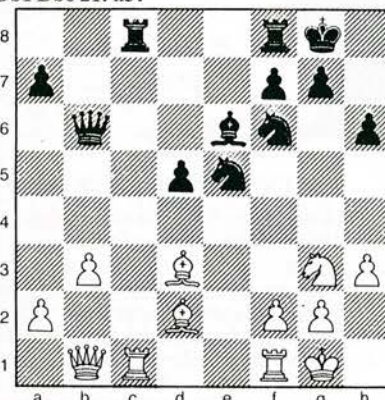
10. -Ld6 11. Sg3 b5

Det var svårt att finna vettiga drag. Efter 11. -Sbd7 följer 12. Tae1 Dd8 13. Sce4 Le7 14. Sf5, och på 11. -h6 kommer 12. Tae1 Dd8 13. Lxf6 Dxf6 14. Sce4 Dd8 15. Sxd6 Dxd6 16. Lxf7+!

12. Ld3

12. Sxb5 faller på 12. -cxb5 13. Lxf6 Dxf6 14. Ld5 Le6!

12. -Le6 13. d5 exd5 14. Sxb5 Sbd7 15. Sxd6 Dxd6 16. Tae1 h6 17. Ld2 Tab8 18. Dc2 Se5 19. b3 Tbc8 20. Db1 Db6 21. h3?

21. -Lxh3 22. Lxh6 gxh6 23. gxh3 Sf3+ 24. Kh1 Sd2 25. Db2 Sxf1 26. Txf1 Tfe8 27. Dd2?

Här kunde vit ha fått motspel med 27. Sf5!

27. -Se4 28. Df4 Dd6 29. Df5 De6 30. Tg1 Kf8 31. Lxe4 dxe4 32. Df4?? Dxh3+ matt. 0-1

Kommentarer för Tf5: Thore Ångqvist

Thore Ångqvist

I samma grupp återfanns Johan Furhoff, som vann alla sanna schackälskares hjärtan genom att använda sig av den ädla Kungsgambiten:

KUNGSGAMBIT

Johan Furhoff — Peter Bigge

Södra SASS SK Bara Bönder

1. e4 e5 2. f4 Sf6 3. fxe5 Sxe4 4. Sf3 Sg5 5. Lb5!?

Hyperskarpt.

5. -c6 6. 0-0! cxb5 7. d4 Se6

Svart förlorar efter 7. -Le7 8. Sxg5 Lxg5 9. Dh5 eller 7. -Sxf3+ 8. Dxf3 De7 9. Sc3! d6 10. exd6 Dd7 11. Te1+ Kd8 12. Lg5+ f6 13. Lxf6+.

8. d5 Le5+ 9. Kh1 0-0!

I stället för att flytta springaren och ge vit tillgång till fältet c5 ger svart tillbaka pjäsen för att få en merbonde.

10. Sc3!

Efter denna teoretiska nyhet (Estrin & Glazkov anger endast 10. dxe6 dxe6 11. De2 med någon kompensation för vit) är det svårt att finna någon tillfredsställande fortsättning för svart.

10. -Sc6!?

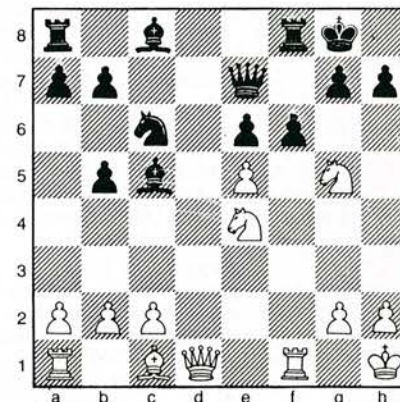
Estetisk tilltalande men likväl otillräckligt. Efter 10. -d6 11. dxe6 Lxe6 12. Se4 vinner vit även tillbaka bonden med bra spel.

11. Se4! De7

11. -Lb6 var kanske bättre, då löparen står osäkert på c5, men fältet d6 bli ogarderat.

12. dxe6 dxe6 13. Sfg5! f6

Det hotade, mycket starkt, 14. Sf6+, t.ex. 13. -Sxe5 14. Sxh7! Kxh7 15. Dh5+ Kg8 16. Dxe5 Lb6 17. Sf6+! gxf6 18. Dg3+ Kh7 19. Tf4 och vit vinner.

14. Sxh7! Kxh7 15. exf6 Txf6

Eller 15. -gxf6 16. Dh5+ Kg8 17. Tf3 Tf7 18. Dg6+ Tg7 (18. -Kf8 19. Sxf6) 19. Sxf6+ Kf8 20. Lh6.

16. Dh5+ Kg8 17. Txf6! gxf6 18. Dg6+ Kf8

18. -Kh8 19. Sxf6 är lika hopplöst.

19. Lh6+

1-0

Kommentarer ur bulletinen: Johan Furhoff

Veteranernas elitgrupp — en tävling för vinnare!

Det finns alltid gott om meriterat folk i veteranernas elitgrupp, där kampen är minst lika hård som i de övriga klasserna. I år deltog tre tidigare V-elitvinnare under 80-talet — Åke Boman (1980 och 1981), Alvar Johnsson (1985) samt Karl Erland Gannholm (1983 och 1987).

Men segern gick till en debutant, om man nu kan använda den beteckningen för Stig Lundholm, Sverigemästare 1944. Efter 42 års SM-frånvaro återvände han i Malmö 1986 med en hygglig placering i klass M. I våras firade han sin 70-årsdag med att i något som liknade utklassningsstil vinna Helsingborgsmästerskapet.

Turneringens lägst rankade spelare, Anders Sahl, inledde bäst med 4 poäng på de fem första ronderna. Han föll bort efter förluster mot Wasas ordförande Rolf Sandström och mot Lundholm. Sandström slog i tredje ronden Lundholm och då två ronder återstod låg dessa båda främst i spåret. Så förlorade Sandström mot starkt spurtande Åke Boman och plötsligt var Lundholm en hel poäng före. Det försprånget höll han.

I andra ronden tog Lundholm en viktig seger mot fjolårsmästaren Gannholm, vars svårhanterliga stenmursuppställning brukar leda till strategiskt intressanta partier. Vi bad Stig Lundholm skriva några kommentarer:

Stig Lundholm

HOLLÄNSKT FÖRSVAR

Stig Lundholm — Karl Erland Gannholm
Helsingborgs SS Burs SK

1. d4 d5 2. Sf3 f5

Att svart redan nu spelat f7-f5 ger vit möjlighet att sätta damlöparen utanför bonkededjan, bönderna på mörka fält (även c-bonden) och att sedermera dra fördel av att svart får kvar den sämre damlöparen.

Resultat: 1. Thore Ångqvist, SK Rockaden, Sthlm 11½ (av 13), 2. Dan Östergaard, SK Rockaden, Sthlm 9½, 3. Malte Burwick, SK Passanten 8, 4. Michael Johansson, Horndals SK 8, 5. Anders Ivarsson, Kallhälls SK 7½, 6. Jörgen Fransson, Linköpings ASS 7½, 7. Joakim Engsner, SS Manhem 7½, 8. Glenn Nylén, SS Manhem 7½, 9. Bo Sjögren, Linköpings ASS 7, 10. Bo Sundell, SK Kramm 7, 11. Gunnar Johansson, Upsala ASS 7, 12. Johan Furhoff, Södra SASS 7, 13. Ulf Mårtensson, SK Kamraterna, Gbg, 7 (30 deltagare).

Grupp 3

Om de båda andra grupperna bestod av en liten tätgrupp knappt inom synhåll för huvudklungan, så var "trean" desto jämnare. Här var nästan alla med i tävlingen ända in på upploppet! Till sist fick den jämna kampen avgöras genom särskiljning — föga överraskande — och det blev med minsta möjliga marginal detta skedde. Tvåan och trean hade samma kvalitetspoäng! Tyvärr påverkades kvalitetsberäkningen i detta känsliga läge av att en spelare ansåg sig kunna lämna w.o. i sista ronden. Bu!

Resultat: 1. Mats Lindgren, SK Rockaden, Umeå 8½ (av 13), 2. Kurt Andersson, SS Allians, Skänninge 8½, 3. Helge Wademark, Strängnäs SS 8½, 4. Joakim Guldbrand, Linde SK 8, 5. Håkan Frisen,

Hultsfreds SK 8, 6. Ove Nilsson, Lunds ASK 8, 7. Ingemar Kristiansson, Farsta SK 7½, 8. Magnus Eriksson, Upsala ASS 7½, 9. Peter Berntsen, Limhamns SK 7½, 10. Henri Majanmaa, SK Rockaden, Sthlm 7½, 11. Mattias Wallerstedt, SS Manhem 7, 12. Jan-Olov Lind, Örebro SS 7, 13. Niclas Hjelm, SK Rockaden, Sthlm 7 (28 deltagare).

Mats Lindgren

FÖRBUNDSAKTUELLT

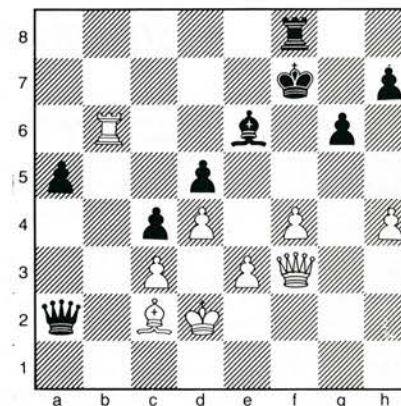
Nu är det klart med flyttningen av Sveriges Schackförbunds kansli! Från den 15 augusti är det följande som gäller:

Sveriges Schackförbund
Hörngatan 3
602 34 Norrköping
tel 011-10 74 20
011-10 79 20

Kansliet kommer till en början att vara öppet måndagar till fredagar klockan 08—17.

3. Lf4 e6 4. e3 Sf6 5. Sbd2 c6 6. Se5 Sbd7 7. Ld3 Sxe5 8. Lxe5 Ld6 9. Sf3 0-0 10. c3 Lxe5 11. Sxe5 Sd7 Sämre är givetvis 11. -Se4 som ger vit en dominerande springare på e5 mot svarts sämre löpare.
12. Sxd7 Lxd7 13. f4 Dh4 + 14. g3 De7 15. h4 I fråga kommer 15. b4 b6 16. Db3 och om 16. -c5 17. bxc5 bxc5 18. Da3. Vit tror dock att svarts anstormning på damflygeln ska kunna bemötas.
15. -c5 16. De2 c4 17. Lc2 b5 18. a3 a5 19. g4 b4 Efter 19. -fxg4 20. Dxc4 e5 finns 21. Dh5.
20. Df3 bxc3 21. bxc3 Tab8 22. Ta2 22. -Tb2 måste förhindras.
22. -Tb3 23. Kd2! Txa3 Om svart garderar d-bonden med 23. -Lc6 kan vit anta kvalitetsoffret: 24. Lxb3 cxb3 25. Ta1 b2 26. Ta2. Inte heller går 23. -Tb5 på grund av 24. gxf5

exf5 25. a4 och d-bonden faller. Bäst var nog 23. -fxg4 men vit får ett farligt angrepp.
24. Txa3 Dxa3 25. gxf5 Da2 26. fxe6 Lxe6 27. Tb1 g6 28. Tb6 Kf7

Förlorar snabbt. 28. -Lf5 strandar på 29. Dxd5 + och e3-e4. Bäst var väl 28. -Te8 men efter 29. Txe6 Txe6 30. Dxd5 Kf7 39. f5 bör vit vinna.
29. f5!
Utnyttjar de svaga mörka fälten. Svarts dam är ju också deplacerad. På 29. -gxf5 30. Tb7 + Ke8 följer 31. Df4.
29. -Lxf5 30. Dxd5 + Kg7 31. Tb7 + Kh6 32. e4 och svart gav upp efter ytterligare några drag. 1-0 På grund av matthot går nu löparen förlorad.
Kommentarer för TfS: Stig Lundholm

VETERAN ELIT

1. Stig Lundholm	Helsingborgs SS
2. Åke Boman	SK Kamraterna, Trollh.
3. Rolf Sandström	Wasa SK,
4. Lars-Eric Lundgren	Schack 08,
5. Anders Sahl	Lundby SS,
6. Harry Sundquist	Fagerviks SK
7. Sven Hagberg	Upsala ASS
8. Karl Erland Gannholm	Burs SK
9. Alvar Johnsson	Olofströms SK
10. Stig Kärrman	Lerums SK

—	½	0	½	1	1	½	1	1	1	6½
½	—	1	1	0	0	1	1	½	½	5½
1	0	—	0	1	1	½	½	½	½	5½
½	0	1	—	1	1	0	0	½	1	5
0	1	0	0	—	0	1	1	1	1	5
0	1	0	0	1	—	1	½	0	½	4
½	0	½	1	0	0	—	½	½	1	4
0	0	½	1	0	½	½	—	1	0	3½
0	½	½	½	0	1	½	0	—	½	3½
0	½	0	0	0	½	0	1	½	—	2½

Veteran Allm vecka 1: 1. Anders Andersson, Alingsås SS 4½ (av 7) 2. Torsten Oskarsson, Helsingborgs SS 4½, 3. Gösta Södergren, Norrköpings SS 4½, 4. Gunnar Bruce, Västerviks ASK 4½, 5. Harry Larsson, Uddevalla SS 4½, 6. Tore Johansson, Skellefteå SK 4, 7. Sören Björnert, Tranås SS 4. (12 deltagare).
Veteran Allm vecka 2: 1. Arne Wallenberg, Vaggeryds SK 6½ (av 7), 2. Gösta Södergren, Norrköpings

SS 4½, 3. Torsten Oskarsson, Helsingborgs SS 4½, 4. Tore Johansson, Skellefteå SK 4½, 5. Lennart Molin, Botkyrka SK 4½, 6. Bernhard Karlsson, Eksjö SK 4½, 7. Valde Skalin, Herrljunga SS 4, 8. Wilhelm Udén, Göteborgs SS/Poseidon 4, 9. David Erich, Danderyds SK 4, 10. Gunnar Hedberg, Heby SS 4, 11. Gunnar Carlsson, HG-Schack, Helsingborg 4 (23 deltagare).

ÅRETS SCHACK-SM

—Sommarens höjdpunkt

—SM är det bästa som finns inom schacket. Då känner man verkligen att man lever som schackspelare och slipper betrakta sig som en asocial typ...

Michael Wiedenkeller, 25, SK Rockaden, Stockholm som gjorde sitt tionde SM i år mindes i en intervju med SM-bulletinen hur det kändes när han debuterade år 1976:

—Jag ställde upp i klass II och det var en fantastisk upplevelse att träffa massor av människor som inte gjorde annat än spelade schack, pratade schack, analyserade schack. Det gav verkligen en kick...

Visst är det något speciellt med atmosfären på schack-SM. Och det gäller inte bara när SM går i Östergötland som i år var värd för sjätte gången (Norrköping 1924, Motala 1946, Norrköping 1968, Motala 1976, Linköping 1984).

Linköping har gått till historien som ett av de trevligaste och mest välorganiserade arrangemangen på mycket länge. Norrköping 1988 bör också få ett gott eftermäle och de positiva omdömena i Himmelstalundshallen var många. Det är t.ex. inte ofta SM-deltagarna i *alla* klasser har förmånen att tävla i så bra lokaler, och det är inte ofta fika-priser-na ligger på så låg nivå.

Sämst var för en gångs skull förhållandena för Sverigemästargruppen, som av någon anledning hade stuvats in i ett rum där temperaturen snabbt blev oacceptabelt hög, i varje fall för åskådarna...

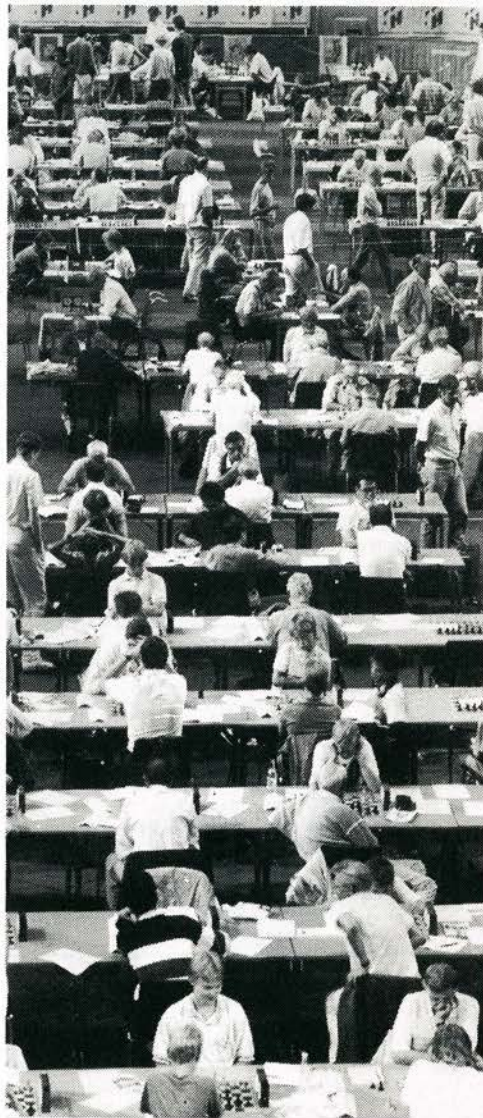
Sedan Norrköping 1968 har mycket hänt:

Medelåldern i Sverigemästargruppen har sjunkit från 38 till 28 år och av de 16 spelarna i årets tävling var det endast tre som figurerade i resultatlistorna för tjugo år sedan. Axel Ornstein, Malmbergets SS debuterade i klass M där han delade sjätte plats, Bo Kyhle vann en klass II-grupp och Nils-Gustaf Renman, SK Rockaden, Umeå blev femma i en junior-grupp.

Det man annars minns från 68 år att SM såg en ny stjärna födas. 17-åriga Ulf Andersson, Arboga SK vann i utklassningsstil en klass M-grupp och ingen kan säga annat än att han sedan dess har infriat förväntningarna...

1988 kommer kanske i framtiden också att betraktas som ett slags märkesår. I Norrköping lyckades nämligen en dator — Mephisto M M 4 Turbo — för första gången kvalificera sig till klass M sedan den delat segern i en klass I-grupp med 7 poäng av 9 möjliga. Den genomförde turneringen utan nederlag.

Huruvida vi kommer att få se datorer i mästar-klassen är dock ovisst. För det krävs godkännande av de mänskliga spelarna och det är inte lätt att få.

En samling asociala typer? Nej, sådana finns inte med på denna vy från Himmelstalundshallen!

På senare har det blivit allt svårare att hitta SM-motståndare åt datorerna och en överväldigande majoritet av dem som anmäler sig vill inte ha sådana i sina respektive grupper.

Schackspelande datorer äger inte längre nyhetens behag — och datorer med en spelstyrka kring eller över 2000 är farliga motståndare för nästan vem som helst.

Här följer en SM-kavalkad av stort och smått:

Ett par SM-veckor kan ge fantastiska utslag i ranking. Här är några av SM:s framgångsrikaste poängplockare:

- Max Wahlund, Wasa SK, Stockholm tog 34 nya rankingpoäng i kadettkvalet och spädde på med ytterligare 157 i klass II. Summa 191 poäng på 15 partier!
- Magnus Wahlund, Västerås Östra SK tog 28 poäng i kadettkvalet och 150 i klass II. Summa 178 poäng på 15 partier.
- Kadettvinnaren Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm skrapade ihop 67 + 89 nya poäng, d.v.s. 156 på 15 partier.

Andra goda resultat:

- Sven Axelsson, Växjö SK tog 138 poäng på nio partier i klass I.
- Lars Österlund, SK Rockaden, Umeå tog 135 poäng på nio partier i klass I.
- Glenn Nylén, SS Manhem, Göteborg knep rekordet i klass M, 135 poäng på 13 partier.
- Marcus Aveholt, Vattholma SS tog också han 135 poäng på nio partier i klass II. Fast han tappade förstås 14 i kadettkvalet...

16 kvinnliga spelare svarade för 21 SM-startar, därav 9 i kadettturneringarna. Tre kunde åka hem med en gruppseger i bagaget:

- Anna Benér, Limhamns SK, Malmö vann en klass I-grupp.
- Lena Johansson, Västerås SA, vann en kadett-grupp.
- Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK, vann en klass III-grupp.

Dessutom tog Ulrika Swan, Ervalla SS 75 vinstprocent i klass II och blev uppflyttad till klass I.

Anna Benér, 22, och Lena Johansson, 16, belönades med var sitt armbandsur, skänkta särskilt för detta ändamål av Luftfartsverket.

Anna är en av de mycket få kvinnliga spelare som har formellt rätt att titulera sig mästare. Hon är dock inte allra först:

1978 delade Siv Bengtsson segern i en klass I-grupp och kvalificerade sig till klass M där hon tyvärr aldrig har deltagit.

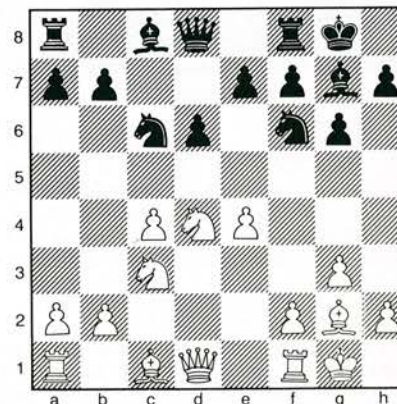
Sin schackliga bana inledde Anna Benér i Alingsås för ett tiotal år sedan. Nu studerar hon medicin i Lund och tänker bli läkare. För ett år sedan gjorde hon ett halvårs långt studieuppehåll och deltog i flera öppna turneringar ute i Europa. I höst funderar hon på att göra en ny paus.

Här är ett prov på hennes spelstil (partiet är hämtat från andra ronden då Thomas Olsson, SK-47, Mariestad stod för motståndet):

KUNGSINDISKT FÖRSVAR

Thomas Olsson — Anna Benér
SK 47, Mariestad Limhamns SK

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0-0 5. e4 d6 6. Sge2 c5 7. 0-0 Sc6 8. d4?
Förhastat. Ett steg räcker.
8. -cxd4 9. Sxd4

9. -Sxe4! 10. Sxc6

Slagväxlingen är bra för svart, men vad ska vit göra?

10. -Sxc3 11. Sxd8 Sxd1 12. Sxb7 Lxb7!

Inte 12. -Sxb2 för 13. Sxd6.

13. Lxb7 Tb8 14. Txd1!?

Antagligen bör vit behålla vitfältslöparen, men svarts ställning är likvärd behaglig.

14. -Txb7 15. Td2

Ser konstigt ut men även 15. Tb1 Tc8 förlorar bonde på grund av hotet Txc4.

15. -Te8 16. Tc2 Tbc7

Det enklaste och bästa. En annan möjlighet var 16. -d5 17. c5 Tbc7.

17. Le3 Txc4 18. Txc4 Txc4 19. Lxa7 Ta4!

Och vit har problem med båda bönderna.

20. Lb8(?)

Med idén att besvara Lxb2 med Te1, men vad händer med löparen?

20. -Lxb2 21. Te1 Kf8 22. Te2 Lf6

Mer exakt är 22. -Ld4 med pjäsvinst som direkt hot.

23. Lc7 Ld4 24. Kg2

Förlorar forcerat men att rädda löparen kostade minst a-bonden.

24. -Ta7 25. Tc2 Lc5

Och löparen är instängd.

26. Txc5 dxc5 27. Lb6 Txa2

och vit gav upp efter ytterligare några drag. 0-1

Kommentarer: Anna Benér i SM-bulletinen

Harry Schüssler

Riksradios Uno Hedin stod för daglig SM-bevakning i P 1. Däremot förtog sig tydligen TV i Haninge och dess aviserade bevakning torkade in. För det var väl inte så att någon SM-deltagare i likhet med t.ex. Viktor Kortchnoi hade tävlat i Sydafrika (i schack alltså, inte tennis!) för ett obestämt antal år sedan?

Flera f.d. Sverigemästare syntes i SM-vimlet:

Erik Lundin (1941, 1942, 1945, 1946, 1960, 1961 och 1964), Rolf Martens (1967), Börje Jansson (1968 och 1970) samt Harry Schüssler (1976 och 1978). Den sistnämnde kommenterade varje dag partier i SM-bulletinen.

Tre SM-deltagare genomförde var sin turnering utan minsta lilla poängförlust:

- Stig Carlsson, Mariefreds SK tog 8 poäng (inklusive en wo-vinst) av 8 möjliga i klass II.
- Niklas Frost, En Passant, Svedala tog 9 (inklusive en wo-vinst) av 9 i klass II.
- Torbjörn Wiklund, SK Kamraterna, Trollhättan tog 6 av 6 i klass III.

Stephan Kring, Hulfsfreds SK svarade för bedriften att vinna två klass I-grupper, en per vecka. Han genomförde båda turneringarna utan nederlag. Nu kan man undra:

Om han någon gång i framtiden skulle missa procenten i klass M, har han då en uppflyttning till godo?

Karl Erland Gannholm

Sven Carlssons, Västerås ASK fantastiska SM-svit bröts i år. Efter 56 SM i rad insjuknade Carlsson och han avled den 20 juli. Jakten på rekordet ledes av Karl Erland Gannholm, Burs SK som gjorde sitt 49:e SM i rad. Han tänker jubilera nästa år i Sundsvall — samtidigt som han själv fyller 80.

Årets deltagarsiffra löd officiellt på 949 starter av 828 spelare, tillhörande 397 klubbar i 28 distrikt.

Av detta framgår att många tävlade båda SM-veckorna. Dubbleringsidén, som lanserades i Linköping 1984, har med all sannolikhet bidragit till att hålla SM-siffrorna på en fortsatt hög nivå.

Äldste SM-kampen var Carl Sköld, Nässjö SK som spelade i veteranernas allmänna grupp. Han fyller 90 nästa år.

Yngst var en kvartett 10-åringar — tvillingarna Björn och Pär Johansson, Schack 08, Norrköping, Sara Granath, Västerås Östra SK och Andreas Degerhammar, Kristianstads SK. Alla deltog i kadettkvalet och Andreas hann dessutom med en turnering i klass III.

Kongressdagen besegrade arrangörsklubben Schack 08 ett mästarlag i fotboll. Siffrorna blev 2—1 med mål för 08 av Per Juslin och Johan Ingbrandt samt för mästarlaget av Lars-Göran Eklund.

Jämnaste SM-turneringen utkämpades i klass II, grupp 5 under den andra SM-veckan. Det är nog inte många som har varit med om något liknande:

1. Gert Gustavsson	SK Vi-Mo, Falkenberg	—	1	0	0	1	1	0	1	4
2. Kent Gustavsson	SS Gambit, Norrtälje	0	—	0	1	½	½	1	½	3½
3. Michael Knaak	Limhamns SK, Malmö	1	1	—	½	½	½	0	0	3½
4. Sture Hellberg	Götaverkens SK, Gbg	1	0	½	—	1	½	½	0	3½
5. Jens Alfredsson	HG-Schack, Helsingborg	0	½	½	0	—	½	1	1	3½
6. Ulf Sannemo	Linköpings ASS	0	½	½	½	½	—	½	1	3½
7. Raino Leppä	Norrköpings SS	1	0	1	½	0	½	—	½	3½
8. Henry Magnusson	Finspångs SK	0	½	1	1	0	0	½	—	3

Nästan synd att inte Magnusson kunde klara en halva mot Gert Gustavsson...

Gladschack i ordets rätta bemärkelse presterades av bl.a. Alf Isaxon, Växjö SK som i klass I gick in för att göra det roligt för sig och åskådarna. Motståndaren Per Åkerman, Gävle SA var sannolikt av annan mening. Vi saxar ur SM-bulletinen:

SICILIANSK FLYGELGAMBIT

Isaxon — Åkerman

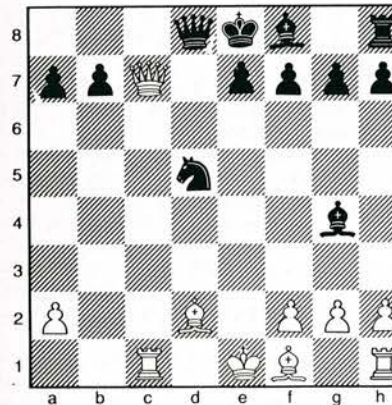
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. b4 cxb4 4. d4 d5 5. exd5 Dxd5 6. c4 bxc3

I partiet Tal—Granitzky, Schopau 1958, spelades i stället 6.-Da5 7. d5 b3 + 8. Ld2! b2 9. Lxa5 bxa1D 10. dxc6 b6 11. Lc3 Dxa2 12. Le2 Sf6 13. 0-0 e6 14. Dd3 Le7 15. Sg5! med fördel för vit.

7. Sxc3 Da5 8. d5 Se5

Efter 8. -Dxc3 + 9. Ld2 Df6 10. dxc6 bxc6 11. Tc1 har vit starkt angrepp.

9. Ld2 Sxf3 + 10. Dxf3 Sf6 11. Sb5 Dd8 12. Tc1 Lg4 13. Df4 Te8 14. Sc7 + Txc7 15. Dxc7 Sxd5

16. Lb5 + Ld7 17. Dxd7 +! uppgivet.

1-0

Bästa SM-klubb blev SK Rockaden, Stockholm som plockade flest. "medaljpoäng":

1. SK Rockaden, Stockholm 25, 2. SS Manhem, Göteborg 22, 3. Västerås Östra SK 19, 4. Wasa SK, Stockholm 15, 5. Lunds ASK 14, 6. Nyköpings ASK 13, 7-9. Ervalla SS, SK Rockaden, Umeå samt Upsala ASS 11, 10-12. HG-Schack, Helsingborg, SK Kamraterna, Trollhättan och Limhamns SK, Malmö 10, 13-15. SS Allians, Skänninge, Linköpings ASS samt Schack 08, Norrköping 9, 16-19. Farsta SK, Finspångs SK, Hulfsfreds SK samt Västerås SA 8, 20. Helsingborgs SS 7.

SM-blixten samlade 120 deltagare som kvalspelade i tio 12-mannagrupper. De fyra främsta i varje grupp gick vidare till respektive A-, B-, C- och D-final.

Rolf Martens

A-finalen borde i Lars Karlssons frånvaro ha varit vikt för Harry Schüssler, åtminstone var det de s.k. experternas mening. Men han blev "bara" tvåa efter att ha förlorat mot Rolf Martens. Denne har inte tävlat med någon reda på snart femton år men besitter ändå aktningvärd slagkraft, inte minst i blix.

Resultat: Rolf Martens, IKF Mladost, Malmö 6½ (av 9), Harry Schüssler, Limhamns SK 6, Jan-Olov Lind, Ervalla SS 5½, Ludvig Sandström, Lunds ASK och Dan Östergaard, SK Rockaden, Stockholm 4½, Milad Keryakes, SK Passanten, Huddinge, Johan Ingbrandt, Schack 08, Norrköping och Rikard Winsnes, SS Manhem, Göteborg 4, Anders Kling, SK Rockaden, Sundsvall och Robert Åström, SS Luleå 3.

B-finalen: Christian Jepson, Lunds ASK 7, Anders Larsson, Upsala ASS, Ralf Åkesson, Södra SASS, Stockholm och Åke Olsson, Vällingby SS 6½.

C-finalen togs hem av Christer Hartman, SK Rockaden, Stockholm, medan D-finalen vanns av Matej Grujic, Malmö SS.

Olympialaget

Ulf Andersson, Harry Schüssler, Lars Karlsson, Tom Wedberg, Ferdinand Hellers och Thomas Ernst.

Det blir den nionde olympiaden för Ulf, som debuterade i Siegen 1970. Han har hela tiden suttit på första bord, där hans insatser är oerhört imponerande:

Av 113 partier har han endast förlorat 11. Han har aldrig tagit mindre än 50 vinstprocent, fyra gånger har han legat över 65%.

Schüssler gör sitt sjätte OS (debut 1976), Wedberg och Lars Karlsson gör sitt fjärde, Ernst sitt andra medan Hellers debuterar.

Wedberg har också ett imponerande facit: 60, 60 respektive 67 vinstprocent.

Damlaget kommer att tas ut i slutet av augusti.

RESULTAT:

KLASS I

Vecka 1, 8-manna:

Grupp 1: 1. Stephan Kring, Hulfsfreds SK 6, Ove Hartzell, Farsta SK 4, 3. Hans-Peter Nikkanen, Eskilstuna Finska Förening 4.

Grupp 2: 1. Anna Benér, Limhamns SK, Malmö 5½, 2. Peter Kärrberg, Lundby SS, Göteborg 4½, 3. Gunnar Bergqvist, Alliance SK, Söderhamn 4.

Grupp 3: 1. Ingemar Larsson, SK Rockaden, Sundsvall 4½ (av 6), 2. Karl Lundbäck, Schack-27/Hägersten 3½, 3. Jarmo Parola, Eskilstuna Finska Förening 3½.

Grupp 4: 1. H G Andersson, Västerås Östra SK 5½, 2. Roger Larsson, Ölands SS 4, 3. Lars Bergström, SS Manhem, Göteborg 4.

Vecka 1, 10-manna:

Grupp 1: 1. Sven Axelsson, Växjö SK 7, 2. Bo Aurell, Hässleholms SK 7 (uppf), 3. Fredrik Gothnier, Haninge SS 6.

Grupp 2: 1. Bo Nyberg, Upsala ASS 7, 2. Joachim Berggrén, SS Manhem, Göteborg 6½, 3. Rickard Engman, SK Rockaden, Umeå 6.

Grupp 3: 1. Pierre Jannung, Schack-27/Hägersten 6, 2. Anders Knutsson, SK Kamraterna, Göteborg 6, 3. Mats Winther, Nynäshamns SK 6.

Vecka 2, 8-manna:

Grupp 1: 1. Kristian Eriksson, Lundby SS, Göteborg 5, 2. Bengt Nilsson, Finspångs SK 5, 3. Lars Nilsson, Sala SK 4.

Grupp 2: 1. Stephan Kring, Hulfsfreds SK 5 (av 6), 2. Juha Koivuniemi, Motala SS 4, 3. Juan Dalmau, Solna SS 3½.

Grupp 3: 1. Kent Liljegren, Limhamns SK, Malmö 4½, 2. Rolf Iwansson, Jönköpings SS 4, 3. Stefan Olsson, SK Bara Bönder 4.

Grupp 4: 1. Uno Axelsson, SK Kamraterna, Göteborg 6, 2. Mats Ahlgren, HG-Schack, Helsingborg 5½ (uppf), 3. Alf Isaxon, Växjö SK 4.

Grupp 5: 1. Sven Breimar, Vällingby SS 5, 2. Ulf Wallgren, Schack 08, Norrköping 4, 3. Per-Olov Ståhlberg, Fagersta SS 4.

Grupp 6: 1. Jan-Erik Brundell, Lunds ASK 4½, 2. Axel Jägare, SK City, Eskilstuna 4½, 3. Björn Torneffjell, Norrköpings SS 4½.

Grupp 7: 1. Lars Bergström, SS Manhem, Göteborg 5½, 2. Peter Nilsson, Västerås Östra SK 5, 3. Jan Thomas Storaas, Limhamns SK, Malmö 5.

Grupp 8: 1. Gunnar Andersson, Slottsbrons SK 6, 2. Niklas Frost, En Passant, Svedala 4½, 3. Staffan Zetterberg, Horndals SK 4½.

Vecka 2, 10-manna:

Grupp 1: 1. Lars Österlund, SK Rockaden, Umeå 7½, 2. Kenneth Karlsson, Wasa SK, Stockholm 7 (uppf), 3. John Hultberg, Helsingborgs SS 6½.

Grupp 2: 1. Mats Borg, Södertälje SS 7, 2. Torsten Larsson, Malungs SK 5½, 3. Jesper Hamark, SS Manhem, Göteborg 5½.

Grupp 3: 1. Gunnar Johansson, Nyköpings ASK 6 (av 8), 2. Sten Säfholm, Wasa SK, Stockholm 6 (uppf), 3. Niklas Ivenholt, Lidköpings SS 5.

Grupp 4: 1. Ove Lundberg, Upsala ASS 7½, 2. Mephisto MM 4 Turbo 7 (uppf), 3. Johan Westberg, Jakobsbergs SS 6.

Grupp 5: 1. Ulf Strand, Upsala ASS 7, 2. Mephisto Roma 68020 6, 3. Dan Ljungström, SA Fenix, Borås 5½.

KLASS II

Vecka 1, 8-manna:

Grupp 1: 1. Lasse Rautio, Eskilstuna Finska Förening 4½, 2. Lasse Spolin, Majornas SS, Göteborg 4, 3. Ingemar Zerpe, Norrköpings SS 4.

Grupp 2: 1. Bengt Claesson, SK-47, Mariestad 6, 2. Rod Stephens, Växjö SK 5, 3. Arne Persson, Lunds ASK 4½.

Grupp 3: 1. Viljo Koski, Lidköpings SS 5 (av 6), 2. Ulrika Swan, Ervalla SS 4½ (uppf), 3. Lars Månsson, Kungsbacka SK 3½.

Grupp 4: 1. Mattias Johansson, Arboga SK 5 (av 6), David Eriksson, Avesta SS 4½ (uppf), 3. Uno Nilsson, SK Vi-Mo, Falkenberg 4½ (uppf).

Grupp 5: 1. Håkan Jonsäll, Schack 08, Norrköping 5 (av 6), 2. Bengt Söder, Gävle SA 3½, 3. Gunnar Grandin, Rånäs SK 3.

Grupp 6: 1. Karl Svensson, Vanneberga SK 4 (av 6), 2. Levi Gransing, Kymbo SK 3½, 3. K G Lundquist, Nyköpings ASK 3½.

Grupp 7: 1. Ken Lennaard, Wasa SK, Stockholm 4 (av 6), 2. Jan Svensson, SK-47, Mariestad 4, 3. Steve Strömblad, Lundby SS, Göteborg 4.

Vecka 1, 10-manna:

Grupp 1: 1. Stig Carlsson, Mariefreds SK 8 (av 8!), 2. Peter Skoglund, SK Rockaden, Umeå 6 (uppf), 3. Sigurd Madison, Lunds ASK 5.

Grupp 2: 1. Tomas Pettersson, SS Manhem, Göteborg 5½ (av 8), 2. Tor Löfström, Skövde SS 5, 3. Peter Skoglund, Solna SS 5.

Grupp 3: 1. Niklas Frost, En Passant, Svedala 9 (av 9!), 2. B Rutger J:son Kylhe, Wasa SK, Stockholm 6, 3. Stig Gustafsson, SK-47, Mariestad 6.

Vecka 2, 8-manna:

Grupp 1: 1. Kenneth Eriksson, Finspångs SK 5½, 2. Kurt Ahlgren, HG-Schack, Helsingborg 5, 3. Fredrik Jacobsson, Södra SASS, Stockholm 4.

Grupp 2: 1. Björn Marcussen, SS Luleå 6, 2. Bernt Johansson, Norrköpings SS 5, 3. Victoria Johansson, Linköpings ASS 4½.

Grupp 3: 1. Leif Haraldsson, SS Allians, Skänninge 5, 2. Jan Jörgensen, HG-Schack, Helsingborg 4½, 3. Alf Svensson, Tanums SS 4.

Grupp 4: 1. Magnus Wahlund, Västerås Östra SK 6½, 2. Leif Bohman, SK Kamraterna, Trollhättan 4½, 3. Per-Erik Gustavsson, Malmö SS 4.

Grupp 5: 1. Gert Gustavsson, SK Vi-Mo, Falkenberg 4, 2. Kent Gustavsson, SS Gambit, Norrtälje 3½, 3. Michael Knaak, Limhamns SK, Malmö 3½.

Grupp 6: 1. Pär Andersson, Horndals SK 5, 2. Anders Hansen, HG-Schack, Helsingborg 5, 3. Siwert Relefors, Avesta SS 5.

Grupp 7: 1. Toivo Kardehill, Götaverkens SK, Göteborg 6, 2. Robert Svensson, HG-Schack, Helsingborg 4½, 3. Patrik Lyrberg, SK Rockaden, Stockholm 4.

Grupp 8: 1. Max Wahlund, Wasa SK, Stockholm 5½, 2. Arne Persson, Lunds ASK 5, 3. Mats Johansson, Schack 08, Norrköping 4.

Grupp 9: 1. K G Lundquist, Nyköpings ASK 4½ (av 6), 2. Lennart Ohlsson, Lunds ASK 4½ (uppf), 3. Christian Smedjeborg, KH-Alliansen, Kumla 3½.

Vecka 2, 10-manna:

Grupp 1: 1. Tomas Dedorson, SS Luleå 7½, 2. Oscar Glad, Osby SK 7 (uppf), 3. Göran Bergström, Solna SS 5.

Grupp 2: 1. Lennart Johansson, Kristallens SK, Stockholm 7½, 2. Marcus Aveholt, Vattholma SS 7 (uppf), 3. Mikael Karlsson, Uddevalla SS 6.

Grupp 3: 1. Anders Bengtsson, Sundsvalls SK 7, 2. Magnus Grehn, Strängnäs SS 7 (uppf), 3. Per Lindqvist, SK City, Eskilstuna 6.

Grupp 4: 1. Olle Tidblad, Täby SK 6 (av 8), 2. Sebastian Wärmländer, Wasa SK, Stockholm 5½, 3. Arno Platou, Linköpings ASS 5½.

Grupp 5: 1. Paul Andersson, SK Kamraterna, Sölvesborg 7½, 2. Tomas Wrangenby, Linköpings ASS 6½, 3. Ingvar Johansson, Finspångs SK 6.

Grupp 6: 1. Bengt Karlsson, SK S:t Erik, Stockholm 6½, (av 8), 2. Ulrik Svensson, Rödeby SK 6 (uppf), 3. Gary Olsson, SK Bara Bönder 5.

Grupp 7: 1. Kent Sjölund, Sundsvalls SK 6½, 2. Christian Larsson, SK Rockaden, Stockholm 6½, 3. Tommy Svensson, SK City, Eskilstuna 6.

KLASS III

Vecka 1, 8-manna:

Grupp 1: 1. Ulf Johansson, Ervalla SS 6, 2. Klas Skytt, Hulfsfreds SK 5½ (uppf), 3. Allan Petersson, Vindelns SK 5½ (uppf).

Grupp 2: 1. Harry Carlsson, Gnesta SK 6, 2. Frank Dalerhult, Finspångs SK 4½, 3. Erik Jarkiewicz, Åtvidabergs SK 4½.

Grupp 3: 1. Matts Karlgren, Ervalla SS 6, 2. Asbjörn Nejman, SS Manhem, Göteborg 5, 3. Anders Owen Jansson, Linköpings ASS 4½.

Grupp 4: 1. Wladyslaw Gradborg, Haninge SS 5½, 2. Pär Svensson, Avesta SS 4½, 3. Ilpo Kuusisto, Skinnskattebergs SK 4½.

Vecka 1, 10-manna:

Grupp 1: 1. Bo Wik, Östersunds SS 7½, 2. Leif

Nordebrink, Västerås ASK 7 (uppf), 3. Håkan Claesson, Farsta SK 7 (uppf).

Grupp 2: 1. Erik Wilkeberg, Nynäshamns SK 7½, 2. Rickard Myrberg, Upsala ASS 6½, 3. Göran Andersson, Huskvarna ASK 6.

Grupp 3: 1. Ken Larsson, Täby SK 6, 2. Peter Karlsson, SK Schackvännerna, Karlskrona 6, 3. Ronny Heijdenberg, SK Kramm, Kramfors 5.

Grupp 4: 1. Olavi Tulegren, Nyköpings ASK 7½, 2. Fredrik Wijk, Farsta SK 7 (uppf), 3. Clas-Åke Andersson, Roslagsbro SK 6.

Vecka 2, 8-manna:

Grupp 1: 1. Stefan Söderberg, SK Kamraterna, Trollhättan 5 (av 6), 2. Jonas Lundvik, Vattholma SS 4½ (uppf), 3. Lars Gunnarsson, Nyköpings ASK 4.

Grupp 2: 1. Allan Lennerstad, SS Manhem, Göteborg 5 (av 6), 2. Johan Jersblad, Åhus SK 4, 3. Anders Owen Jansson, Linköpings ASS 4.

Grupp 3: 1. Daniel Lundin, SK Rockaden, Stockholm 5½, 2. Curt Gustavsson, Uppvidinge SK 4½, 3. Rasmus Holving, SK Rockaden, Stockholm 4.

Grupp 4: 1. Torbjörn Wiklund, SK Kamraterna, Trollhättan 6 (av 6!), 2. Börje Skoog, Osby SK 4, 3. Ivar Karlsson, Växjö SK 3½.

Grupp 5: 1. Björn Eriksson, Västerås Östra SK 4 (av 6), 2. Magnus Nilsson, Åhus SK 4, 3. Urban Bylund, Kristallens SK, Stockholm 3½.

Grupp 6: 1. Mats Ericsson, Vaggeryds SK 4½ (av 6), 2. Martin Nilsson, Kristianstads SK 4½ (uppf), 3. K-G Vinsa, Götaverkens SK, Göteborg 3½.

Grupp 7: 1. Göran Palmqvist, Malmö SS 5½, 2. Kjell Guldbbrand, Linde SK 4½, 3. Björn Fröberg, SK Rockaden, Stockholm 4½.

Grupp 8: 1. Michael Lahrzon, Solna SS 5 (av 6), 2. Göran Myrenfors, SK Rockaden, Stockholm 4½ (uppf), 3. Lennart Fors, Schack-27/Hägersten 4.

Vecka 2, 10-manna:

Grupp 1: 1. Sven Wikner, SS Manhem 7, 2. Roger Ahlbom, Gnarpss SK 5½, 3. Lennart Krook, SS Luleå 5½.

Grupp 2: 1. Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 6½, 2. Stefan Olsen, Norbergs SK 6½, 3. David Ljungström, Faringe SK 6.

Grupp 3: 1. Ronny Heijdenberg, SK Kramm, Kramfors 6½, 2. Per Wikström, SK Rockaden, Umeå 6, 3. Jonas Gunnäs, SK Rockaden, Stockholm 6.

Grupp 4: 1. Björn Eidmark, SS Gambit, Norrtälje 6½, 2. Nils Uhlén, Ovensiljans SS, Mora 6½, 3. Martin Öhman, SK Bara Bönder 6.

Grupp 5: 1. Christer Johansson, Farsta SK 6½, 2. Claes Grehn, Strängnäs SS 6, 3. Åke Larsson, Göteborgs SS/Poseidon 6.

Grupp 6: 1. Mikael Sjöberg, Hudiksvalls SK 6 (av 8), 2. Janne Paaso, Västerås SA 5½, 3. Ulf Nilsson, Lunds ASK 5.

Grupp 7: 1. Berndt Westerlund, Östersunds SS 7, 2. Arne Pettersson, Nyköpings ASK (uppf), 3. Leif Storbacka, Husby SK 7 (uppf).

UNGDOMSSIDORNA

4-nationers juniorer:

Det svenska stålet bet igen!

Efter en förkrossande seger i sista rondan lyckades det svenska juniorlandslaget även i år ta hem 4-nationers. Men det satt hårt åt — inför avslutningsdagen ledde värdsnationen Danmark turneringen med 2½ poäng.

Efter premiären i Norge i vintras var det nu dags för Danmark att svara för arrangemangen. Spelplatsen var Tjele Efterskole nära Randers på Jylland. Skolan är ett internat med specialinriktning på schack och hade veckan innan hyst ett träningsläger med de danska elitjuniorerna. Mer om Danmarks "schackskola" blir det i ett kommande nummer!

Danskarna har all heder av förhållandena. Maten var god och inkvarteringen skedde så, att varje lag hade ett eget hus där man kunde rå sig själva; så nära idealet man kan komma. Möjligen var ett minus att rökning var tillåten i spellokalen, men rökarna var så få att de knappast störde.

Så över till spelet! Turneringen fick en för det svenska laget något olycklig inledning. Matchen mot Danmark såg till en början ganska bra ut, men allteftersom tiden gick försämrades läget allt mer. I upptakten till tidsnöden fruktade man en utklassning och trots en viss hyfsning på slutet skrevs förlusten till klara 6½—3½. Island och Norge spelade samtidigt 5—5 och lämnade därmed fjärdeplatsen åt oss.

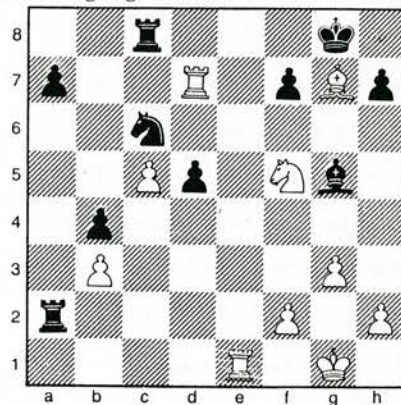
I andra rondan ljusnade det en aning. I en hård match kunde Island till slut besegras med 5½—4½ efter att kanske ytterligare någon halva varit inom räckhåll. Danmark vann över Norge med samma siffror och utökade sin ledning.

Bäste poängplockare i det svenska laget blev Per Vernersson, vars goda SM-form (eller är det spelstyrka?) stod sig — tre raka ettor! Se noga på, för så här skall lagschack spelas! En liten öppningsfördel förstoras med lugna medel och utan risktagning tills den är vinnande, givetvis utan tidsnödskladd.

DUBBELFIANCHETTO

Per Vernersson — Tomas Björnsson
Sverige Island

1. Sf3 d5 2. c4 e6 3. g3 Sf6 4. Lg2 Le7 5. 0-0 0-0 6. b3 c5 7. Lb2 Sc6 8. cxd5 Sxd5 9. Sc3 Sc7 10. Tc1 b6 11. Sa4 Tb8 12. d4 La6 13. dxc5 b5 14. Sc3 b4 15. Se4 Dxd1 16. Tfxd1 Lxe2 17. Td7 Sd5 18. Sd4 Lb5 19. Sxb5 Txb5 20. Sd6 Ta5 21. Lxd5 exd5 22. Sf5 Txa2 23. Lxg7 Lg5 24. Te1 Tc8

25. Te7 Td8 26. Txc6 Ta3 27. f4

1-0

Innan tävlingen tyckte åtminstone jag att Island fick bära favoritskapet, med ett från Sandnes nästan helt oförändrat lag. Nu hade emellertid danskarna ryckt åt sig en klar ledning, och inför slutronden såg tabellen ut så här: Danmark 12, Island och Norge 9½ och Sverige 9.

Önskeresultatet mellan Danmark och Island var nu 3½—6½, och det fanns faktiskt en viss fog för sådana förhoppningar. Skall man ge arrangörerna något klander, så är det för valet av tidpunkt. Tävligen kolliderade med både Kadett-VM och storturne-

ringen i Næstved, vilket innebar att hemmalaget till sista rondan tappade fyra av sina bästa spelare. Vid "önskeresultatet" skulle 7—3 mot Norge räcka till seger.

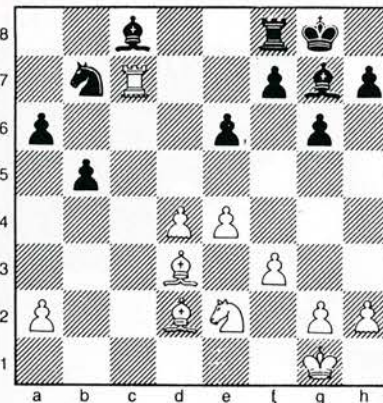
—Det räcker inte, trodde vår förstabordsspelare i en blandning av realism och optimism, —8—2 behöver vi nog... Nå, sådana siffror går man inte ut och vinner med på beställning. Målsättningen i slutmatchen var därför att kämpa vid alla bord, undvika desperata vinstförsök och se hur långt det räckte.

Så här långt hade de svenska kadetterna inte haft någon speciellt lyckosam turnering. 1½ poäng hade ramlat in på åtta partier, och förutsättningen för en chans i slutstriden var att det klaffade bättre där. Tidigt i matchen fick vi precis vad vi behövde när Mattias Wallerstedt snabbt fick avgörande fördel:

GRÜNFELD-INDISKT

Mattias Wallerstedt — Ole Johan Valaker
Sverige Norge

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4 c5 8. Se2 cxd4 9. cxd4 Sc6 10. Le3 0-0 11. Te1 Lg4 12. f3 Ld7 13. 0-0 Sa5 14. Ld3 b5 15. Dd2 a6 16. Tfd1 e6 17. Tc5 Sb7? 18. Tc2 Da5 19. Tdc1 Dxd2? 20. Lxd2 Tac8? 21. Tc7! Txc7 22. Txc7 Le8

23. e5! f5 24. exf6.p. Lxf6 25. Le4 Sd6 26. Lb4 Ld8 27. Tc6 Lb7 28. Txd6 Lxe4 29. fxe4 Le7 30. e5 Lxd6 31. exd6 Td8 32. Sc1 a5 33. Lc5 b4 34. Sd3 Tb8 35. d7

1-0

Vad som därefter hände var nästan överkligt. Partierna, som efter någon timmes spel var ganska jämna, vägde allt mer över i svensk favör. Tidsnöd har förstört många goda ställningar, men här gick allt hem! Efter fyra timmars spel hade vi ryckt ifrån till 6½—½, och det var tydligt att vi hade goda utsikter trots att danskarna höll jämnt mot Island.

I den andra matchen höll många partier på länge, och det var först efter fem timmar som läget klarnade. Till sist kunde Island vinna med 5½—4½, inte det bästa resultatet för oss... Under tiden fortsatte emellertid siffrorna att skjuta i höjden i vår match och stannade inte förrän vid 9—1! **Slutställningen** blev därmed:

Sverige	18
Danmark	16½
Island	15
Norge	10½

Och här är de svenska spelarna:

	D	I	N
Richard Wessman	½	½	1
Reynir Helgason	½	1	½
Jesper Hall	0	½	1
Per Vernersson	1	1	1
Pontus Sjödahl	½	1	1
Peter Lavryd	0	1	1
Christian Jepsen	0	0	—
Anton Åberg	0	—	1
Henri Majanmaa	1	0	½
Mattias Wallerstedt	0	0	1
Stefan Solbrand	—	½	1
Summa	3½	5½	9

Lagen bestod av sex juniorer och fyra kadetter. Som synes saknades Ferdinand Hellers och Rikard Winsnes i laget, vilket man dock inte skall dra för stora växlar på. Kanske det hade gått att få ytterligare någon poäng i den första matchen, men i ett sådant tankeexperiment måste man också ta med att Danmark alltså spelade med fyra reserver i slutronden.

Som lagledare vill jag gärna ta tillfället i akt att berömma de svenska spelarna, vars uppträdande var gott till exemplariskt. Liksom i december i Norge blev slutronden avgörande till lagets fördel, vilket får betraktas som ett tecken på styrka — i synnerhet när det gått mindre bra i början.

Som avslutning skall vi titta på ett parti från första bordet. Det är ett typiskt Richard-Wessmanparti, fullt av komplikationer och möjligheter för båda parter. Och, framför allt, Kamp.

KUNGSINDISKT FÖRSVAR

Richard Wessman — Rune Djurhuus
Sverige Norge

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 0-0 5. e4 d6 6. Le2 Sbd7 7. 0-0 e5 8. Dc2

Ett normaldrag. Efter 8. -exd4 9. Sxd4 Sxe4 kan damen ta tillbaka på e4.

8. -c6 9. d5 c5

9. -cxd5 hjälper vit att öppna damflygeln.

10. g3!?

Idén är att med Sh4 och eventuellt Ld3 hålla emot svarts motspel med f7—f5.

10. -Kh8

I Lugano 1988 spelades i Wessman—Romero det sämre 10. -Se8 11. Sh4 Lf6 12. Sg2 Le7. och efter 13.

Ld3 Sg7 14. a3 f5? följer 15. Lh6! Efter textdraget finns möjligheten Sg8 och Lh6.
11. Sh4 Sg8 12. a3 Sdf6?!
 Kanske var 12. -Lh6 bättre.
13. b4 Lh3 14. Td1 Sd7 15. Tb1 f5 16. exf5 gxf5 17. Sb5! Db8

Ett skarpare försök var 17. -Df6 18. Sc7 f4!? (18. -Tac8 19. Se6), men svart verkar inte ha något efter 19. Sxa8 fxc3 20. fxc3 Df2 + 21. Kh1.
18. Lf1
 18. bxc5 Sxc5 19. Le3 b6! 20. Lxc5 bxc5 21. Sd4 och nu 21. -cxd4! ger svart god kompensation för damen.

18. -Lxf1 19. Txf1 Se7 20. Lg5 Lf6 21. Lxf6 Txf6 22. bxc5?!

Bättre 22. f4.

22. -Sxc5 23. f4

Avsikten med vits 22:a var att efter 23. -a6 ha 24. fxe5! dxe5 25. Sc3 Df8 26. d6 med liten fördel för vit.

23. -e4! 24. Dc3 Kg7 25. h3 h5 26. Tbe1(!?)

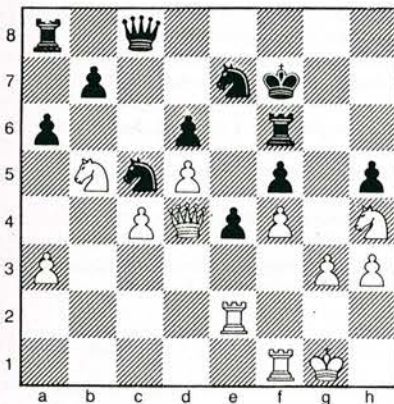
Här var tornet på väg till g2 via b2, men innan mellanlandningen upptäcktes 26. -Sa4...

26. -Kf7 27. Te2 Dc8 28. Dd4!?

Efter detta drag måste vit vara beredd offra pjäs.

28. -a6

Eller 28. -Sb3 29. Dc3 Sc5 med invit till dragupprepnin.

29. g4!

Inte 29. Sc3 Sb3 och c4 faller.

29. -hxc4

29. -axb5 30. g5 Tg6 31. Sxg6 Kxg6 32. Df6+ är bra för vit, men 29. -fxg4 leder till komplikationer, t.ex.

30. Sc3 gxh3 31. f5! eller 30. -Sf5 31. Sxf5 Dxf5 32. Sxe4 Sxe4 33. Txe4 gxh3 34. Kh2!

30. hxc4 fxc4 31. Sc3 Dh8!

Eller 31. -Sf5, även om svarts g-bonde skyddar vits kung.

32. Sxe4 Dxh4?

Ett allvarligt fel. 32. -Sxe4 ledde till trolig remi, t.ex. 33. Dxe4 Te8 34. Tfe1 (hot 35. Dxe7+) Dxh4 35. Th2 Dg3+ 36. Tg2 Dxf4 37. Dh7+ Kf8 38. Dh8+ Sg8 39. Txe8+ Kxe8 40. Dxc8+ Kd7 41. Dxc4+ även om svart står litet bättre i slutspelet.

33. Th2

Inte 33. Sg5+ Kg6.

33. -Sf5 34. Db2!

Vit står på vinst.

34. -Sxe4

Eller 34. -Dxh2+ 35. Dxh2 Sxe4 36. Dh7+ Ke8 37. Dg8+ Tf8 38. De6+ Kd8 39. Dxe4 Sg3 40. Dh7! Sxf1 41. c5! dxc5 42. d6 eller 41. -Se3 42. c6! med vinst.

35. Dxb7+ Kg6 36. Txh4 Sxh4 37. Dxa8 Sf3+ 38. Kg2 Sh4+ 39. Kg1 Sf3+ 40. Kg2 Sh4+ 41. Kh1! g3

41. -Sg3+ 42. Kg1 Sxf1 43. Dg8+ och 44. Dg5+.

42. De8+ Kg7 43. Dxe4 g2+ 44. Dxc2

Enklare var 44. Kg1.

44. -Sxg2 45. Kxc2 Tf7 46. Kf3 Tc7 47. Tc1

47. Ke4!?

47. -Kf6 48. Ke4 Te7+ 49. Kd4!?

Bättre 49. Kd3.

49. -Kf5 50. Th1 Te4+ 51. Kd3 Txf4 52. Te1 a5 53.

Te6 Tf3+ 54. Kd4 Tf4+ 55. Kc3 Tf3+ 56. Kb2 Th3

Bättre chanser bjöd 56. -a4.

57. Txd6 Ke5 58. Tc6 Td3 59. d6 a4 60. c5 Kd5 61.

Tc7 Kc4 62. d7 Td2+ 63. Kc1 Kc3 64. c6 Ta2 65.

Kd1

1-0

Kommentarer ur bulletinen: **Richard Wessman och**

Mats Eriksson

Richard Wessman

U-Schack kombinerar storkurs och läger

Nu skall jag ösa beröm över U-Schacks, Västmanland, flotta arrangemang i Fellingsbro sista veckan i juni. Jag var bara gäst några dagar, men fick i alla fall en klar bild av den bredd och det djup som ungdomsschacket har i denna del av landet.

140 personer fanns med i Fellingsbro. Av dem var 90 lägerjuniorer i låg- och mellanstadieåldrarna, de flesta från Västmanland och Sörmland. Tio var handledare av olika slag, men så fanns det också — och det var nog det viktigaste — hela 40 tränare, de flesta i tonåren och just nu föremål för en intensiv ledarutbildning. Att kombinera kurs och läger är inte alldeles nytt, men här var det genomfört i större skala och med större konsekvens än någon gång tidigare.

Tränaradepterna kom inte oförberedda till Fellingsbro. Under våren och försommaren fick de vara med om flera kurser där det arbetades med pedagogiska frågor. På lägret kom så det praktiska eldopet. Man fick pröva sina lärdomar på lägerjuniorerna, som indelades i åtta grupper, från nybörjarna i "Bondegruppen" till de mest erfarna i "Kungsgruppen". Till uppgifterna hörde också att dekorera de olika lokalerna. Sällan såg man festligare "barometrar", färgrikare rondtabeller! Ett

nytt grepp var den reklam man i förväg skulle göra inför träningspassen — här visste uppfinningsrikedomen nästan inga gränser.

Vid mina besök i grupperna såg jag många exempel på fitness i handlaget hos de unga tränarna. Schack är oslagbart som medel att fånga juniorernas intresse, men det gäller ju att hitta rätta inkörsporten. Här lyckades det nästan alltid. Så hade man också ett träningsprogram av bästa märke, signerat Robert Danielsson, landets mest uppslagsrike schacklärare sedan många år. Han fungerade som kursledare och hade goda medarbetare, t.ex. outtröttlige veteranen Ragnar Öberg.

Var och en som följt svenskt juniorschack, i synnerhet det västmanländska, vet förstås att det här kurs-lägret inte hade varit möjligt utan Göran Malmsten. Schackfyrens organisatör vill helst verka utan att synas. Men nog fanns han där, i Fellingsbro, bakom det mesta. Ända hade han tryggt kunnat överlämna de tusen detaljerna till en mycket effektiv lägerchef, 20-åriga Staffan Jansson, Västerås.

Sol, bad, idrott, schack! Det formligen sjöd av verksamhet på Fellingsbro Folkhögskola under dessa snabbt förbiflyende somrardagar. Men det blir uppföljning på olika sätt för de nya tränarna. Och någon ledarbrist i regionen blir det inte på länge, länge!

Lars Bäckström

En av grupperna i Fellingsbro tränar i gröngräset.

Göteborg Cup

Nära tvåhundra deltagare — 197 för att vara exakt — mötte upp till spel när Lundby och Manhem än en gång bjöd in till sin årliga ungdomsturnering. Siffran innebar ett nytt deltagarrekorde och fortsätter utvecklingen räcker inte Hvitfeldtska gymnasiets gymnastiksal till.

Göteborg Cup är en litet annorlunda schacktävling på så sätt att spelet bara pågår halva dagarna. Resten av tiden ägnas åt sommar-Göteborg, och deltagarna får därmed större möjligheter än vanligt att vara tillsammans vid sidan av schackbrädet. En nackdel är att andelen hemmaspelare är ganska låg.

Bland de tvåhundra spelarna återfanns trettio flickor, en ganska hög siffra. Att vi har en generation spelstarka flickor på gång i Sverige visades också av att flera höll sig väl framme i prislister. Detta gällde i synnerhet C-klassen, som också får räknas som tävlingarnas hårdaste.

Resultat:

Klass A (70-71): 1. Stefan Radovic (Piteå SK) 5½ av 7, 2. Kenneth Olsson (SS Manhem) 5, 3. Peter Engström (SS Manhem) 5, 4. Patrik Gemzell (SK Passanten) 5, 5. Magnus Bladh (Bergeforsens Ungdomsschack) 4 (15 deltagare).

Inbjudningsturneringen:

KLAR SEGER FÖR MOBERG

Parallellt med Göteborg Cup spelades också en inbjudningsturnering med deltagare från de nordiska länderna. Hemmasonen Karl Johan Moberg kunde ta hem en klar seger med blott två remier i tappade poäng.

19-åriga Karl Johan Moberg var högst rankad och fick väl också gälla som favorit i Bergergruppen. Sättet han vann på var övertygande. Tre inledande vinster följdes av två remier mot värsta konkurrenterna och en avslutande snabbvinst. På en likaledes klar andraplats följde norske deltagaren Tore Kolås, bland de lägst rankade, men vad norska rankingtal betyder har vi svenskar fått lära oss genom åren...

Klass B (72-73): 1. Patrik Sjöberg (Västerås SA) 8 av 8, 2. Elisabeth Micklander (Kerteminde, Danmark) 6, 3. Anders Tikkanen (Tolita SK, Kil) 6, 4. Fredrik Andersson (Majornas SS) 6, 5. Ola Lundkvist (Ingelstad/Uråsa SK) 5½ (49 deltagare).

Klass C (74-75): 1. Daniel Ronneland (ÅK 77) 6½ av 8, 2. Hans Krogh Harestad (Randaberg, Norge) 6, 3. Viktoria Johansson (Linköpings ASS) 6, 4. Trygve Bø (Randaberg, Norge) 6, 5. Håkan Lane (SK Rockaden, Umeå) 6 (66 deltagare).

Klass D (76-77): 1. Cristian Contreras (Västerås ÖSK) 10 av 11, 2. Björn Tikkanen (Tolita SK, Kil) 8, 3. Henrik Enström (Majornas SS) 8, 4. Anders Bäcklund (SS Manhem) 7½, 5. Johan Persson (SK Passanten) 7½ (41 deltagare).

Klass E (78-): 1. Gustaf Trolle (SS Manhem) 24 av 25, 2. Joel Eriksson (SK Kamraterna) 23, 3. Sondre Kristoffer Bø (Fana SK, Norge) 21½, 4. Henrik Mikkelsen (Strandmöllskolens SK, Danmark) 19½, 5. Kim Tell (SK Passanten) 18½ (26 deltagare).

I kampen om klubbpriset segrade Bergeforsens Ungdomsschack klart på 106,9 poäng före Västerås SA 76,2, SK Löparen, Indal 62,4, SS Manhem 61,8 och SK Passanten 51,7.

Tabellen uppvisar ett flertal remier, och kanske var kampviljan aningen låg ibland. Den danske deltagaren Bangsbro insjuknade dessvärre och måste resa hem.

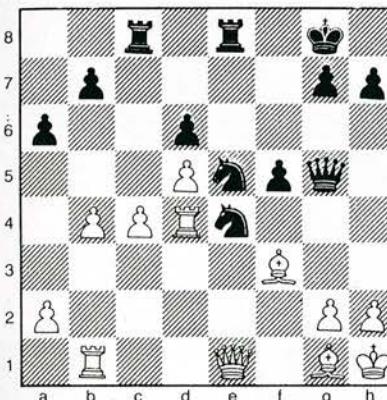
Det här var slutsegrarens kanske mest intressanta parti:

SICILIANSKT PARTI

Anton Åberg — Karl Johan Moberg
Lundby SS SS Manhem

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e5 7. Sb3 Le7 8. Le2 0-0 9. 0-0 Le6 10. f4 exf4 11. Txf4 Sc6 12. Kh1 Te8 13. Sd5 Lxd5 14. exd5 Se5 15. c4 Sfd7 16. Lg1 Lg5 17. Td4 Te8 18. Sd2 f5! 19.

b4 Sf6 20. Tb1 Lxd2 21. Dxd2 Se4 22. De1 Dg5
Med avböjande av remianbud.
23. Lf3

Hot besvaras med mothot, men svart har räknat längst:

23. -Txc4 24. Lxe4 Txd4 25. Lxd4 Sd3! 26. Le3 Txe4! 27. Lxg5 Txe1 + 28. Txe1 Sxe1 29. Lf4 Sc2 30. Lxd6 Se3 31. Kg1 Sxd5 32. Kf1 Sc3! 33. Ke1 Sxa2?

33. -Kf7 bör vinna utan större problem. Gaffeln på e4 hindrar den vita kungen att avancera, och löparen saknar bra drag eftersom b-bonden måste vara försvarad om svart slår på a2.

Nu får vit motspel.

34. Kd2 b6 35. Kd3! Kf7 36. Kc4! Ke6 37. Le7 Sc1
Enda chansen att spela på vinst, eftersom 37. -b5 + leder till remi genom dragupprepning: 38. Kb3 Sc1 + 39. Kc2 Se2 40. Kd3 etc (40. -Sg1?? 41. Lb6).

38. Lxb6 Se2 39. Le3 Ke5 40. Kc5
40. Kd3 ger nästan remi, men bara nästan. Efter 40. -Sf4 + 41. Lxf4 + Kxf4 42. Kd4 g5 43. Kc5 Ke3 44. Kb6 f4 45. Kxa6 g4 46. b5 f3 47. gxf3 gxf3 48. b6 f2 49. b7 tar svart dam med schack!

40. -Ke4 41. Ld2 Kd3 42. Le1 Sc3
Starkare var nog 42. -Sd4 med idén Sc2.

43. Kb6 Kc4 44. Kxa6 Kxb4 45. Kb6 Kc4 46. Kc6 Se4 47. La5 Kd4 48. Kd7 Ke5 49. Ke7 f4 50. Kf7 g5 51. h3?

Bidrag till ungdomssidorna tages gärna emot av

Mats Eriksson
Pärt-Antons Gata 53
421 79 Västra Frölunda
Tel. 031-29 11 82

Alltför räddhågat spelet. Vit fruktade 51. Kg7 g4 52. Kxh7 f3, men det tar lång tid att avskärma löparen från f2 och vit får också en fribonde. Också 51. -h5 52. Kg6 h4 53. Ld8 ser hoppigivande ut för vit.

Svart behåller vissa vinstchanser efter 51. -Kf5!? 52. Kxh7 g4 eller 52. -Sf6 +, men det är tveksamt om det räcker.

51. -Kf5 52. Kg7 h5 53. Kh6 Sg3 54. Ld8 g4 55. Lh4 Sf1 56. Kxh5 g3! 0-1

Det finns inget försvar mot Sf1-e3xg2.

Karl Johan Moberg

Göteborg Cup/Nordisk inbjudningsturnering

Karl Johan Moberg	SS Manhem	×	½	½	1	1	1	—	5	
Tore Kolås	Norge	½	×	½	½	1	1	½	4	
Niclas Hjelm	SK Rockaden	½	½	×	½	½	½	(1)	3	
Joachim Berggré	SS Manhem	0	½	½	×	½	1	—	3	
Anton Åberg	Lundby SS	0	0	½	½	×	½	1	2½	
Anders Burman	Nässjö SK	0	0	½	½	×	1	(½)	2½	
Anssi Bragge	Finland	0	½	½	0	0	×	(1)	1	
(Allan Bangsbro)	Danmark	—	—	0	—	—	½	0	×	½

Deltagarna i inbjudningsturneringen, fr.v.: Anssi Bragge, Anders Burman, Anton Åberg, Joachim Berggré, Niclas Hjelm, Tore Kolås samt Karl Johan Moberg.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Chandler: <i>Tournament Chess vol 28</i>	674 p h	158:-
Lundin: <i>Schackparad 2. Stormästaren Tartakower</i>	112 s i	80:-
Varnusz: <i>Die Caro-Kann Verteidigung</i>	183 h	89:-
Warzecha: <i>Réti-Eröffnung 1. Sf3. Seltene Systeme bis Königsindischer Angriff</i> ..	124 h	89:-
Warzecha: <i>D:o. Das klassische System</i>	131 h	89:-
Warzecha: <i>1. b3. Larsen-Nimzowitsch/Bird Eröffnung</i>	108 h	67:-
Kuligowski: <i>Neuerungen im Réti-system</i>	59 h	58:-
Moser: <i>1. Sc3</i>	61 h	60:-
Schneider: <i>300 schwarze Gambitpartien</i>	45 h	44:-
Soltis/Smith: <i>How to play the Sicilian Defense</i>	185 h	125:-
Schiller: <i>How to play the Queens Indian</i>	83 h	59:-
Schiller: <i>French Winawer Poisoned Pawn</i>	100 h	59:-
Schiller: <i>How to play the Réti</i>	103 h	59:-
Konikowski: <i>Modern Benoni. Four Pawn Attack</i>	69 h	54:-
Dunworth: <i>Developments in the Alekhine Defence 85-87</i>	62 h	42:-

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon 040/16 28 61. Postgiro 63 19 45—3

UTLANDSKRÖNIKAN

Bo Plato:

K & K — En suverän duo!

Den andra World Cup-turneringen spelades 14 juni — 1 juli i Belfort, Frankrike sedan Bilbao, Spanien dragit sig ur med kort varsel. I denna genom tiderna starkaste 16-mannaturnering var Boris Spasskij lägst rankad, en minst sagt ovanlig situation för en exvärldsmästare.

Ett par intressanta frågor väntade på svar:

Skulle Garri Kasparov, som nu gjorde entré i World Cup-sammanhang, och Anatolij Karpov liksom tidigare visa sig vara överlägsna resten av världseliten?

Och skulle Kasparov kunna hota Bobby Fischers elo-rekord på 2780?

Då halva turneringen avverkats såg båda frågorna ut att kunna besvaras med nej. 24-årige estländaren Jaan Ehlevest ledde efter nio ronder med en halv poäng före Kasparov som i sin tur var en poäng före Karpov och Spasskij.

I tionde ronden inledde emellertid Kasparov en segersvit av sällan skadat slag med vinster över i tur och ordning Ljubojević, Andersson, Beljavskij, Ehlevest och Short. Men i näst sista ronden föll världsmästaren mot Karpov och sedan hjälpte det inte att han i sista besegrade även Sokolov.

Då sluttabellen gjordes upp såg det ut ungefär som vanligt: Kasparov och Karpov i topp med 1½ poäng till godo på trean Ehlevest. Och fyra Sovjet-spelare bland de sex främsta...

Ulf Andersson, som gjorde en utmärkt insats i den första World Cup-turneringen i Bryssel, fick en drömstart med seger som svart mot Jan Timman. Sedan gick tyvärr det mesta snett. I fjärde ronden förlorade han efter ett par obegripligt svaga drag mot Hjartarson och i åttonde råkade han ut för rena katastrofen mot Ehlevest — förlust i 19 drag. Strax därpå blev han överspelad av Kasparov. Det var bud på fler nederlag men mot t.ex. Sokolov klarade han en halva trots två minusbönder i slutspelet.

Fler vinster blev det inte heller trots goda förutsättningar i ett par partier, bl.a. mot Karpov som lyckades hålla en besvärlig avbrottsställning och bärga remi efter 78 drag.

Svenskens skörd, 6½ poäng, får sättas i relation till vad som hände t.ex. VM-kandidaterna Hjartarson, Timman och Jusupov vilka delade sista plats. Hjartarson förlorade sex partier, Timman sju och Jusupov vann inte ett enda.

Mycket goda prestationer utfördes av Ehlevest som på kort tid har utvecklat till en spelare av världsklass, av Hübner, som var säkerheten själv och bl.a. räddade ett hängparti med pjäs under mot den annars så obarmhärtige Karpov, av Ribli, som var ensam utan förlustparti, av Sokolov, som med fjol-årets kandidatfinal i gott minne visade Karpov hur man ska hantera Caro-Kann, samt inte minst av Spasskij som gjorde sin bästa turnering på år och dag. Mot Kasparov offrade han kvalitet och grejade remi och om han inte slarvat bort en pjäs mot Karpov i sista ronden hade han erövrat en odelad fjärdeplats.

Nästa World Cup-turnering spelas i Reykjavik den 1—26 oktober. Den får följande deltagare: Andersson, Beljavskij, Ehlevest, Hjartarson, Kasparov, Kortchnoi, Nikolić, Nunn, Portisch, Ribli, Sax, Sokolov, Spasskij, Speelman, Tal, Timman, Jusupov samt ytterligare en isländsk spelare.

1989 tävlar man i Barcelona, Rotterdam och Skellefteå. Ulf Andersson är med i den sistnämnda. Meningen är att de 25 World Cup-spelarna ska delta i vardera fyra turneringar. De tre bästa resultaten räknas.

Ställningen är efter turneringen i Belfort; med antalet spelade turneringar inom parentes:

1. Karpov 54,5 (2), Ljubojević 38,5 (2), 3. Sokolov 37 (2), 4. Andersson och Beljavskij 35,5 (2), 6. Kasparov 29 (1), 7. Salov 25 (1), 8. Ehlevest 24,5 (1), 9. Nogueiras 23,5 (2), 10. Nunn 22 (1), 11. Timman 22 (2), 12. Hübner, Ribli och Spasskij 21 (1), 15. Portisch 19,5 (1), 16. Short och Speelman 18 (1), 18. Tal 16 (1), 19. Nikolić och Seirawan 13 (1), 21. Sax 10 (1), 22. Hjartarson och Jusupov 9 (1), 24. Kortchnoi 8 (1). Den 25:e spelaren, Rafael Vaganian, tvingades bryta turneringen i Bryssel och hans resultat där kommer inte att räknas.

Innan vi bjuder på ett knippe partier finns det skäl att redovisa ytterligare ett par detaljer:

Arrangemanget i stort får bra kritik och spel-förhållandena i Belfort karaktäriserades som utomordentliga. Däremot får pressservicen klart underbetyg. Telefax fungerade bara ibland, telefonförbindelserna var usla, medarbetare som inte talade engelska stod för amatörmässiga improvisationer etc.

En World Cup-turnering är förvisso ingen vanlig veckoslutsaffär, så låt oss hoppas att arrangörerna i Skellefteå ser om sitt presshus i god tid!

CARO-KANN

Sokolov — Karpov

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Sg5 Sgf6
I World Cup I i Bryssel spelade Tal 5. -Sd6 mot
Nunn (TfS nr 4) och gav upp redan efter 20 drag.
6. Ld3 e6 7. Sf3 Ld6 8. De2!?

I ett av partierna mot Kasparov i fyrmästarturneringen i Amsterdam kom Karpov illa ut efter 8. 0-0
h6 9. Se4 Sxe4 10. Lxe4 0-0 11. c3 e5 12. Lc2 Te8 13.
Te1 exd4 14. Txe8 + Dxe8 15. Dxd4 De7 16. Lf4!

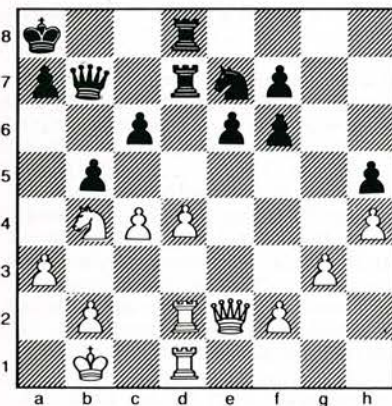
Sokolovs drag hindrar svart från att genomföra befrielsemanövern e6-e5 och det kan också ses som en förberedelse av lång rokad.

8. -h6 9. Se4 Sxe4 10. Dxe4 Sf6 11. De2 b6
Svart måste bestämma sig för hur han ska ha det med damlöparen. Att rockera kort i det här läget kan ha sina risker eftersom h7-h6 inneburit en försvagning. Vit kan mycket snabbt ha ett kungsangrepp i full blom.

12. Ld2 Lb7 13. 0-0-0 Dc7 14. The1 0-0-0 15. La6 Lxa6 16. Dxa6 + Kb8

Varför inte erbjuda dambyte med 16. -Db7? Nja, den vita damen utträttar ingenting på a6 och rutan c8 kan vara bra att ha ledig för t.ex. ett torn om det skulle bli aktuellt att spränga med c6-c5. Dessutom: Karpov har mycket bra statistik som svart i Caro-Kann mot Sokolov och har ingen anledning att bjuda på en halv poäng i onödan...

17. De2 Sd5 18. e4 Sf4 19. Df1 Sg6 20. g3 Le7 21. h4 h5 22. De2 Td7 23. Lg5 Lf6 24. Td2 Thd8. 25. Ted1 Db7 26. Kb1 Ka8 27. a3 Da6 28. Lxf6 gxf6 29. Se1! Se7 30. Sc2 b5 31. Sb4 Db7

32. d5! exd5 33. cxb5 Tc8 34. Dxb5 Sg6 35. De2 Se5 36. b3 Tde7 37. Tc2 Txe2 38. Sxe2 a6 39. Sd4 axb5 40. Sxb5 Db6 41. a4 Dc5 42. Dd2 Sf3 43. De1 Dxc1 + 44. Txc1 Td8 45. Tc7! d4 46. Txf7 d3 47.

Kc1 d2 + 48. Kd1 Td3 49. Sc7 + Kb8 50. Sa6 + Ka8 51. Sc7 + Kb8 52. Sxe6 Txb3 53. Tf8 + Ka7 54. Td8 Tb1 + 55. Ke2 Te1 + 56. Kxf3 d1D + 57. Txd1 Txd1 58. Kf4 Tf1 59. f3 Kb6 60. Sg7 Kc6 61. Sh5 Kd6

Här avbröts partiet. Ingen hade kunnat klandra Karpov om han gett upp utan spel men han kämpade ännu en stund:

62. Sxf6 Ke7 63. Sh5 Kf7 64. g4 Kg6 65. Sg3 Ta1 66. h5 + Kf7 67. g5 Txa4 + 68. Kf5 Ta5 + 69. Kg4 Ta4 + 70. f4 Tb4 71. Sf5 Tb1 72. h6 Tg1 + 73. Kh5 Tf1 74. Sd6 + Ke6 75. Kg6 I-0

Detta hände i första ronden, samtidigt som Timman förgäves försökte få grepp om Ulf Andersson:

DAMGAMBIT

Timman — Andersson

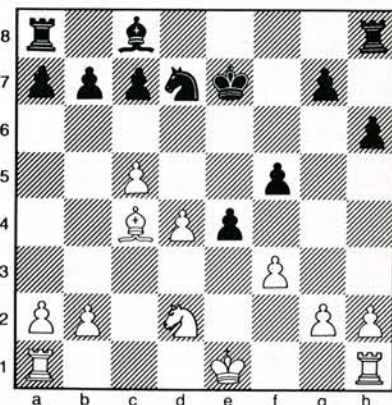
1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Sbd7 5. Lg5 h6 6. Lh4 Le7 7. e3 Se4 8. Lxe7 Dxe7 9. Sxe4 dxe4 10. Sd2 f5 11. Dh5 + Df7 12. Dxf7 + Kxf7 13. c5

Det låg nära till hands att försöka fixera dubbelbonden med 13. f4, då vit får till synes goda möjligheter efter t.ex. 13. -exf3 14. Sxf3 Te8 15. Le2 e5 16. d5. Men svart kan också spela 13. -c5 och efter 14. dxc5 a5!? ser han inte ut att ha några större problem.

13. -c5 14. Le4 + Ke7

Samma ställning uppstod i Bryssel i partiet Kortchnoi—Andersson. Vit fortsatte då med 15. 0-0-0 men fick problem efter 15. -exd4 16. exd4 Sf6 17. The1 Td8 18. d5 b5! och svart vann så småningom (TfS nr 4).

15. f3 exd4 16. exd4

16. -e3!
Timman måste ha förbisett eller i varje fall underskattat styrkan i detta drag.

17. Sb1 Sf6 18. Sc3 c6 19. g3 g5 20. f4 Le6 21. Lxe6 Kxe6 22. 0-0

22. Ke2 ser naturligare ut men det kan följa 22. -Sd5 23. Sxd5 Kxd5 24. Kxe3 Tae8 + 24. Kd3 Te4. Och om vit garderar f4 med t.ex. 23. Thf1 kan svart spela t.ex. 23. -gxf4 24. gxf4 Thg8. 22. -Tae8! 23. Tf3

Ett alternativ var 23. Tae1 med förhoppningen 23. -Sd5 24. Sxd5 Kxd5 25. fxe5. Men frågan är om inte svart kan fortsätta med 25. -Kxd4 26. Txf5 Kd3!?

23. -Sd5 24. Te1 g4! 25. Sxd5
Säkert ett svårt beslut. Men på 25. Tff1 kan följa 25. -Sxc3 jämte Kd5! och vit har väldiga problem. 25. -gxf3 26. Sxe3 Kf6 27. Kf2 Te4! 28. d5 exd5 29. Sxd5 + Ke6 30. Se3 Td8 31. Kxf3 Td2 32. Te1!?

Utsiktslöst var 32. Te2 Txe2 33. Kxe2 Tb4 34. b3 Tb5 o.s.v. I fråga kom dock 32. g4!? som nog måste besvaras med 32. -Kf7.

32. -Td3!
Svart undviker fallgropen 32. -Txh2? 33. c6! bxc6 34. Txc6 + som skulle gett vit motspel. 33. Te1 Kf6 34. Te2 Tc4 35. Kf2 Txe5 36. g4 fxe4 37. Sxe4 + Kf5 38. Se5 Td4 39. Sf3 Txf4 40. Te7 Tb4 0-1

När Hjartarson mötte Ulf Andersson i fjärde ronden hade islänningen efter två inledande förluster just spelat remi mot Ljubojević. Mot Ulf försvarade han sig bra och efter drygt 30 drag uppstod en drag-upprepningsituation. Ulf var inte nöjd med remi — istället gjorde han, som han uttryckte saken, själv mål från motståndarens straffområde...

ENGELSKT

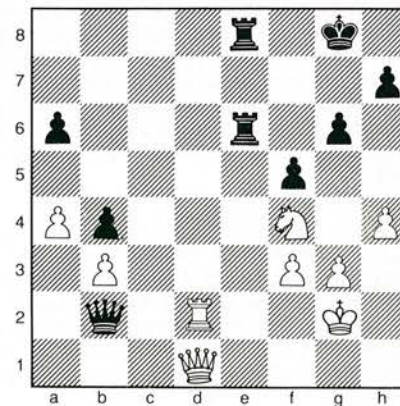
Andersson — Hjartarson

1. Sf3 Sf6 2. c4 b6 3. g3 Lb7 4. Lg2 c5 5. 0-0 e6 6. Sc3 a6 7. b3 d6 8. Lb2 Le7 9. e3 0-0 10. De2 Sbd7 11. Tfd1 Ta7 12. d4 Da8 13. Se1 exd4 14. exd4 d5 15. Tael Te8 16. exd5 Sxd5 17. Sxd5 Lxd5 18. Lxd5 Dxd5 19. Sg2 Lg5 20. Tc2 b5 21. h4 Lh6 22. Td3 f5 23. Lc1 Lx1 24. Txc1 Sf6 25. Sf4 Dd6 26. Tc5 Se4 27. Te5 Tae7 28. Kg2 g6 29. a4 b4 30. f3 Sc3 31. Dd2 Td7 32. De1 Tde7 33. Tde3?! Dxd4 34. Txe6 Sd1! 35. Td3 Db2 + 36. Td2 Txe6 37. Dxd1?

Ulf hade nu kommit till det stadiet då man inte ser skogen för alla träd. Annars hade han givetvis spelat 37. Dxe6 + !.

Jaan Ehlevest

37. -Td6!
Men det blev sju resor värre mot Ehlevest i åttonde ronden:

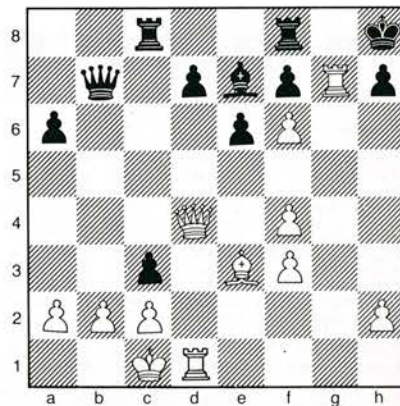
SICILIANSKT

Ehlevest — Andersson

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Sc6 5. Sc3 a6 6. Le2 Ce7 7. f4 Sxd4 8. Dxd4 b5 9. Le3 Lb7 10. 0-0-0 Te8 11. Td2! Sf6 12. Lf3 Le7 13. Thd1 0-0?!
Förmodligen är detta olycksdraget. Klart är att 13. -d6 inte går att spela, eftersom springaren på f6 efter 14. e5 inte kan gå till d7. Det ser nästan ut som om 13. -Lc6 är nödvändigt för att gardera den svaga punkten d7.

Hur som helst är det otroligt att en av världens mest svärslagna spelare efter att ha använt en öppning som han känner utan och innan tvingas ge upp efter ytterligare sex drag...

14. e5! Lxf3 15. gxf3 b4
Förlust av bonden på d7 är oundviklig, om springaren flyttas, så svart söker komplikationer. 16. exf6 bxc3 17. Tg2! Db7 18. Txe7 + Kh8

19. Tg8+!
Två tänkbara fortsättningar: 19. -Kxg8 20. Tg1+ Kh8 21. fxe7+ eller 19. -Tgx8 20. fxe7+ Tg7 21. Tg1 Dxb2+ 22. Kd1 Db1+ 23. Lc1 Tg8 24. e8D!
Kasparov tyckte trivas som fisken i vattnet och han spelade flera intressanta och dramatiska partier. I elfte ronden avgjorde han mötet med Beljvskij på följande sätt:

GRÜNFELD

Beljvskij — Kasparov

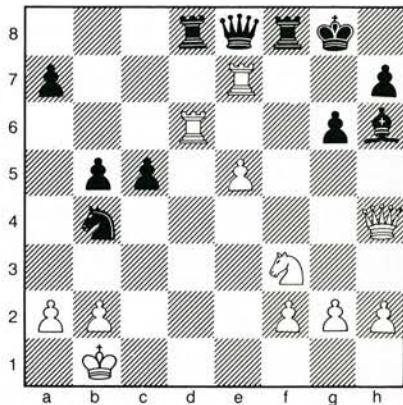
1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 0-0 7. e4 Sa6 8. Le2 c5 9. d5 e6 10. Lg5!
I de båda senaste VM-matcherna spelade Karpov i denna ställning 10. 0-0 och efter varslag på d5 slog han igen med e-bonden. Beljvskij strävar efter en annorlunda partialläggning.
10. -exd5 11. Sxd5 Le6 12. 0-0-0 Lxd5 13. Txd5 Db6 14. Lxf6 Dxf6 15. e5 Df5
I Lugano tidigare i år spelade Kortchnoi i denna ställning mot Glenn Flear 15. -De7 varpå följde 16. Thd1 Tad8 17. Txd8 Txd8 18. Txd8+ Dxd8 19. e6 Db6. Svart kämpade för, och fick till slut, remi.

Garri Kasparov

16. Ld3 Dc8 17. Td1 b5! 18. Dh4
Vit tycks ha missat 18. Dxb5 Sc7! som ger kvalitetsförlust.
18. -Sb4 19. Lxg6?!

Ett djävult men av allt att döma otillräckligt offer. Kasparov visar nu sin eminenta förmåga att räkna i skarpa ställningar.
19. fxe6 20. Td7 De8 21. Te7 Lh6+!! 22. Kb1 Td8! 23. Td6

23. -Dc6!
Mycket snyggt. Vit kan inte slå h6 för 24. -De4+ och han kan inte slå på c6 för 24. -Td1+ matt! Och han är pjäs under efter 24. Txd8 Txd8 25. Tg7+ Lxg7 26. Dxd8+ Lf8...
24. a3 Txd6 25. exd6 Dxd6 26. axb4 cxb4 27. De4 b3 0-1
Vit har fått tillbaka pjäsen men slutspelet är hopplost efter t.ex. 28. De6+ Dxe6 29. Txe6 Tc8 30. Te1 Tc2 o.s.v.

VÄRLDSCUPEN, BELFORT

1. Garri Kasparov	Sovjet	2750	—	0	1	½	½	1	½	1	½	1	1	1	1	1	1	11½
2. Anatolij Karpov	Sovjet	2715	1	—	1	½	½	0	1	½	½	1	1	1	1	1	1	10½
3. Jaan Ehvest	Sovjet	2585	0	0	—	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	9
4. Robert Hübner	Västtyskland	2595	½	½	½	—	½	½	½	½	½	0	1	½	1	½	1	8
5. Zoltán Ribli	Ungern	2620	½	½	½	½	—	½	½	½	1	½	½	½	½	½	½	8
6. Andrej Sokolov	Sovjet	2595	0	1	½	½	4	—	½	½	½	½	1	0	½	1	½	8
7. Boris Spasskij	Frankrike	2565	½	0	½	½	½	½	—	½	½	½	½	1	½	1	1	8
8. Nigel Short	England	2630	0	½	½	½	½	½	½	—	½	½	1	½	0	½	1	7½
9. Jonathan Speelman	England	2625	½	½	0	½	0	½	½	½	—	½	½	½	1	½	1	7
10. Ulf Andersson	Sverige	2605	0	½	0	½	½	½	½	½	½	—	½	½	0	1	½	6½
11. Aleksander Beljvskij	Sovjet	2645	0	0	0	½	½	½	½	½	½	½	—	½	0	1	½	6½
12. Ljubomir Ljubojević	Jugoslavien	2610	0	½	½	1	½	0	½	0	½	½	½	—	½	½	½	6½
13. Jesus Nogueiras	Kuba	2560	0	0	½	0	½	1	½	½	½	½	½	—	1	0	½	6½
14. Jöhan Hjartarson	Island	2590	½	0	0	0	½	½	0	1	½	1	0	0	—	0	½	5½
15. Jan Timman	Holland	2675	0	0	0	0	½	0	½	½	0	1	1	1	1	—	½	5½
16. Artur Jusupov	Sovjet	2620	0	½	½	½	½	½	0	0	½	½	0	½	½	½	—	5½

Då näst sista ronden började ledde Kasparov med två poäng före Karpov som inför det 129:e mötet med sin rival hade förberett sig noga och putsat upp den från VM bekanta varianten 12. Lxf7+ i Grünfelds försvar. I stället för 17. Dc2 som han inte hade någon framgång med i fyrmästarturneringen i Amsterdam prövade han 17. Da4 och med ytterligare ett antal damdrag väntade han ut sin motståndare. Till slut offrade Kasparov kvaliteten i en ställning som hotade att rasa samman:

GRÜNFELD

Karpov — Kasparov

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. exd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4 c5 8. Se2 Sc6 9. Le3 0-0 10. 0-0 Lg4 11. f3 Sa5 12. Lxf7+ Txf7 13. fxe6 Txf1+ 14. Kxf1 Dd6 15. e5 Dd5 16. Lf2 Td8 17. Da4 b6 18.

Roland Ekström SCHWEIZISK MÄSTARE

Roland Ekström, 32, SK Rockaden, Stockholm som sedan länge är bosatt i Schweiz har vunnit det schweiziska mästerskapet. Det är, såvitt vi vet, första gången någonsin som en svensk har erövrat ett nationellt mästerskap utomlands.

Ekström förlorade i första ronden mot Hansjürg Känel men sedan gav han endast ifrån sig tre remier. I sista omgången mötte han sin främste konkurrent, IM Fernand Gobet, som i händelse av vinst hade tagit titeln. Men det var Ekström som med de svarta pjäserna kunde spela på vinst i ett tornslutspel med merbonde och Gobet fick till sist vara glad för en halv poäng.

Ytterligare en utländsk spelare deltog. Det var den jugoslaviske stormästaren Ivan Nemet, som är bosatt i Zürich. En annan intressant deltagare var landets bästa kvinnliga spelare, Tatjana Lematschko, född i Sovjet men avhoppare från Bulgarien för en del år sedan.

Ett av sina bästa partier spelade Ekström mot IM Edwin Bhend. Här är det, med kommentarer ur den schweiziska tidskriften Die Schachwoche:

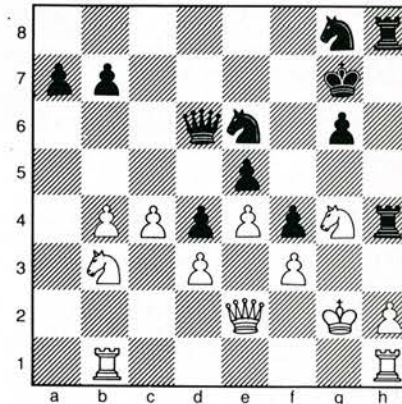
Dc2 Tf8 19. Kg1 Dc4 20. Dd2 De6 21. h3 Sc4 22. Dg5 h6 23. Dc1 Df7 24. Lg3 g5 25. Dc2 Dd5 26. Lf2 b5 27. Sg3 Tf7 28. Te1 b4 29. Dg6 Kf8 30. Se4 Txf2
Närmast desperat, ty det hotar Se4-c5-e6.
31. Kxf2 bxc3 32. Df5+ Kg8 33. Dc8+ Kh7 34. Dxc5 Df7+ 35. Kg1 c2 36. Sg3 Lf8 37. Sf5 Kg8 38. Te1 1-0

Detta var alltså det 129:e partiet, en svit som är ovanlig men inte unik. Smyslov har t.ex. berättat att han och Botvinnik har spelat mer än 100 partier mot varandra (inklusive tre VM-matcher på 1950-talet).

Ställningen mellan K & K är just nu: Kasparov 19 segrar, Karpov 17, resten har slutat med remi.

Nästa gång dessa båda giganter möts sker det i Sovjetmästerskapet.

26. b4 Th4 27. Tb1 Tfh8 28. Th1 Sg8 29. Sb3? Efter 29. Sf2! står vit bra.
29. -cxb4 30. axb4

30. -Tgx4+! 31. fxe6 f3+! 32. Dxf3 Sf4+ 33. Kg1 Th3 34. Dd1
Eller 34. Df1 De6.
34. -Txd3 35. Sd2 Df6!
Med hotet 36. -Sh3+ och 37. -Df2+ matt.
36. De1 Te3 37. Df1 Dh4 0-1
Resultat: Ekström 8½, Gobet 7½, Nemet 6½, Känel och Andreas Huss 6, Richard Gerber 5½, Claudel Landenbergue 5, Lematschko och Bhend samt Walter Bichsel 4½, Markus Trepp 4, Emmanuel Preissman 3½.

SCHACKTURNERINGAR

ÖREBRO: För tolfte året i följd arrangerades Örebroturneringen under första skollovsveckan i juni med ett 30-tal deltagare. Tore Segerström, Köpings SS, segrade i klass I, där bl.a. Sven Carlsson, Västerås ASK, ställde upp för att få lite träning inför sitt 57:e SM. Det blev hans sista turnering.

Klass II vanns av junioren Zeljko Kostelac, Västerås Östra SK men han fick dela prispengarna med veteranen Börje Lindström, Finspångs SK. Någon risk för delade prispengar förelåg däremot inte i klass III, där junioren Max Wahlund, Wasa SK, stod i en klass för sig.

Skönhetspriset gick till arrangerande Örebro SS:s Patrik Larsson för vinstpartiet mot slutsegraren i klass I. Resultat:

Klass I: Tore Segerström, Köpings SS 5, Patrik Larsson, Örebro SS 4½, Harald Lögdahl, Eskilstuna SK 4, Bengt Dovrinder, KH-Alliansen 3½, Morgan Lundqvist, Örebro SS och Sven Carlsson, Västerås ASK 3.

Klass II: Zeljko Kostelac, Västerås Östra SK och Börje Lindström, Finspångs SK 7, Tor Löfström, Skövde SS 6½, Johan Nordebrink, Västerås ASK 6, Ingvar Johansson, Finspångs SK 5, Jan Malmström, Eskilstuna SK 4½.

Klass III: Max Wahlund, Wasa SK, Stockholm 6½, Miodrag Stanković, KH-Alliansen -72 5, Stefan Nilsson, Örebro SS 4½, Olof Isestedt, Hudiksvalls SK 3.

VÄXJÖ: Trots fantastiskt sommarväder samlade Växjöspelen, som i år arrangerades för 27:e året i följd, 118 deltagare. Det innebar en tangering av 1982 års rekordsiffror.

Arrangörsklubbens Rolf Lekander upprepade sin fjolårsseger i SM-gruppen och lade därmed sin nionde seger till handlingarna. Han kan, om han vill, redovisa ytterligare två — seger i juniorgruppen 1963 samt i klass M 1967.

Resultat, SM-gruppen: Rolf Lekander, Växjö SK 2½, Jan Clementsson, SK Laxen, Mörrum 2, Thomas Johansson, Ljungby SK 1, Sven-Gunnar Samuelsson, Haninge SS ½.

M:1: Håkan Greiff, Rödeby SK 3, Anders Burman, Nässjö SK 1½.

M:2: Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 3, Sten Bernhardsson, Rödeby SK 1½.

M:3: Bengt Andersson, Kymbo SK 2, Kjell Vannrud, Tibro SK 1½.

M:4: Peter Kral, ASK Uppsala 2½, Karl-Olof Carlsson, Nässjö SK 2.

Klass I-grupperna vanns av Jörgen Svenningsson, Uddebo SK, Anders Gren, Nybro SS, Ola Vinfridsen, SK Laxen, Mörrum, Sven Axelsson, Växjö SK samt Ivar Norbeck, Uppvidinge SK.

Klass II-grupperna vanns av Torsten Börjesson, Lerums SK, Hans Nyman, Oskarshamns SS samt Bror Johansson, Bräkne-Hoby SK, medan klass III-segrarna hette Jimmy Lönn, Markaryds SK, Olof Helje, Växjö SK, Marjån Radsel, Ljungby SK, Hans Thorén, Tibro SK, Fredrik Wahlbom, Rödeby SK, Göran Andersson, Huskvarna ASK, Martin Pettersson, Ingelstad-Uråsa SK, Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK, Daniel Svensson, Uppvidinge SK, samt Per Johansson, Ingelstad-Uråsa SK.

De sex knattegrupperna hemfördes av Magnus Persson, Ingelstad-Uråsa SK, David Nilsson, SK Vi-Mo, Falkenberg, Mikael Persson, Falkenbergs SK, Christian Andersson, SK Laxen, Mörrum, Magnus Nilsson, Åhus SK samt av Petrus Lindström, Åhus SK.

Ett nyinstiftat lagpris på 1.000 kr vanns av Uppvidinge SK medan knattepriset på 300 kr erövrades av Ingelstad-Uråsa SK.

ÖREBRO: Harry Schüssler, Limhamns SK och Anders Eriksson, Västerås ASK delade segern i Jakob Ekelunds Minne, snabbschackturneringen som för åttonde året i följd arrangerades i Örebro. Turneringen lockade drygt 80 deltagare, däribland flera titelinnehavare. Yngst var 11-åriga Patrik Lyrberg, SK Rockaden, Stockholm och äldst 78-åriga SM-veteranen Sven Carlsson, Västerås ASK.

Stormästaren Lars Karlsson, som fem gånger vunnit Jakob Ekelunds Minne, fick i år nöja sig med att dela tredje pris. Ännu trögare gick det för regerande sverigemästaren Axel Ornstein som debuterade i Örebro med en delad 25:e plats.

Resultat: Harry Schüssler, Limhamns SK och Anders Eriksson, Västerås ASK 7, Lars Karlsson, Södra/SASS, Stockholm, Robert Bator, SK Rockaden, Stockholm och Ingemar Vulcan, Falköpings SS 6½, Ludvig Sandström, Lunds ASK och Jan Högberg, Lidköpings SS 6, Christian Smedjeborg, KH-Alliansen -72, Thomas Engqvist, KH-Alliansen -72, Jan Johansson, Upsala ASS, Anders Larsson, Upsala ASS, Torbjörn Glimbrant, Upsala ASS, Thomas Welin, Södra/SASS, Stockholm, Sven Svensson, SA Fenix, Borås, Lennart Ljungqvist, Jönköpings SS och Viljo Koski, Lidköpings SS 5½.

Jan Högberg blev bäste B-spelare och Christian Smedjeborg bäste C-spelare.

Borås Open

SA Fenix nysatsning "Borås Open" fick en flygande start, med 81 startande varav fem titelhållare. I de förnämliga spelokalerna på Grand Hotell rädde hela tiden en intensiv spänning och en febril schacklig aktivitet. Åtta ronder med entimmes-partier ger inte mycket utrymme för andhämtning. Michael Wiedenkeller fick plåster på SM-sären. Denna gång höll han undan för övriga fältet och kunde plocka med sig sex välförtjänta tusenlappar hem.

I det övriga fältet måste man lyfta på hatten för Steve Strömblad, Lundby, som med sin beskedliga rating 1785 hela tiden kämpade i toppskiktet och slutligen noterade storfinna 5½ poäng!

Arrangörsmässigt flöt det hela fint, mycket tack vare det förnämliga dataprogram av Peter Bigge, som utnyttjades. Två extra källor till glädje kunde också noteras. Dels ratingpriserna, en tusenlapp för var 15:e. (Något som även en häpen Wiedenkeller fick ta emot. Man började nämligen med nr 1!), dels den schacklunch alla deltagare bjöds på under lördagen och då undertecknad också fick tillfälle att kåsera en smula om Fenix historia.

Här följer ett par partiexempel. Turneringsbulletinen omfattade 24 partier och kan erhållas genom insättande av 15:- på postgiro "Borås Open" 466 93 94—1.

ALBINS MOTGAMBIT Michael Wiedenkeller — Ulf Wesslén SK Rockaden SS Manhem

1. d4 d5 2. c4 e5 3. dxe5 d4 4. Sf3 Sc6 5. g3 Le6 6. Sbd2 Dd7 7. Lg2 Sge7 8. 0-0 Sg6 9. Da4 0-0-0 10. b4! Lxb4 11. Tb1 De7? 12. a3 Lc3 13. Txb7! Kxb7 14. Db5+ 14. Sxd4!! Kc8 15. Dxc6 De8 16. Da6+ Kd7 17. Se4 h6 18. Sxc3 dxc3 19. Sd4 Ke7 20. Sc6+ Kf8 21. Sxd8 Dxd8 22. Dxa7 Sxe5 23. De3 Df6 24. Dxc3 Sxc4 25. Db4+ Kg8 26. Lf4 Kh7 27. Le4+ g6 28. Tc1 Sd6 29. Lf3 Td8 30. Dc3 Dxc3 31. Txc3 Sb5 32. Td3 Txd3 33. exd3 Sxa3 34. Lxc7 Sb5 35. Le5 Kg8 36. Lc6 1-0

GRÜNFELD-INDISKT

Bo Aurell — Stefan Winge Hässelholms SK Bollmora SK

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 d5 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 0-0 7. Lf4 c6 8. Db3 Da5 9. e3 Sa6 10. Sd2 c5 11. Lc4 cxd4 12. exd4 Sb4 13. 0-0 Df5 14. Le5 Sc6 15. Tae1 Sa5 16. Db4 Sxc4 17. Sxc4 b6 18. Dxe7 Te8 19. De7! Dh5 20. Lxf6 Le6 21. Txe6! Txe6 22. Lxg7 Kxg7 23. Se5 Df5 24. Sd5 Tae8 25. Dxa7 25. g4! Td6 26. Se3 De6 27. Sf3 Te7 28. Da3 Td8 29. d5 Dd7 30. h3 Te4 31. Dc3+ f6 32. Sg5 Tde8 33. Sxe4 Txe4 34. Dc6 1-0

Leif Svensson

Valde Skalin från Herrljunga SK var lika glad som överraskad, när han i första rondan fick möta en tvättäkta stormästare. Det betyder mycket med en Lars Karlsson i en open-tävling på landsorten!

Resultat: 1. Michael Wiedenkeller, Rockaden 7, 2—3. Lars Karlsson, Södra/SASS och Pär Hammargren, LASK 6½, 4—6. Harry Schüssler, Limhamn, Bengt Svensson, Kamraterna Bg samt Stefan Winge, Bollmora 6, 7—13. Robert Bator, Rockaden, Hans Friberg, Skara, Sven-Gunnar Samuelsson, Haninge, Mats Lindgren, Umeå, Ragnar Uhlin, SA Fenix, Ulf Johansson, Jönköping, Steve Strömblad, Lundby 5½ poäng.

En schackspalt

har i vår öppnats i Mora Tidning, som utges tre dagar i veckan i en upplaga av 14.491 exemplar. Publiceringsdag: Fredag. Redaktör är Bengt Ingre, Mora, landslagsman i problemschack, som också har dragit i gång ett teleparti mellan pensionärer i Mora SK och gymnasieklubben S:t Mikael.

† Sven Carlsson

Sven Carlsson, Västerås ASK avled den 20 juli i en ålder av 78 år. Han var under sin bästa period Västmanlands och Mälardalens främste spelare. Mot slutet av sitt liv uppmärksammades han för sin fantastiska svit av SM-tävlingar. Det blev 56 SM i rad, från Uddevalla 1931 till Stockholm 1987.

1934 gjorde Sven Carlsson sin första turnering i klass M och mästartiteln försvarade han under fyra decennier. I slutet av 1940-talet tillhörde han landslaget och redan 1948, då han för övrigt delade segern i klass M, talade man om honom som veteran. Han hade då inte mer än inlett sin karriär:

Då den s.k. landslagsklassen inrättades i början av 1950-talet var Sven Carlsson självskriven medlem tills den avvecklades efter ett tiotal år. Vid flera tillfällen tävlade han direkt om SM-titeln, senast 1964.

Sin främsta prestation utförde han av allt att döma 1958, då han segrade i landslagsklassens kvalificeringsgrupp före bl.a. Arne Burehäll, Allan Werle, Sven Buskenström, Royal Goode och Gösta Stoltz.

Sven Carlsson började spela schack i 15-årsåldern. Han gick med i Västerås ASK som han sedan förblev trogen. Här hemförde han under årens lopp en rad klubb- och lagmästerskap och vann Mälardalsmästerskapet sju gånger.

1986 kallades han till hedersledamot av Sveriges Schackförbund, en hedersbetygelse som sedan förbundet bildades 1917 endast har kommit ett tjugotal framstående schackpersonligheter till del.

Sven Carlsson var född i Köping men kom i unga år till Västerås, där han arbetade som filare vid ASEA. Hans hobby ledde till att han förkovrade sig i språk för att kunna följa med vad som skedde på den internationella schackscenen.

Sin sista turnering spelade han i juni då han del-

tog i en sanktionerad klass I-turnering i Örebro inför vad som skulle ha blivit hans 57:e SM i Norrköping. Kort därpå insjuknade han.

I en intervju i Örebro-Kuriren i fjol berättade Sven Carlsson att han ägnade en hel del tid åt spelöppningar. Reportern förundrade sig över att denne man, som hade tillhört svenska eliten sedan 30-talet, fortfarande studerade hur man skulle börja ett parti. Det sade, menade skribenten, en hel del både om Sven Carlsson och om schackspelets oändliga möjligheter.

Ödmjuk och anspråkslös, lågmäld och korrekt — så framstod Sven Carlsson för generationer av SM-deltagare, klubbkamrater och andra.

Björn Johansson, ordförande i Mälardalens Schackförbund, och Felix Nilsson, ordförande i Västerås ASK, sammanfattade i en minnesruna:

—Sven Carlsson var en person vi kunde lita på och som gjorde svenskt schack stora tjänster.

Här är ett av Sven Carlssons hundratals SM-partier. Det spelades i klass M i Östersund 1942 och belönades med ett skönhetspris. Motståndare var Henry Carlsson, Järpås som vann gruppen en poäng före Sven Carlsson:

DAMGAMBIT
Sven Carlsson — Henry Carlsson

1.d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c5 4. Sf3 exd4 5. Sxd4 e5 6. Sdb5 d4 7. Sd5 Sa6 8. Da4 8. -Ld7 9. g3 Sf6

Enligt analys av O H Krause, den danske teoretikern, kommer svart i fördel med 9. -Lc6, t.ex. 10. Lg2 Se7 11. Sxe7 Lxg2 12. Sd5 Dd7 13. Sbc7+ Sxc7 14. Sxc7+ Kd8 15. Dxd7+ Kxd7 16. Tg1 Kxc7 17. Txg2 Lc5. Textdraget är svagare.

10. Lg5

10. Dxa6? vederläggs med 10. -Lb4+!

10. -Le7 11. Lxf6 Lxf6

11. -gxf6 är knappast bättre.

12. Sd6+ Kf8 13. Da3 Le7 14. Lg2 Lc6 15. Sxe7 Dxe7

15. -Lxg2 vore farligt. Vit synes därpå kunna flytta sina springare efter behag; det hotar damvinst i flera varianter. Enklast är väl 16. Sef5 Kg8 17. Tg1 (17. -Lc6 18. Sxb7!).

16. Lxc6 bxc6 17. c5 Sc7 18. Df3 Sd5 19. 0-0 Td8 20. e3 dxe3 21. fxe3 f6 22. e4 Sc7 23. Tad1 Se6 24. Da3 g6 25. b4 Kg7 26. Da6 Dc7 27. Dc4 Sd4

Nödvändigt var 27. -De7, ehuru vit även då behåller ett överlägset spel. Nu följer en prima överraskning.

28. Txf6! Kxf6

Svart borde trots allt ha avböjt offret och spelat 28. -Thf8.

29. Tf1+ Kg5 30. De1+ Kh5 31. g4+ Kxg4 32. Dd1+ Kh4 33. Tf7 Td7 34. h3 h5

Eller 34. -Kxh3 35. Tf2! med snar matt.

35. De1+ Kg5 36. De3+ Kh4 37. Kg2 Se2 38. Tf5! uppgivet.

—Ett förnämt slut på det av vit starkt spelade partiet!

† Knut Arnstam

Knut Arnstam, Hässleholms SK har avlidit i en ålder av 64 år. Därmed har Nordskånes Schackförbund mist sin genom tiderna mest meriterade spelare.

Arnstam var född i Halmstad. Han inledde sin karriär som problemförfattare och redan som 15-åring debuterade han i TFS. 1941 spelade han sin första av närmare 20 SM-tävlingar.

1954 tog han steget upp i mästartklassen, där han under de följande åren presterade flera anmärkningsvärda resultat i hård konkurrens. Kulmen nåddes 1963 och 1964 med spel i Sverigemästargruppen.

Åren 1952—1958 var Arnstam verksam i Växjö. Under denna tid erövrade han fyra distriktsmästerskap och sedermera utsågs han till Södra Smålands förste hedersledamot.

I Nordskåne hemförde han tio DM-tecken, fler än någon annan. Till meritlistan kan också läggas otaliga klubbmästerskap.

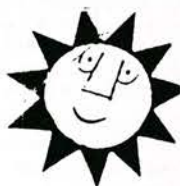
Knut Arnstam kom också att intressera sig för korrtschack men hans prestationer inom detta område är föga uppmärksammade. Två gånger under 1970-talet deltog han i finalturneringar om Europamästerskapet med en god sjätteplacering som bästa resultat.

Arnstam använde med förkärlek egna strategiska system som han noga undersökt. Hans fina positionskänsla gjorde honom speciellt fruktad då det handlade om slutspel och han gav alltid sitt yttersta i lagmatcher.

Knut Arnstam avlade jur kand-examen i Lund 1948. Han var vid sitt frånfalle kanslichef i Hässleholms kommun, där hans yrkesmässiga kompetens i förening med en försvunnen personlig framtoning rön-te stor uppskattning.

15-årsjubilerande SOLSTADSTRÄFFEN KARLSTAD

Karlstads ASS inbjuder till 15-årsjubilerande SOLSTADSTRÄFFEN som spelas under allhelgonahelgen den 5—6 november 1988.

Spelplats är som vanligt Hotell GUSTAF FRÖDING som erbjuder förmånligt inkvarteringspris. Logi i dubbelrum med frukost kronor 220:- OBS rummen kan ta slut så boka snarast på tel 054-131 000.

SPELFORM Indelning efter rating i grupper om högst 22 spelare. 15 min per spelare och parti utan handicap. BERGERS SYSTEM. Personlig anmälan senast 12.30 lördag. Prisutdelning 15.00 söndag.

Prislista	Grupp 1	5000	2500	1250	650	500	ratingpris	300
	2	2500	1250	650	500	400		250
	3	1250	650	500	400	300		200
	4	1000	500	400	300	200		200
	5	1000	500	400	300	200		200
	6	1000	500	400	300	200		200

SOLSTA CUP: 500:- till den gruppsegrare som tappar minst poäng

Ratingpriserna tillfaller bäst av åtta lägst rankade i varje grupp.

STARTAVGIFT: 200:- för seniorer och 175:- för juniorer f. 68 och senare.

IGM fri start och logi. IM fri start.

Startavgiften inbetalas senast 26 okt. (utlandet 19 okt.) på pg 496 07 54—2 KARLSTAD ASS TÄVLINGAR. Notera ratingtal och tel.nr. Om vi har plats tar vi efteranmälningar (ej speldagen) utan extrakostnad.

UPPLYSNINGAR: Bodgren 054-15 97 08 K-Å Andersson 054-238 37

— VÄLKOMNA TILL VÄRMLAND —

B POST
 Avsändare:
 Tidskrift för
 Schack
 Haga Kyrkog. 3
 411 23 Göteborg
 Tel. 031-13 86 16

Smarta datorköpare jämför ATARI ST.

**Smarta Datorköpare
förenar nytta med nöje.**

ATARI 1040 ST med inbyggd diskdrive och svartvit monitor.

ATARIs datorer 1040/520 ST är den senaste generationen hemdatorer för nyttoprogram och spel/underhållning.

Du får en dator med den senast utvecklade tekniken. Den senaste designen. Och det bredaste användningsområdet. Du får TV-anslutning för underhållning och spel. Du får färgmonitor för ännu bättre bild. Och du får en flimmerfri svartvit monitor som är snäll mot dina ögon när du arbetar med nyttoprogram på din ATARI ST.

Jämfört med närmaste hemdatormärke har ATARI ST betydligt fler programtitlar... Ordbehandling, Databas, Kalkylering, Bokföring, Kommunikation, Tekniska applikationer, Spel och Underhållning. Med mera.

Och som musikdator har ATARI redan på kort tid blivit en "bestseller", tack vare inbyggd MIDI-interface, hög minneskapacitet och professionella musikprogram.

Lägg därtill ett mycket lågt pris. Nu förstår du säkert att hög kvalitet och ett lågt pris betyder en enda sak: ATARI – ett prisvärt och bra köp. Smart. Börja jämföra ATARI!

ATARI 1040 ST inkl. inbyggd diskdrive och svartvit monitor.

(6.695:-)

inkl. moms

5.695:-

ATARI 520 ST inkl. diskdrive och TV-anslutning.

(3.695:-)

inkl. moms

2.795:-

ATARI[®]
 Power Without the Price™

PEJA-International

0961-100 10

Genom PEJA kan Du även köpa Chess Base (nu även på svenska) och PSION.